

Fylkesmannen i Finnmark

Årsrapport 2016

Innholdsliste

Innholdsliste	2
1 Fylkesmannens beretning	4
1.1 Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse	4
1.2 Overordnet framstilling av de viktigste prioriteringer for året	4
1.3 Sentrale forhold internt og eksternt som har hatt betydning for oppnådde resultater	6
1.4 Andre forhold	6
Sted, dato og fylkesmannens signatur	7
2 Introduksjon til embetets hovedtall	8
2.1 Embetet og samfunnsoppdraget	8
2.2 Organisasjon og ledelse	8
2.3 Presentasjon av utvalgte nøkkeltall	8
3 Årets aktiviteter og resultater	13
3.1 Redegjørelse for, analyse og vurdering av oppnådde resultater	13
Hovedmål 1 - Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket	13
Hovedmål 2 - Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger	14
Hovedmål 3 - Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene	15
Hovedmål 4 - Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk	15
3.1.1 Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket	16
3.1.1.1 En bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk	16
3.1.1.2 Informasjon og veiledning er tydelig og målrettet	17
3.1.1.3 Fylkesmannen understøtter kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap	18
3.1.1.4 Økt kunnskap om sosialtjenesteloven	19
3.1.1.5 Øke tilgjengelighet og kapasitet, samt styrke kvalitet og innovasjonsevne i helse- og omsorgssektoren og i folkehelsearbeidet	19
3.1.1.6 Økt kapasitet og kompetanse om psykisk helse og rus, med satsing på bedre forebygging og sammenhengende tjenester	21
3.1.1.7 Økosystemene i fylket har god tilstand og leverer økosystemtjenester	21
3.1.1.8 Ingen arter og naturtyper i fylket er utryddet, og utviklingen til truede arter er i bedring	22
3.1.1.9 Utslipp av helse- og miljøfarlige stoffer er redusert og forurensning skader i så liten grad som mulig helse og miljø	23
3.1.1.10 God økonomiforvaltning i kommunene	24
3.1.1.11 Kommunereform	24
3.1.1.12 Økt verdiskaping i landbruket	24
3.1.1.13 Bærekraftig landbruk	25
3.1.2 Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger	26
3.1.2.1 Godt tjenestetilbud for barn og unge	26
3.1.2.2 Den offentlige boligsosiale innsatsen skal være helhetlig og effektiv	26
3.1.2.3 Helhetlig og samordnet arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i fylket	27
3.1.2.4 Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring	27
3.1.2.5 Klimahensyn skal ivaretas i alle sektorer	29
3.1.2.6 Fylkesmannen understøtter nasjonale myndigheters og kommunenes arbeid med flyktningssituasjonen	29
3.1.3 Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene	30
3.1.3.1 Høy kvalitet i veiledning, kontroll, tilsyn og klagebehandling	30
3.1.3.2 Effektiv og korrekt lov- og tilskuddsforvaltning	32
3.1.3.3 Befolkningen har tillit til tjenestene og får ivaretatt sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester	33

3.1.3.4 Økt rettssikkerhet og rettslikhet for vergetrengende	36
3.1.4 Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk	39
3.1.4.1 Økt kvalitet og kompetanse i kommunene	39
3.1.5 Gjennomførte evalueringer	39
3.1.6 Særskilt om oppdrag i tildelingsbrevet og/eller faste oppgaver i Virksomhets- og økonomiinstruks	40
3.2 Særskilte rapporteringskrav fra tildelingsbrevet	40
3.3 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk	62
3.4 Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultat	63
4 Styring og kontroll i embetet	64
4.1 Redegjørelse for vesentlige forhold ved embetets planlegging, gjennomføring og oppfølging	64
4.1.1 Embetets risikostyring	64
4.1.2 Embetets internkontroll, herunder iverksatte tiltak	64
4.1.3 Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen i embetet	64
4.1.4 Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier)	65
4.1.5 Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen og status for arbeidet med informasjonssikkerhet	65
4.2 Rapportering av andre vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og lignende	65
5 Vurdering av framtidsutsikter	66
5.1 Forhold i og utenfor embetet som kan påvirke embetets evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt	66
5.2 Konsekvenser for embetets evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt	66
6 Årsregnskap	67

1 Fylkesmannens beretning

1.1 Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse

Etter nesten 18 år som fylkesmann i Finnmark, avsluttet Gunnar Kjønnøy sin funksjonsperiode 1. oktober 2017. Vi takket ham av med fagseminar og mottakelse med god deltakelse fra Regjeringen, samarbeidspartnere, kollegaer og representanter for det offisielle Russland.

Mitt inntrykk er at embetet samlet sett hadde god måloppnåelse i 2016. Vi gjennomførte det vesentligste av ambetsoppdraget på normert tid, innenfor vedtatte budsjett og med få avvik. Selv om vi bevisst har prioritert løpende saksbehandling og oppfølging av klagesaker når ressursituasjonen har krevet prioritering har vi ikke nådd alle målene. Avvikene er størst innenfor helse og omsorgssektoren.

Driftsregnskapet for 2016 viser et mindreforbruk på kapittel 0525 post 01 på kroner 469.309,- som søkes overført til 2017. Mindreforbruket skyldes i hovedsak ledighet i stillinger av kortere varighet grunnet utskifting av personale. Vi har også et mindreforbruk på kr. 1 324.543,- på kapittel 0525 post 21 som søkes overført til 2017. Mindreforbruket på post 21 består i hovedsak av manglende utbetalinger i forbindelse med vår prosjektportefølje i Russland. Dette skyldes forsinkelser i 2016 og at flere av prosjektene pågår over flere år. Reindriftsforvaltningen er underfinansiert og gir ikke dekning av administrative utgifter. Disse må derfor finansieres over kap. 0525 og gir dermed en omfordelingseffekt.

De utfordringene Finnmark til enhver tid står overfor, preger arbeidet vårt og legger føringer for de tiltakene vi arbeider med. I en tid med store strukturelle endringer, engasjerer vi oss i kommuner, næringer og rettsikkerheten til den enkelte. I 2016 har arbeidet blitt preget av flyktningestrømmen over Storskog og etterarbeid i forhold til dette, og arbeidet med kommunereformen.

Kommunereformen har krevd betydelig ressursinnsats for embetet og fylkesmannen. Arbeidet har vært en meget høyt prioritert oppgave i 2016. Vi har lagt vekt på å stimulere til og være pådrivere for gode utredninger og nabosamtaler. Alle kommunene i fylket har kjørt prosesser, involvert innbyggerne og gjort vedtak innen fristen, slik bestillinga var fra Stortinget. Det er fattet gjensidig positive vedtak for sammenslåing av Kvalsund og Hammerfest kommune. Det er min oppfatning at prosessen har ført til økt bevissthet rundt de utfordringene kommunene har nå, og ikke minst vil få framover, og en økt realisme knyttet til hvilket tjenestetilbud kommunene kan klare å levere framover.

I brukerundersøkelsen rettet mot ordførere og rådmenn vi gjennomførte i november/desember 2016, ba vi om evaluering av kommunereformprosessen. Her scorer vi jevnt over bra. Ordførerne og rådmennene var spesielt fornøyd med informasjon og dialog.

Embetet har i 2016 lagt vekt på mer dialog og omsorg for kommunene., for bl.a. at nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i kommunene. Mange av Finnmarks kommunene er små og har begrenset kompetanse. Dialogbasert tilnærming bidrar til at veiledning og kontakt blir hyppigere og at det blir enklere for kommunene å ta kontakt med Fylkesmannen. Antallet henvendelser både fra politisk nivå og fagnivå har økt. Økt dialog er nok en av årsakene til den sterke stillingen embetet har blant kommunene. Dette viste seg ved blant annet ved at samtlige finnmarks kommuner sendte innspill til KMD om fylkesmannsstruktur i 2016.

Årets medarbeiderundersøkelse viste samlet sett en bedring fra 2014. Vi har arbeidet mye med de områdene som embetet skåret lavt på og det er utarbeidet avdelingsvise handlingsplaner.

Brugerundersøkelsene bekreftet at embetets omdømme er positivt hva gjelder troverdighet og kompetanse. Undersøkelsene ga ikke grunnlag for å iverksette spesielle oppfølgingstiltak ut over å fortsatt ha fokus på samisk språk og kultur og legge vekt på rask saksbehandling.

Læringsmiljø og mobbing har fått markert økt oppmerksomhet. Det har resultert i tilsvarende økning i meget ressurskrevende klagesaker.

Tilsyn og klage er og blir sentrale rettsikkerhetsoppgaver for Fylkesmannen. På disse områdene har vi levert opp mot målsettingene. Ivaretagelse av rettsikkerheten for fylkets innbyggere er en oppgave vi alltid har stort fokus på. Kunnskapen vi får fra tilsyn og klagebehandling gir mye av grunnlaget for hvordan vi legger opp utviklingsarbeid og veiledning. Utviklingsarbeid og veiledning bidrar til at nasjonal politikk blir gjennomført i Finnmark.

Kommunene opplever våre tilsyn som nyttige. Vi har godt kvalifiserte medarbeidere som har stor produksjon og høy kvalitet i saksbehandlingen. Ut fra dette har vi særskilt gode forutsetninger for å hjelpe kommunene med å bringe tjenestene i riktig retning. Fylkesmannen i Finnmark har et nært forhold til kommunene på overordnet og på fagnivå nivå.

Vi bidrar med å løfte saker av regional betydning opp på nasjonalt nivå. Vi har gjennom året adressert henvendelser via fagkanal for å forbedre lovverk, rutiner, ansvar og myndighet, både med hensikt for forenkling og forbedring av tjenester.

Også 2016 var et år preget av høy aktivitet og positiv utvikling på de fleste samfunnsområder i Finnmark. Arbeidsledigheten var mot slutten av året fortsatt ned mot landssnittet. Vi opplever en fortsatt positiv befolkningsutvikling. For første gang siden 1970-tallet er vi over 76 000 innbyggere. Finnmark preges fortsatt av optimisme og muligheter for videre vekst basert på vår strategiske beliggenhet med store naturressurser på bunn og i grunn, og økende verdiskapning innenfor de marine næringene – den blå åker. Ressurssituasjonen i havet er fortsatt god, med utsikter til kvoteøkninger og nye ressurser. Vi venter nye oppdrettskonsesjoner og vi registrerer stor økning innenfor turisme og reiseliv. Forventninger til økt petroleumsaktivitet er fortsatt tilstede, til tross for lavere oljepriser. Fylkesmannen bidrar med relevante innspill om finnmarknaturen for å sikre en bærekraftig utvikling.

1.2 Overordnet framstilling av de viktigste prioriteringer for året

De fire hovedmålene som er definert i tildelingsbrevet, har vært våre viktigste prioriteringer i 2016.

Fylkesmannens Strategiske plan tar utgangspunkt i de fire hovedmålene. De vi har valgt å framheve er *Robuste Finnmarks kommuner med gode levekår, Kompetanse, Rettsikkerhet, Areal, Infrastruktur og samfunnsikkerhet, Klima og miljø, Utvikling og fornying*. I disse målene og strategiene gjenspeiles både oppdragsgiverens krav og hovedmål, brukernes forventninger og eksterne og interne utfordringer for arbeidet. De utfordringene Finnmark til enhver tid står overfor, preger arbeidet vårt og legger føringer for de tiltakene vi arbeider med.

I 2016 hadde Fylkesmannen i Finnmark følgende fire prioriterte tverrsektorielle satsingsområder:

- Barn og unge (Sjumilssteget)
- Kommunereformen
- Nordområdene
- Planlegging

Barn og unge Et overordnet mål for Fylkesmannen er at barn og unge skal få delta aktivt i samfunnsutviklingen og at barn og unge skal få nødvendig, tilstrekkelig og samordnet tilbud fra ulike tjenester. Et annet mål er at barnekonvensjonen som overordnet legalitet skal implementeres i daglig praksis hos Fylkesmannen og i alle kommuner. Alle kommunene i Finnmark har i 2015-2016 gjennomført kartlegging av sterke og svake sider gjennom bruk av verktøyet Sjumilssteget. Kommunene arbeider med oppfølgingstiltak delvis finansiert med tilbakeholdte skjønnsmidler.

Kommunereformen omtales i eget punkt 3.1.1.11.

Nordområdene

Nordområdefokusert og samarbeid over landegrensene er en viktig strategisk premiss for utvikling i fylket vårt. Fylkesmannen i Finnmark har som regional statsetat, ansvar for å følge opp Regjeringens nordområdesatsing innenfor egne ansvarsfelt både i eget fylke og over landegrensene. Vi tok initiativ i tråd med *Felleserklæringen om styrket norsk-russisk grensenært samarbeid* av april 2010, og utføre særskilte oppdrag pålagt av sentrale myndigheter.

Fylkesmannen samarbeider over landegrensene i nord gjennom deltakelse innen multilateralt samarbeid (Barentssamarbeidet, Nordkalottensamarbeidet, Arktisk Råd), gjennom trelandssamarbeidet i Pasvik og bilateralt med regionale myndigheter i Lappland, Nord-Finland, Norrbotten, Vesterbotn, Murmansk og Arkhangelsk fylker.

I 2016 tok fylkesmannen initiativ til MoU "Regarding Cooperation on civil emergency preparedness" med fylkene Finland og Sverige; Nord-Finland, Lappland og Norrbotten, Vesterbotten, samt fylkesmennene i Nordland og Troms. MoU-en ble underskrevet i august 2016.

Siden 2010 har vi hatt ansvaret for å koordinere samarbeidet mellom Nord-Norge og Nordvest-Russland på landbruksområdet. Vi har i 2016 hatt et godt samarbeid med universitetet i Arkhangelsk blant annet knyttet til klimanøytrale bygg.

Miljøvernavdelingens arbeid med Russland er forankret i bilaterale avtaler og i Barentssamarbeidet. Det er disse avtalene som bidrar til et godt samarbeid om miljøspørsmål.

I 2016 har vi gjentatte ganger forsøkt å følge opp den nye samarbeidsavtalen med Guvernøren i Murmansk gjennom henvendelser på fagkanal. Dette lykkes dessverre ikke så godt i 2016.

Vi videreførte imidlertid arbeidet med å koordinere det grensenære samarbeidet under Miljøkommisjonen i 2016:

- Fylkesmannen i Finnmark koordinerer det grensenære samarbeid og bidrar i Klima- og miljødepartementets arbeid i Miljøkommisjonen. Arbeidet omfatter kontakt med russisk koordinator, gjennomføring av norsk-russiske prosjekter, deltakelse i *Fellesgruppen for norsk-russisk samarbeid* og bidrag til og deltakelse i det årlige møte i Den blandete norsk-russiske miljøkommisjon. Fylkesmannen deltar i Barentssamarbeidets miljøarbeidsgruppe.
- Vi leder undergruppene for vann og naturvern under det norske formannskapet.
- Vi bistår vannregionmyndighetene i samarbeidet med Finland om internasjonal vannregion i tråd med avtale og memorandum fra 2013.
- Fylkesmannen i Finnmark leder og er sekretariat for Den norsk-finske Grensevassdragskommisjon. Russland deltok som observatør slik de har gjort siden 1993.

Atomsikkerhetssamarbeidet i Andrejevabukta mellom Finnmark og Murmansk i 2016

Det prinsipielle utgangspunkt for videre norsk innsats i Andrejevabukta er å utføre arbeid som er nødvendig for å kunne gjennomføre en snarlig fjerning det brukte radioaktive brensel.

Formålet med Fylkesmannen i Finnmark sitt arbeid i Andrejevabukta er å bidra til å:

- forebygge radioaktiv forurensning av Barentshavets økosystem og redusere risikoen for ulykker og forurensning fra området.
- etablere trygge og gode arbeidsforhold for personalet som skal fjerne radioaktivt avfall og brukt kjernebrensel.
- bidra til sikker håndtering og fjerning av brukt kjernebrensel snarest mulig, på en mest mulig kostnadseffektiv og sikker måte.

For å oppnå målene er følgende prosjekter gjennomført i 2016:

- Montering av en dekontamineringsenhet for rengjøring, vasking og tørking av utstyr/kontainere og oppføring av et lett mekanisk verksted.
- Integriert svakstrømnett for å knytte sammen alle typer sensorer (alarm, overvåking, brann, kommunikasjon og radioaktivitet) mellom bygningene 153, 154 og 151. Det er planlagt montering av innkjøpte sensorer, legging av kabler mellom bygninger og i de ferdige oppførte bygningene samt til en kommunikasjonsmast.
- Databasert opplæring av personell involvert i fjerning av brukt kjernebrensel.
- Ferdigstillelse av internt veinett i teknisk del av Andrejevabukta.
- Vannledning og avløpsanlegg i teknisk del av Andrejevabukta.

Tiltakene som er beskrevet ovenfor, bidrar til å oppfylle målsetningene om å forebygge radioaktiv forurensning av Barentshavets økosystem, å redusere risikoen for ulykker og forurensning fra området, etablere trygge og gode arbeidsforhold for personalet som skal fjerne radioaktivt avfall og brukt kjernebrensel og bidra til en sikker håndtering og fjerning av brukt kjernebrensel snarest mulig, på en mest mulig kostnadseffektiv og sikker måte.

Fylkesmannen i Finnmark ble i 2017 tildelt kr. 19 116 000 for å gjennomføre ovennevnte prosjekter.

Arbeidet på miljø og atom har i 2016 fungert i henhold til avtaler i 2016.

Vi hadde koordinatorsamling for Sjumilssteget i juni 2016. Der deltok førsteviseminister for departementet for utdanning og vitenskap i Murmansk fylke og representanter for Murmansk og Petsjenga kommuner. De presenterte status for Sjumilsstegsprosjektet i Murmansk.

Planlegging Eksisterende plangrunnlag er i mange kommuner svært gammelt og utdatert. Kommunene sliter med manglende kapasitet, fagkompetanse og politisk prioritering både til å utarbeide nye planer og følge opp innvendinger fra høringer. Mangler ved plangrunnlaget medfører utstakt bruk av dispensasjon. Vi har styrket vårt engasjement både gjennom deltakelse i regionalt planforum, intern samordning, avholde ny plankonferanse for kommunene og bistå kommunene direkte med råd, veiledning og opplæring. Vi har også utfordret kommunene til å samarbeide for å styrke rekruttering av planfaglig kompetanse, og spilt inn behovet i overfor UH-sektoren.

1.3 Sentrale forhold internt og eksternt som har hatt betydning for oppnådde resultater

Eksternt

Året 2016 var preget av mange sentralt initierte strukturprosesser, stor aktivitet og strenge prioriteringer. Vi har mange oppdragsgivere og i noen tilfeller spriker styringssignalene. Dette gjør at Fylkesmannens evne til samordning settes på prøve.

Arbeidet i 2016 var på mange områder sterkt preget av tilstrømmingen av flyktninger. Særlig i starten av 2016, utførte vi betydelige og viktige samordningsoppgaver knyttet til flyktningssituasjonen, spesielt i Sør-Varanger kommune og forholdene i Vestleieren, men også for flere andre kommuner. Vi opplevde vår innsats som viktig for kommunene, som skulle finne løsninger på et utall av presserende spørsmål, for regionale aktører, som skulle innrette og samordne sin innsats mot kommuner og andre aktører og for sentrale myndigheter, som skulle holde oversikt over status og løpende utfordringer.

Den store samordningsinnsatsen i siste tertial av 2015 og i 2016 har hatt betydning for ressurser på andre områder. Oppnevning av representanter for enslige mindreårige asylsøkere medførte betydelig innsats på vergemålsområdet i 2016.

Vi samarbeider godt med de statlige og regionale virksomheter om oppgaveløsning både når det gjelder forvaltning og utvikling. Fylkesmannen har inngått samarbeidsavtale med Husbanken og har jobbet tett opp mot IMDI i forhold til bosetting av flyktninger. Samarbeid med alle deler av politiet er revitalisert, i forbindelse med at Finnmark ble ett politidistrikt og i forbindelse med omstruktureringen –innføring av Nærpolitireformen.

Også i 2016 har både embetet og fylket elles vært mye prega av diskusjonene om strukturreformer på ulike forvaltningsområder , blant annet kommunereform, regionreform, fylkesmannsreform , politireform og felles 110-sentral for Finnmark. I tillegg har vi konsentrert oss om samfunnsikkerhet og beredskap, både knyttet til basale funksjoner som strøm og forsyningssikkerhet og soliditet i annen infrastruktur.

Internt

Embetet har i 2016 hatt en utskifting av personale på 9,6 %. Det er høyt og vi har i 2016 arbeidet med en rekke stabiliseringstiltak som oppfølging av medarbeiderundersøkelsen, økt medbestemmelse og utvikling av ny lønnspolitikk. Vi forventer en bedring i 2017, men kan ikke se bort fra at fortsatt usikkerhet i forbindelse med strukturelle endringer vil medføre en forholdsvis høy utskifting også i 2017.

Vi har god søkertilgang på ledige stillinger hos Fylkesmannen i Finnmark og får mange godt kvalifiserte søkere. Det er imidlertid også mange godt kvalifiserte søkere med lite erfaring som søker stillinger hos oss. Dette er også positivt, da vi tilføres medarbeider med fersk kunnskap og god motivasjon som fungerer godt i kombinasjon med erfarne medarbeidere. Min vurdering er at vi har en meget kompetent, motivert og produktiv organisasjon.

Sentrale medarbeidere på vår helse- og sosialavdeling ble fra slutten av 2015 og utover i 2016 utsatt for grov trakassering og drapstrusler på bakgrunn av utøvelsen av sitt arbeid hos Fylkesmannen i Finnmark. Forholdene er anmeldt. I november 2016 ble vedkommende som sto bak trakasseringen ilagt kontaktforbud overfor tre av våre ansatte. En av de ansatte er på bakgrunn av truslenes innhold utstyrt med voldsalarm fra politiet. Denne situasjonen har påvirket embetet og de ansatte i betydelig grad og har medført omfattende behov for intern og eksternt oppfølging. Medarbeiderne har stått i sine stillinger i denne vanskelige perioden, men det har naturlig nok medført en noe redusert produksjon. Øvrige ansatte har lagt ned en betydelig ekstrainsats. Situasjonen har vart over lang tid og har derfor medført meget streng prioritering og nødvendiggjort en risikobasert om-/nedprioritering i embetets portefølje og de pålagte oppdrag.

Økt og langvarig legemeldt sykefravær har medført økt press på embetets totale ressurser, spesielt på områdene utdanning og barnehage. Administrasjonsavdelingen har også hatt langvarige vakanser i viktige funksjoner For å sikre bedre måloppnåelse på disse områdene ble barnehageområdet styrket annen halvdel av 2016 og den juridiske kompetansen ble styrket med to stillinger. Ansettelsesstopp for avdelingsdirektører har medført to midlertidige konstitueringer. Dette har fått konsekvenser for den totale måloppnåelsen og har ført til meransvar og en merbelastning for de gjenværende medarbeiderne.

Etter at avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen ble innført fra 2015, har vi over tre år fått redusert bevilgning med kr. 1 302.000,-, noe som i praksis utgjør ca. 3 stillinger. Vi risikovurderer alle stillinger før de lyses ut og gjør også vurderinger rundt omprioriteringer og forenkling av arbeidsprosesser. Antall midlertidige stillinger har økt blant annet i påvente av strukturendringer, men også fordi mange oppdrag er prosjektfinansiert. Dette gjelder særlig på miljøområdet.

1.4 Andre forhold

Reindrift

Det vises til kapittel 7.3.9.10, 7.3.9.11.1, 7.3.9.11.2, 7.3.9.11.3 og 3.1.1.1.6.1 - reindrift. Da ovennevnte punkter ikke dekker alle punkter og tilbakemeldingen på årsrapporten for 2015 velger vi å rapportere ytterligere her.

Forsøksperioden for overføring av reindriftsavdelingen utgikk i 2016. Forsøksperioden la rammer for organisering av avdelingen og dens oppgaver. Fra og med året 2017 ble budsjett for reindriften overført til kap 0525 01. Det er ikke mottatt noe vedtak fra LMD på at avdelingen nå er å anse som fast hos Fylkesmannen i Finnmark, og at avdelingen inngår på samme linje som de øvrige i forhold til fylkesmannens styring og ansvar.

Beiteforholdene har generelt vært gode i Finnmark i 2016. I deler av vinterbeiteområdene i Karasjok og Kautokeino låste beiten seg i mars på grunn av hard skare. Som følge av dette valgte noen å flytte tidlig til sommerbeitene på kysten der beiteforholdene var gode på grunn av lite snø og uvanlig tidlig vår. For de som ikke valgte å flytte, var vårvinteren vanskelig.

Reintall

Reintallet i Øst-Finnmark var innenfor det fastsatte pr. 31.03.2016, selv om et par distrikter/ siidaer fortsatt hadde et reintall over det fastsatte. For Vest-Finnmark lå reintallet på samme tidspunkt litt over det fastsatte, og her var det 8 distrikter/siidaer som hadde for høyt reintall.

Prosessen med reintallsreduksjon i deler av Finnmark har etter at reindriftslovens § 60 ble endret før sommeren 2016, gått over i et nytt stadium. Endringen kom etter innspill fra Fylkesmannen i Finnmark, og medfører at Fylkesmannen, når særlige grunner foreligger, kan fastsette et øvre reintall pr. siidaandel. Gjennom forskrift er det fastsatt at Fylkesmannen skal fastsette øvre reintall pr. siidaandel for inntil 5 år i distrikter/siidaer hvor det er gjennomført forholdsmessig reduksjon, og hvor reintallet igjen overstiger det fastsatte. Formålet med lovendringen er å unngå nye runder med forholdsmessig reduksjon med tilhørende posisjoneringer.

På grunn av uklarheter knyttet til utformingen av forskriften, har den bare vært anvendbar for to distrikter. Fylkesmannen har for disse fastsatt øvre reintall pr. siidaandel for 3 og 5 år. Det jobbes med en klargjøring av hvordan forskriften skal forvaltes, og Fylkesmannen tar sikte på å følge opp med tilsvarende vedtak for flere distrikter. Dette vil gi økt forutsigbarhet for siidaandelene i disse distriktene, men den langsiktige løsningen ligger i at siidaandelene selv blir enige om reintallsfordelingen.

Mange distrikter/siidaer, spesielt i Vest-Finnmark, hadde krav om reintallsreduksjon som skulle vært oppfylt pr. 31.03.2015. Gjennom tellinger høsten 2015, la Fylkesmannen opp til å kontrollere om reduksjonskravene var oppfylt. Flere distrikter og siidaandeler trosset påbud om telling, og det ble derfor nødvendig å vedta sanksjoner for å få gjennomført alle planlagte tellingene. Flere av disse ble ikke gjennomført før i januar 2016.

Pramming

Fylkesmannen har også i 2016 hatt ansvaret for pramming av rein til og fra øyer i Finnmark og Nord-Troms. Bevilgningene til pramming over reindriftsavtalen ble kraftig redusert for 2016, og dette innebar at det ikke var kapasitet til å pramme alle som ønsket det. Dette medførte klager som det var vanskelig å behandle på tilfredsstillende måte, både pga. manglende regelverk og av tidsmessige hensyn. Prammingen kan ikke utsettes i påvente av klagebehandling. Det er nå satt i gang et arbeid med sikte på å utvikle et bedre regelverk for prammingen.

Annet

Fylkesmannen har en utstrakt bruk av telematikk, som fungerer godt. Vi har avholdt veiledningsmøter med formannskap og mange andre møter ved denne metoden. For oss er det viktig at også sentrale myndigheter legger til rette for denne formen for deltakelse på møter /opplæring. Dette vil kunne effektivisere vår drift ytterligere.

Digitalisering

Vi opplever at ESS søknadssenter til Miljødirektoratet fungerer godt.

Digitalisering i MOR (Melding om reindrift) er også et forenklingstiltak vi synes fungerer godt.

En stor innsparing for oss, ikke minst på vergemål vil være å innføre en fellesstandard på elektronisk signatur.

Sted, dato og fylkesmannens signatur

Vadsø 24.februar 2017

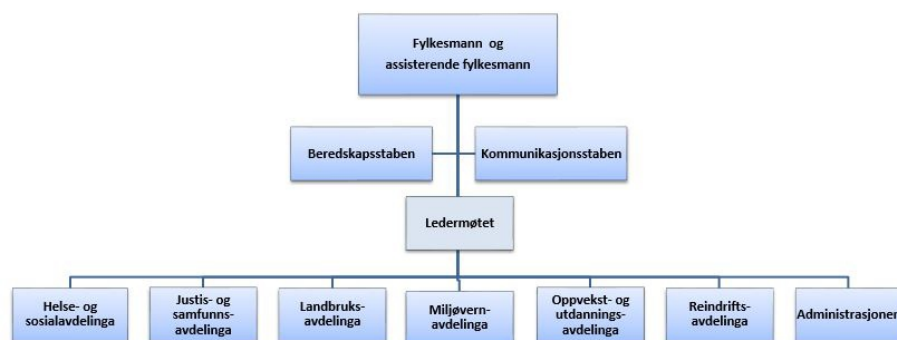
Ingvild Aleksandersen

2 Introduksjon til embetets hovedtall

2.1 Embetet og samfunnsoppdraget

Vi vurderer det slik at vårt samfunnsoppdrag løses på en god måte. Fylkesmannen er Kongens og Regjeringens representant i Finnmark. Fylkesmannen er administrativt underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Fylkesmannen utfører også oppdrag for kongehuset og Stortinget. Vi utfører oppdrag og iverksetter statlig politikk gitt av departementer og direktorater primært gjennom tildelingsbrev og virksomhets- og økonomiinstruks. Fylkesmannsinstruksen setter de overordnede føringer for utøvelsen av våre oppdrag. Fylkesmannen tar de initiativ og fremmer forslag som er viktige for Finnmark. Fylkesmannen har ivarett samordningsrollen i forhold til kommunene regionale statsetater. Vi har ivarett samordningsrollen gjennom kommunedialog fra alle fagavdelinger samordnet av embetsledelsen og Justis- og samfunnsavdelingen. Noen av samordningsvirkemidlene har vært kommunebesøk, konferanser, nettverk og veiledning. Fylkesmannen har jobbet for å få et bedre kunnskapsgrunnlag om kommunene i Finnmark. En bedre kunnskapsgrunnlag førte til og en bedre kommunedialog. Fylkesmannen har en viktig rolle som rettsikkerhetsgarantist overfor innbyggerne. Tilsyn klage og ikke minst veiledning og dialog er viktige verktøy i denne sammenheng. I tillegg så har Fylkesmannen har initiert et bredt samarbeid på regionalt og nasjonalt nivå. På grunn av fylkets geografiske beliggenhet er samarbeid mot Nordvest-Russland og geopolitiske forhold av betydning for embetet se pkt. 1.3.

2.2 Organisasjon og ledelse

Organisasjonskart

Fylkesmannen i Finnmark har pr. utgangen av 2016, 127 ansatte fordelt på 116 årsverk. Embetet består av 7 fagavdelinger og to staber direkte underlagt embetsledelsen. Embetet har sitt sete i Vadsø, men har også kontorer innenfor reindriftsforvaltning, fordelt på 5 ansatte i Karasjok, 9 ansatte i Kautokeino, hvor en av de ansatte har kontor plass i Troms. Utover dette har embetet 4 kontorer rundt i fylket innenfor nasjonalparkforvaltning, Ingvild Aleksandersen er fylkesmann og Stian Lindgård er assisterende fylkesmann.

2.3 Presentasjon av utvalgte nøkkeltall

I 2016 hadde embetet 116 årsverk fordelt på 127 ansatte. Andelen kvinner er 72,7 årsverk og menn 43,3 årsverk.

I 2016 hadde embetet en turnover på 9,6 % noe som er en liten økning fra 2015.

Andel administrasjon av totalt antall årsverk er på 12,9%

Administrativ kostnadsdekning er i 2016 på kr. 5 306.000,-

Lønnsandelen av driftsutgifter på 052501 er på 78,9% Gjennomsnittlig lønnsutgifter per årsverk er på kr. 627. 355,-

Sykefraværet har vært på 6,6% i 2016. Dette er en økning på 0,6% fra 2015. Sykefraværet fordeler seg på 5,2% legemeldt og 1,4% egenmeldt fravær.

Husleieandelen av driftsutgiftene utgjør 11 %. At husleiekostnadene er så vidt lave skyldes at våre lokaler er gamle og i liten grad tilpasset dagens behov.

Budsjettavviket er på 0,8 % på kap. 0525 post 01. Mindreforbruket på post 01 er på kr 469 308,- og på post 21 kr. 1 324.543 som søkes overført til 2017.

For ytterligere omtale av nøkkeltall vises det til kap.4.2, og kap.3.3, samt årsregnskap for 2016.

Andel administrasjon av totalt antall årsverk

Betegnelse på rapporteringskrav	Sum, andel administrasjon	Økonomi	Lønn	IKT	Personal	Arkiv	Resepsjon og sentralbord	Antall årsverk totalt
Antall årsverk	12.9 %	2.8	1.0	1.6	2.5	4.1	3.0	116.1

Fylkesmannen i Finnmark har registrert antall årsverk knyttet til administrasjon på ansatte i administrasjonsavdelingen - på samme måte som i 2015

Administrativ kostnadsdekning

Betegnelse på rapporteringskrav	Tall i 1000 kr.
Administrativ kostnadsdekning	5 307

Budsjettavvik

Betegnelse på rapporteringskrav	
Budsjettavvik (kr)	469 309.0
Budsjettavvik (%)	0.8 %

Driftsutgifter og lønn

Driftsutgifter	59 312.0
Lønn 052501	46 790.0
Lønnsandel av driftsutgifter	78.9 %

Husleie

Husleie (tall i 1000 kr)	6 268
Husleie (% av driftsutgifter)	11 %

Journalposter

Betegnelse på rapporteringskrav	Journalposter totalt	Antall journalposter i ePhorte	Antall journalposter i vergemåls-ePhorte
Antall journalposter	40 703	30 832	9 871

Vergeregnskapet legges inn som en journalpost med vedlegg

Medarbeiderundersøkelsen

Betegnelse på rapporteringskrav	Differanse 2016-2014	Gjennomsnittlig score for 2016	Gjennomsnittlig score for 2014
I vårt embete stimuleres det til læring og samarbeid på tvers av avdelingene	3.2	3.2	0.0
I vårt embete utvikler vi oss faglig ved gjensidig kontakt med andre embeter	0.0	0.0	0.0

Viser til e-post fra KMD ved Bratland vedr rapportering på medarbeiderundersøkelsen. Ingen av spørsmålene var i både MU 2014 og MU 2016. Vi har derfor satt inn 0 som et score for å vise at vi ikke har tallet på dette spørsmålet.

Regnskapstall sortert på poster

Betegnelse på rapporteringskrav	2016
052501	59 580
052521	28 193
Post 01 (unntatt 052501)	18 805
Post 20-29 (unntatt 052521)	33 684
Post 30-39	3 355
Post 40-49	3 067
Post 60-69	78 319
Post 70-79	37 866
Post 80-89	1 251

Aldersfordeling

Totalt antall ansatte pr. 31.12	Antall ansatte under 20 år	Antall ansatte 20 - 29 år	Antall ansatte 30 - 39 år	Antall ansatte 40 - 49 år	Antall ansatte 50 - 59 år	Antall ansatte over 60 år
127	0	11	27	38	34	17

Årsverk og lønnsutgifter

Betegnelse på rapporteringskrav	Rapporteringsåret
Gjennomsnittlig totalt antall årsverk for aktuelt år	116.11
Gjennomsnittlig årsverk for kvinner	72.78
Gjennomsnittlig årsverk for menn	43.33
Gjennomsnittlig årsverk for faste stillinger	101.96
Gjennomsnittlig årsverk for midlertidige stillinger	14.15
Gjennomsnittlig lønnsutgifter per årsverk	627 355.41
Gjennomsnittlig lønnsutgifter per årsverk for kvinner	625 816.15
Gjennomsnittlig lønnsutgifter per årsverk for menn	629 940.86

Vi rapporterer på antall årsverk for kvinner og antall årsverk for menn - ikke gjennomsnittlig årsverk for hvert av kjønnene fordi da blir totalt antall årsverk galt. Her må det være en språkfeil i rapporten.

Turnover

Turnover i prosent	Gjennomsnittlig antall ansatte i rapporteringsåret	Totalt antall ansatte som har sluttet (ekskludert naturlig avgang) i løpet av rapporteringsåret og ble erstattet	Totalt antall ansatte som har sluttet (inkludert naturlig avgang) i løpet av rapporteringsåret
9.60 %	125.00	12.00	13.00

Tilstandsrapportering om likestilling i embetet

Betegnelse på rapporteringskrav:	2015	2016
Sum Antall ansatte	125.00	127.00
Grunnlagstall 1: Antall menn	44.00	45.00
Grunnlagstall 2: Antall kvinner	81.00	82.00
Grunnlagstall 3: Gjennomsnittlig månedslønn for menn	51 753.86	50 546.92
Grunnlagstall 4: Gjennomsnittlig månedslønn for kvinner	37 806.93	46 287.49
Sum antall deltidsansatte	12.00	9.00
Sum prosent andel deltidsansatte	9.60 %	7.09 %
Grunnlagstall 5: Antall menn i deltidsstilling	2.00	1.00
Grunnlagstall 6: Antall kvinner i deltidsstilling	10.00	8.00
Sum antall midlertidige ansatte	12.00	16.00
Sum prosent antall midlertidig ansatte	9.60 %	12.60 %
Grunnlagstall 7: Antall menn i midlertidig stilling	2.00	7.00
Grunnlagstall 8: Antall kvinner i midlertidig stilling	10.00	9.00
Sum personer i foreldrepermisjon	7.00	2.00
Grunnlagstall 9: Antall menn i foreldrepermisjon	5.00	1.00
Grunnlagstall 10: Antall kvinner i foreldrepermisjon	2.00	1.00
Sum totalt sykefravær (legemeldt og egenmeldt)	1 489.50	1 636.40
Sum totalt sykefravær menn (legemeldt og egenmeldt)	509.90	400.20
Sum totalt sykefravær kvinner (legemeldt og egenmeldt)	979.60	1 236.20
Sum andel legemeldt sykefravær menn	3.99 %	2.55 %
Sum andel legemeldt sykefravær kvinner	4.92 %	6.20 %
Grunntall 11: Antall legemeldte sykedager for menn	362.10	256.20
Grunntall 12: Avtalte arbeidsdager for menn	9 071.90	10 054.50
Grunntall 13: Antall legemeldte sykedager for kvinner	724.80	1 005.20
Grunntall 14: Avtalte arbeidsdager for kvinner	14 722.30	16 206.40
Sum andel egenmeldt sykefravær menn	1.63 %	1.43 %
Sum andel egenmeldt sykefravær kvinner	1.73 %	1.43 %
Grunntall 15: Antall egenmeldte sykedager for menn	147.80	144.00
Grunntall 16: Antall egenmeldte sykedager for kvinner	254.80	231.00

Vedr foreldrepermisjon: I årsrapporten for 2015 ble det spurt om uttak av antall dager til foreldrepermisjon. I årsrapporten for 2016 spør man om antall personer i foreldre-permisjon. For 2015 var det 5 menn som samlet tok ut 356 dager foreldrepermisjon, og 2 kvinner som samlet tok ut 380 dager foreldrepermisjon.

Tilstandsrapportering om likestilling på leder- og medarbeidernivå

Betegnelse på rapporteringskrav:	2016	2015
Antall ansatte i embetet	127.00	125.00
Antall kvinnelige ansatte	82.00	82.00
Antall mannlige ansatte	45.00	43.00
Antall kvinner med personalansvar	4.00	4.00
Antall menn med personalansvar	5.00	5.00
Sum antall ansatte med personalansvar	9.00	9.00
Andel kvinner med personalansvar	3.15 %	3.20 %
Andel menn med personalansvar	3.94 %	4.00 %
Andel ansatte med personalansvar	7.09 %	7.20 %
Antall ansatte uten personalansvar	118.00	116.00
Antall kvinnelige medarbeidere uten personalansvar	78.00	78.00
Antall mannlige medarbeidere uten personalansvar	40.00	38.00
Andel kvinnelige medarbeidere uten personalansvar	61.42 %	62.40 %
Andel mannlige medarbeidere uten personalansvar	31.50 %	30.40 %
Gjennomsnittlig månedslønn for kvinnelige ledere	80 266.66	75 569.00
Gjennomsnittlig månedslønn for mannlige ledere	77 766.66	80 672.00
Gjennomsnittlig månedslønn for kvinnelige medarbeider	46 287.50	41 820.00
Gjennomsnittlig månedslønn for mannlige medarbeidere	50 546.90	44 523.00

I 2016 hadde embetet 116 årsverk fordelt på 127 ansatte. Andelen kvinner er 72,7 årsverk og menn 43,3 årsverk. Av tabellen ser man at kjønnsfordelingen på medarbeidernivå er svært skjev – med nesten 2/3 kvinnelige ansatte. Slik har situasjonen vært i vårt embete over mange år, og den er vel således en trend som likner det man ser i staten for øvrig.

Gjennomsnittlig månedslønn

Betegnelse på rapporteringskrav	Årstall	Prosent menn av alle ansatte pr. 31.12.	Prosent kvinner av alle ansatte pr. 31.12.	Månedslønn menn pr. 31.12	Månedslønn kvinner pr. 31.12	Prosentandel kvinners månedslønn av menns månedslønn pr. 31.12
Totalt i virksomheten	2016	35 %	65 %	50 547	46 288	92
Totalt i virksomheten	2015	36 %	64 %	51 752	47 445	92
Embetsledelse / dir. / adm.sjef	2016	4 %	3 %	77 760	80 267	103
Embetsledelse / dir. / adm.sjef	2015	4 %	3 %	80 672	75 569	94
Seksjonssjef / ass. dir.	2016	5 %	6 %	59 456	58 940	99
Seksjonssjef / ass. dir.	2015	4 %	7 %	55 666	54 322	98
Saksbehandler 1	2016	12 %	24 %	50 271	48 140	96
Saksbehandler 1	2015	10 %	18 %	47 496	48 685	103
Saksbehandler 2	2016	12 %	18 %	39 567	40 676	103
Saksbehandler 2	2015	13 %	22 %	39 463	39 632	100
Kontorstillinger	2016	4 %	12 %	36 303	36 524	101
Kontorstillinger	2015	5 %	13 %	35 465	35 610	100
Fagarb.stillinger	2016	0 %	1 %	0	31 200	Infinity
Fagarb.stillinger	2015	0 %	1 %	0	30 850	Infinity
Læringer	2016	0 %	0 %	0	0	
Læringer	2015	0 %	0 %	0	0	

3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Redegjørelse for, analyse og vurdering av oppnådde resultater

Hovedmål 1 - Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket

Måloppnåelsen vurderes samlet sett som god, selv om graden av kjennskap og iverksetting av nasjonal politikk varierer mellom kommunene. Noen årsaker til dette er varierende kapasitet og kompetanse i kommunene. Lederutfordringer i kommunene er også en faktor som påvirker måloppnåelsen. Det kommunale selvstyret påvirker også hvordan kommunenes prioriterer når det kommer til iverksetting av nasjonal politikk.

Fylkesmannen har tradisjonelt benyttet virkemidler som klage og tilsyn. I 2016 har vi i større grad vektlagt en mer dialogbasert tilnærming til kommunene. I praksis starter vi med å synliggjøre Fylkesmannens forventninger til kommunene. Virkemidler er da det årlige møtet med ordførere og rådmenn som ble avholdt i januar 2016. Fylkesmannen har møter med regionale statsetater, Ks, Ks-styret og rådmannsutvalget, samt Fylkeskommunen. Fylkesmannen har hatt en god tett dialog med kommunene i forbindelse med kommunereformen. Det ble laget et kommunebilde for hver kommune med tilbakemeldinger på økonomi demografi og inne alle tjenesteområdene. Fylkesmannens ledergruppe besøker alle kommunene i Finnmark minst en gang hver valgperiode. I 2016 besøkte vi kommunene Karasjok, Porsanger, Lebesby, Gamvik, Berlevåg og Båtsfjord. Besøkene skal være til gjensidig nytte for kommunen og Fylkesmannen.

Nasjonal politikk formidles også gjennom tilsyn, fagsamlinger og i fagnettverk opprettet av fylkesmannen.

En god og bærekraftig kommuneøkonomi er en forutsetning for å yte gode tjenester og for utvikling i kommunene. Fylkesmannen har derfor hatt fokus på og veiledet av kommuner med svak kommuneøkonomi. Dette gjelder særlig de tre ROBK kommunene som alle sannsynligvis kan meldes ut av registret senet i 2018.

Fylkesmannen benytter tilbakeholdt skjønnsmidler for å understøtte kommunenes iverksetting av nasjonal politikk. Fylkesmannens satsingsområder i 2016 har vært barn og unge, pleie- og omsorg/veiledersteknologi og internkontroll og styring i kommunene.

Utdanning og oppvekst

Fylkesmannen har i 2016 avholdt fagsamlinger for både barnehagemyndighet, barnehageeier, skoleeier og skoleleder. I disse samlingene er kompetanse, kvalitet og regelverk faste temaer basert på risikovurdering. Også gjennom andre nettverk vi deltar i, og i møter med enkelt kommuner og fylkeskommunen, formidles regelverk spesielt og informasjon om statlige satsinger og nasjonal utdanningspolitikk.

Samfunnsikkerhet og beredskap

Innen samfunnsikkerhets- og beredskapsområdet formidles og ivaretas nasjonal politikk på planområdet gjennom løpende saksbehandling, regionalt planforum, planmøter med kommuner og konsulenter, aktiv dialog tidlig i og årlig plankonferanse i fylket. Veiledere innen samfunnsikkerhet i PBL viderefremmes fortløpende.

Fylkesmannen har flere arenaer for å formidle nasjonal politikk innen samfunnsikkerhet - og beredskap. Inn mot kommunene skjer dette gjennom tilsyn og øvelser hvor kommunal beredskapsplikt og andre sektorlovgivninger er tema. Vi driver veiledning gjennom blant annet kommunebesøk, møter i beredskapsforumene i hhv. Øst- og Vestfinnmark, øvingsutvalg i fylket og kursaktivitet. Mot statlig regionale aktører er Fylkesberedskapsrådet den primære arenaen. Samordning og implementering av samfunnsikkerhetsinstruks er blant tema som følges opp der. For øvrig blir relevante veiledere, rapporter, lovverk mv. formidlet fortløpende til kommuner og statlig regionale aktører.

Vår erfaring fra 2016 er at kommunene i Finnmark har løftet seg innen den kommunale beredskapsplikten, både dokument -, kompetanse- og utøvelsesmessig. Fylkesmannen har fått gode tilbakemeldinger fra kommunene spesielt på tilsyns- og veiledningsområdet.

Landbruk

Reintallsproblematikk, og de nasjonale føringer er utdypet i punkt 1.4.

Landbruksavdelingen har hatt fokus på tilskuddsforvaltning, lovsaker og kontroll ved å arrangere fagsamling for saksbehandlere i kommunene. Mattilsynet deltok også på samlingen.

Som oppfølging av jordvernstrategien arrangerte landbruksavdelingen en konferanse om jordvern og matproduksjon i Finnmark med bred deltakelse. lokal- og regional politikere var spesielt inviterte.

Vi har formidlet nasjonale mål og forventninger samt gitt veiledning innen miljøområdet til kommuner og tiltakshavere. Dette er gjort gjennom direkte kontakt pr telefon eller i møter. Medarbeidere har besøkt og hatt møter med Lakselv, Sør-Varanger og Kautokeino. I disse møtene er plan og miljøspørsmål tatt opp. Flere kommuner i Finnmark er avhengig av mye veiledning, da det er stor utskifting i personale.

Miljø

Fylkesmannen har bidratt til å utvikle fylket i en klima- og miljøvennlig retning. Marint vern, vannforvaltning og opprydding i forurensete sedimenter var noen oppgaver som hadde spesiell fokus i 2016. Vi skal også veilede kommunene i nytt motorferdselsregelverk og følge opp kommunenes prosesser ved fastsetting av snøskuterløyper.

Fylkesmannen har i 2016 i samsvar med nasjonale føringer valgt å kun fremme 3 innsigelser overfor kommunale arealplaner, hvorav alle var innen reindriftsområdet.

Helse- og sosialavdelingen

Vi har sørget for at nasjonal politikk blir formidlet via flere nettverk og fagsamlinger på alle fagområder: Helse- og omsorgsledernetverk, mellomledernetverk, rus- og psykisk helseforum, helsesøsternetverk, samfunnsmedisinsgruppe, NAV-leder/rådmannsnettverk, barnevernledersamling.

På bakgrunn av bred og sammensatt kontakt med kommunene sikrer vi at nasjonal politikk blir iverksatt.

Justis- og samfunnsavdelingen

Vi har jobbet opp mot målet om forenkling av saksbehandling i plan- og bygningsaker og i vurderingen av klagesaker lagt vekt på hensynet til det kommunale selvstyret.

Hovedmål 2 - Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger

Vår vurdering er at måloppnåelsen samlet er god. Fylkesmannen har i samsvar med Fylkesmanninstruksen bidratt til å *samordne, forenkle og effektivisere* den statlige virksomheten i fylket. Geografiske avstander til øvrige statsetater er en utfordring i den praktiske samhandlingen.

Fylkesmannen samordner statlige tilsyn med kommunene. Vi har laget en oppdaterer tilsynskalender. Vi har påsett at tilsynstrykket ikke ble for stort eller det gikk utover den økonomiske bæreevnen for den enkelte kommune.

Vi har samhandlet godt med blant annet Sametinget NAV, Husbanken, IMDI, regionrådene, forsvaret og andre embeter særlig gjennom Region Nord samarbeidet. På beredkapsområdet har samhandling blant annet skjedd i Fylkesberedkapsrådet

Fylkesmannen i Finnmark har arbeidet målrettet for å motivere kommunene til å drive utviklingsarbeid ved å søke statlige prosjektmidler samt kvalitetssikre pågående prosjekter. Vårt mål er at de ulike tilskuddsordningene, inkl. tilbakeholdte skjønnsmidler sees i sammenheng og brukes målrettet til dette. Vi har derfor etablert "Faglig prosjektnettverk Finnmark" der vi har frikjøpt en medarbeider fra Sør-Varanger kommune for veiledning og oppfølging av kommunene. Vi har videre samlet tilskudds porteføljen vår og bl.a. informert på vårt årlige ordfører/rådmannsmøte, videre tilbyr vi kommunene to årlige samlinger der utviklingsarbeid og drift av prosjekter er tema.

Oppvekst:

Fylkesmannen har hatt fokus på barn og unges oppvekstkår. Vi vurderer at vi har hatt en god måloppnåelse ved å være gode pådrivere for samarbeid og samordning når det gjelder godt tjenestetilbud for barn og unge. Dette spesielt gjennom satsingen vår på sjumilssteget.

Helse- og sosial:

Vi har arbeidet med å gjøre veilederen for samarbeid mellom skole og barnevern, kjent for barneverntjenestene og deres samarbeidsparter, blant annet ved gjennomgang på barnevernledersamling og deltakelse på tverrfaglig konferanse.

Vi har gjennomført opplæring i samtaler med barn om vold og seksuelle overgrep for kommuneansatte.

På bakgrunn av flyktningssituasjonen har vi deltatt i et nært samarbeid med andre statlige aktører som RVTS, Bufdirektoratet, helsedirektoratet for å sikre gode helhetsløsninger.

Miljø:

Innenfor fagfeltet akvakultur deltar vi årlig i et regionalt forvaltningsforum, hvor statsetatene og fylkeskommunen møtes. Det gis orienteringer om forvaltningspraksis og diverse utfordringer, og det er en nyttig møteplass særlig fordi noen av statsetatene har overlappende ansvarsområder.

I vannforvaltningen er det periodevis dialog mellom Fylkesmannen og de andre statsetatene, for å oppnå best mulig beskrivelse av miljøpåvirkninger, fastsettelse av miljømål m.m. Dette samarbeidet omfatter både skriftlig dialog, arbeidsmøter og felles befaringer. I 2016 har behovet for slike aktiviteter vært lite, da de regionale vannforvaltningsplanene har vært til godkjenning hos KLD, og Vann-nett har vært stengt for redigering.

I forbindelse med rovviltforvaltning har Fylkesmannen en formalisert dialog med Mattilsynet gjennom to årlige møter. På møtene gjøres en felles risikovurdering og evaluering i forhold til tap av beitedyr til rovvilt.

Motorferdsel er fremdeles en stor utfordring både i forhold til utstrakt kommunal dispensasjon fra motorferdselloven, og i forbindelse med opprettelse og godkjenning av eksisterende skuterløyper etter ny motorferdsellov.

Vi har enda ikke funnet en tilfredsstillende løsning for legalisering av eksisterende gammer og andre små næringshytter i utmark. Slike bygg er sentrale i utnyttelse av utmarksressurser. Plan- og bygningslovens regler ivaretar ikke i tilstrekkelig grad slike byggverk.

Samfunnsikkerhet og beredskap:

Vi opplever at det fortsatt er rom for forbedringer for å få en fullt ut tilfredsstillende samordning mellom alle på regionalt nivå. Men vi anser likevel at vi i fylket samlet sett er rimelig godt samordnet. Erfaringene fra blant annet flyktningssituasjonen er et eksempel på dette. Vi har flere arenaer hvor statlig regionale etater møtes for å styrke samordning seg i mellom og etablere løsninger for håndtering av uønskede hendelser. Her kan vi nevne Fylkesberedkapsrådet, Siv/mil kontaktmøte og bilaterale møter mellom statlig regionale aktører. Vi har også kommunale beredkapsforum i Øst- og Vest-Finnmark hvor vi har invitert inn statlig regionale etater med det formål å styrke samordning og samvirke og kjennskap mellom disse, samt et regionalt kommunikasjonsnettverk. Dette har vist seg å være svært nyttig for alle. Tilbakemeldingene på dette er positive.

Landbruk:

Vi vurderer at måloppnåelsen er god innen avdelingas fagområde. Landbruksavdelingen har flere møter årlig med Mattilsynet. I tillegg inviteres de jevnlig på fagsamlinger. Vi deltar videre i en samarbeidsgruppe mellom Mattilsynet og landbruksavdelingene i Nord-Norge, der formålet er samordning ift oppfølging av dyrevernsaker.

Landbruksavdelingen leder Partnerskap landbruk i Finnmark, der IN, fylkeskommunen, Sametinget, kommunene og faglagene er representert. Partnerskapet har 2 faste møter årlig. Formålet er å samrodne virkemiddelbruken, og følge opp regionalt bygdeutviklingsprogram.

I tillegg har vi årlige møter med NIBIO Svanhovd og deltar i FoU-gruppa til Nord-Norsk landbruksråd.

Reindrift:

Samordningen internt ivaretas gjennom interne møter og arbeidsgrupper knyttet til behandling av melding om reindrift, tilskuddssøknader, merkesøknader og kontrollvirksomhet. Det er i liten grad lagt til rette for samordning mellom fylkene, og man har gjentatte ganger etterlyst veiledere/retningslinjer for å sikre en enhetlig saksbehandling. Landbruksdirektoratet jobber med dette.

Hovedmål 3 - Rettsikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene

Rettsikkerheten ivaretas først og fremst gjennom kommunenes evne til å fatte riktige vedtak som avgjør rettigheter og plikter til innbyggerne. Målet er at det skal ytes gode og likeverdige tjenester innen alle lovområder. Utfordringene for flere kommuner er mangel på kapasitet og kompetanse. Få kommuner har eller skaffer seg tilstrekkelig juridisk kompetanse. Kommunenes ønske om å etterleve nasjonalt regelverk er ikke like sterkt på alle områder. Som eksempler på slike områder kan dispensasjoner fra Motorferdselloven og dispensasjoner fra planer nevnes.

For Fylkesmannen er rettsikkerhet et prioritert område. Vi ivaretar oppdraget gjennom klagesaksbehandling, tilsyn og i større grad gjennom veiledning. Det er kontinuerlig fokus på at embetet skal ha god juridisk kompetanse. Vi har satt fokus på kvalitet i saksbehandlingen og saksbehandlingstid. Innen plan- og bygningrettens område er måloppnåelsen svært god. Innen helseområdet er bygd opp for store restanser med for lang saksbehandlingstid. Dette er en rettsikkerhetsutføring som skal løses.

Utdanning- og oppvekst

Fylkesmannen veileder jevnlig skoleeiere, skoleledere, barnehagemyndighet, barnehageeiere og foresatte på regelverket for å ivareta rettsikkerheten til barn og unge i fylket. Vi har gjennomført tilsyn i tråd med aktivitetskravene. Fylkesmannen har behandlet klagesaker innenfor opplæringsloven og introduksjonsloven. Vi har ikke hatt klagesaker innenfor barnehageloven. Noen klager har vært svært krevende. Dette har blant annet resultert i at vi har omgjort tre av våre vedtak. Et økt antall henvendelser har også ført til at vi har brukt mye ressurser på klagesaksbehandlingen. Vi har forbedret saksbehandlingstiden i 2016 sammenlignet med 2015, men det foreligger avvik ved saksbehandlingstid ved enkelte saker. Tiltak er satt i gang for å bedre dette, vi har styrket avdelingen med en juridisk kompetanse i 2016. Vi vurderer at måloppnåelsen innenfor rettsikkerhetsområdet er forbedret siden 2015.

Justis- og samfunnsavdelingen

Fylkesmannen i Finnmark har forbedret saksbehandlingstiden i klagesaker innenfor plan- og bygningsloven og offentleglova. Vi har gått fra en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 99 dager i 2015 til 48 dager i 2016. Når det gjelder klager etter offentleglova, er disse behandlet i tråd med frist som fremkommer i Sivilombudsmannens uttalelser.

Fylkesmannen i Finnmark har i 2016 hatt en velfungerende vergemålsforvaltning i første instans. Vi opplever at vi har ivaretatt interessene til barn og voksne med behov for verge på en respektfull og god måte. Vi har videreutviklet systemer og organisasjonen kontinuerlig for å bedre kunne ivareta rettsikkerheten og forvalte vergemålsområdet mer likt. Jevnlige risikovurderinger og skriftlige prioriteringer av satsinger er en del av styringsverktøyet. Dette har medvirket til at vi har klart å imøtegå vergers/representanters og vergehavendes behov, krav og forventinger når det gjelder oppfølging, opplæring og tilgjengelighet på en tilfredsstillende måte. Alt i alt oppfatter vi at vi har en akseptabel grad av måloppnåelse og at arbeidet som utføres er gjort med respekt for vergehavende og etter gjeldende lover og regler.

Helse- og sosial

Lovverket på helse- og velferdsområdet gir rom for tolkning. Vi vet at det kan forekomme ulik skjønnsutøvelse embetene i mellom. Helsetilsynet har fokus på dette. Vi deltar i opplæring i regi av dem der dette er harmonisering er tema og vi bruker veilederne som er utarbeidet for tilsyn og rettighetsklager. Det er årlige møter med Nordland og Troms på fagområdene som også ivaretar et mål om å bli mest mulig lik i skjønnsutøvelsen. Internt jobber vi for at avdelingen opptrer mest mulig enhetlig utad.

Landbruk

For å ivareta rettsikkerhet og likebehandling, har Landbruksavdelingen i 2016 hatt særlig fokus på inntekts- og velferdsordningene. Det har vært prioritert å bevisstgjøre kommunene når det gjelder avkortning i tilskudd som følge av mislighold, feilopplysninger eller brudd på annet regelverk, spesielt dyrevelferdsregelverket. Risikobasert kontrollplan er utarbeidet og fulgt opp.

Med hensyn til reindrift, vises det til det som er rapportert under 1.4 med videre henvisninger.

Miljø

Det er utfordrende å forvalte den nye motorferdselloven i forhold til dispensasjoner og ved opprettelse og videreføring av eksisterende skuterløyper. Ny rapportering av rovdyrskader vil forhåpentligvis forenkle og bedre rettsikkerheten for bønder og reindriftsutøvere.

Hovedmål 4 - Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk

Fylkesmannen har benyttet alle styingsmøter og andre relevante arenaer for å informere om tilstand og utviklingstrekk i Finnmark. I 2016 har vi blant annet møtt Helsetilsynet, Barne-, ungdomsdirktoratet, DSB, Statens sivilrettsforvaltning, Utdanningsdirektoratet, Riksrevisjonen, Kommunal- og forvaltningskomiteen og Transport- og kommunikasjonskomiteen.

Fylkesmannen har hatt en god løpende dialog med Kommunal- og moderniseringsdepartementet i forbindelse med kommunereformen.

Fylkesmannen har jevnlig kontakt og godt samarbeid med Utdanningsdirektoratet når det gjelder å holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket. Orienteringene skjer i hovedsak på fagmøter, styringssamtaler og løpende rapporteringer. Ved å kvalitetssikre data i statistikkssystemer, får sentrale myndigheter kjennskap til tilstanden i fylket. I 2016 var effekten av statlige satsinger på opplæringsområdet hovedtema i styringssamtalen med Utdanningsdirektoratet. Vi har signalisert at en del av de statlige satsningene i fylket bør ha en annen innretning tilpasset fylkes utføring.

På reindriftsområdet har Fylkesmannen gjentatte ganger rapportert om svakheter, herunder om flere forhold knyttet til prosessen med reintallsreduksjon i deler av Finnmark.

Flyktningssituasjonen tilspisset seg i starten av 2016. Vi arbeidet tett sammen med helsedirektoratet og barne-, ungdoms- og familiedirektoratet i forhold

til rapportering og samordnet oppfølging. Vi har på ulike måter og på flere arenaer god kontakt med våre tre direktorater og Helsetilsynet.

3.1.1 Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket

3.1.1.1 En bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk

Vi bidrar til en bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk spesielt gjennom behandling av arealplaner og den veiledningen vi gir til kommunene i den forbindelse. Det samme gjelder i forbindelse med våre innspill til søknader om dispensasjoner og øvrige enkeltsaker. Gjennom innspill har vi i 2016 hatt fokus på øke forståelsen for å ivareta reindrifts- og landbruksarealer

Den årlige regional plankonferanse for Finnmark er en viktig møteplass for planleggere i kommunene. Her er statlige forventninger og interesser viktige punkter på dagsordenen. Reindriften ble gitt ekstra fokus i 2016. Det er stor interesse og godt oppmøte på plankonferansen.

Reindriften har også fått ekstra oppmerksomhet på det årlige dialogmøte med ordførere og rådmenn.

Reindriftsavdelinga har i samarbeid med NIBIO oppdatert kartdata om reindriftens arealbruk.

Resultatmål 3.1.1.1.1

Rapportere på

FM har hatt dialog med og formidlet nasjonale og regionale hensyn til alle kommuner i fylket.

Vi har en utstrakt veiledning av kommuner som tar kontakt i forbindelse med planarbeid. Nasjonale og viktige regionale hensyn formidles til kommuner og tiltakshavere i direkte dialog, på den årlige plankonferansen, i Planforum og i innspill og uttalelser til plansaker/dispensasjoner.

Resultatmål 3.1.1.1.2

Rapportere på

Prinsippene i de statlige planretningslinjene er lagt til grunn i alle relevante regionale og kommunale planer.

Kommunene viser til statlige planretningslinjer ved melding om oppstart. Vi følger opp med uttalelser til planene der vi ser at statlige planretningslinjer ikke er lagt til grunn.

Resultatmål 3.1.1.1.3

Rapportere på

Andel relevante kommunale og regionale planer med tidlig medvirkning: 100%

Vi har i 2016 prioritert tidlig medvirkning i kommunale planer, slik at kommunene kjenner til statlige forventninger og får en god start på planarbeidet.

Resultatmål 3.1.1.1.3.2

Rapportere på

Mekling i planer med uløste innsigelser: 100%

Fylkesmannen har gjennomført en mekling i 2016. Saken omhandlet innsigelser fra Finnmark fylkeskommune på en detaljreguleringsplan. Partene ble ikke enige og saken oversendes til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Mekling i planprosesser med uløste innsigelser

Resultatmål	Differanse	Resultat
100 %	0 %	100 %

Resultatmål 3.1.1.1.4

Rapportere på

Alle planer etter plan- og bygningsloven er vurdert med hensyn til klimaendringer.

Fylkesmannen har en saksbehandlingsrutine hvor det i alle varsel til planer etter PBL gis en generell uttalelse om behov for klimatilpasning. I tillegg gis det en konkret uttalelse til planen der naturfare i et fremtidsperspektiv er identifisert.

Når planer er inne på høring blir det kontrollert at klimatilpasning/ending er hensyntatt i ROS-analyser og bestemmelser.

Vurdering av konsekvenser av klimaendringer i planer**Er alle planer etter plan og bygningsloven vurdert med hensyn til klimaendringer?**

Ja

Resultatmål 3.1.1.1.5.1**Rapportere på**

Alle planer etter plan- og bygningsloven er vurdert med hensyn til samfunnssikkerhet.

Fylkesmannen har saksbehandlingsrutine hvor det i alle varsel til planer etter PBL gis en generell uttalelse om ivaretagelse av samfunnssikkerhet. I tillegg gis det en konkret uttalelse til planen der samfunnssikkerhetsutfordringer er identifisert.

Når areal, reguleringsplaner mv. er inne på høring blir det kontrollert at samfunnssikkerhet er hensyntatt i ROS-analyser og bestemmelser.

Det blir også kontrollert om samfunnssikkerhet er tatt med i samfunnsplaner og planstrategier mv. som er på høring. Dersom det ikke er hensyntatt blir det gitt innspill på dette.

Vurdering av konsekvenser av samfunnssikkerhet i planer**Er alle planer etter plan og bygningsloven vurdert med hensyn til samfunnssikkerhet?**

Ja

Resultatmål 3.1.1.1.6.1**Rapportere på**

Landbrukets og reindriftens arealressurser er ivaretatt i alle planprosesser.

Landbruksavdelingen har via embetets plankoordinator avgitt innspill til alle plansaker som berører landbruket, for å ivareta landbruksinteressene. Det er ikke på bakgrunn av landbruksinteresser fremmet innsigelser til noen plansaker i 2016, men det er i høringsuttalelser til enkeltsaker gått imot tiltak som helt klart er i strid med nasjonal jordvernpolitikk.

Reindriftsavdelinga har via embetets plankoordinator avgitt uttalelse til alle planer som berører reindriften. Det er på bakgrunn av viktige reindriftsinteresser fremmet innsigelse mot 3 kommunale planer. En av innsigelsene er tatt til følge - de andre to er uavklarte foreløpig.

Resultatmål 3.1.1.1.6.2**Rapportere på**

Reduksjon i omdisponering av dyrket mark sammenlignet med 2014.

Det ble omdisponert 201 dekar dyrka jord i Finnmark i 2016. Dette er en økning på over 240% fra 2014 (59 daa). Mesteparten knytter seg til realisering av tidligere vedtatte reguleringsplaner i Alta kommune (149 daa).

3.1.1.2 Informasjon og veiledning er tydelig og målrettet

Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Vår veiledning og informasjon foregår via møter, telefon, e-post, lyd/bilde-møter og gjennom nettsiden vår. Vi jobber aktivt med å rekruttere til og følge opp deltakere i de nasjonale satsingene, og er støttespiller overfor deltakende skole og kommuner. I tillegg har vi arrangert regelverkssamlinger og fagsamlinger i løpet av 2016.

Vi har brukt tid på å bistå og veilede kommuner basert på risikovurderinger vi har gjort og henvendelser vi har mottatt. Dette har blitt presentert både for enkeltkommuner og på ordfører- og rådmannsmøter.

Resultatmål 3.1.1.2.1.1**Rapportere på**

Barnehageeiers og barnehagemyndighets tilfredshet med støtte og veiledning innenfor kompetanseutviklingstiltak, skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2015.

Finnmark ligger under landsgjennomsnittet på barnehageeiers og barnehagemyndighets tilfredshet med Fylkesmannens støtte og veiledning, jf. *Spørsmål til Barnehage-Norge*. Tilfredsheten er også redusert fra 2015 til 2016 (våren). Vi vurderer at dette er et resultat av lav bemanning og kompetanse i avdelingen frem til sommeren 2016. Målet er derfor ikke nådd.

I siste halvdel av 2016 og for 2017 er bemanning og kompetansen økt. Det vil bli regelmessighet i møter, samlinger, veiledning og kompetansehevede tiltak. I 2017 har vi mål om minimum å komme på samme nivå som landsgjennomsnittet i 2016.

Barnehageeiers og barnehagemyndighets tilfredshet med støtte og veiledning innenfor kompetanseutviklingstiltak

Differanse resultatmål	Resultatmål	Grunnlagstall
- 0.7	3.7	3.0

Finnmark ligger 0.7 under landssnittet fra 2015, og har en reduksjon fra 3,18 i 2015 til 3,0 i 2016. Resultatet er lavt grunnet lav bemanning i første del av 2016.

Resultatmål 3.1.1.2.1.2**Rapportere på**

Skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens støtte og veiledning innenfor kompetanseutviklingstiltak, skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2015.

På landsbasis har tilfredsheten gått ned fra 2015 til 2016, og selv om vi ikke har sammenlignbare tall for Finnmark alene, antar vi at tendensen er lik hos oss.

Noen av årsakene tror vi kan være høy turnover blant skoleeiere i Finnmark og at vi har mye kommunikasjon med skoleledernivået og i mindre grad med skoleeiernivået.

Vi tar sikte på å bedre skoleeiers tilfredshet i 2017, ved blant annet å øke satsingen på skoleeiernettverk og kompetanseheving.

Skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens støtte og veiledning innenfor kompetanseutviklingstiltak

Resultatmål	Differanse resultatmål	Grunnlagstall
58.0 %	- 11.0 %	47.0 %

Tallene i Spørsmål til Skole-Norge angir ikke fylkesnivå eller på regionnivå. Vi gjør derfor en skjønnsvurdering av beregningen ovenfor.

3.1.1.3 Fylkesmannen understøtter kommunenes arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap

Fylkesmannen har fulgt opp resultatmålene. Vi har system og rutiner for oppfølging av de enkelte kommuner og foretar risikobaserte vurderinger for oppfølging av de enkelte kommuner, eksempelvis gjennom særskilte veiledningsbesøk.

Alle kommuner fikk i 2016, gjennom forventningsbrev og direkte henvendelse tilbud om veiledning innen kommunal beredskapsplikt. Det er gjennomført veiledningsbesøk i tre kommuner og vi har hatt løpende veiledning pr. tlf og brev med samtlige kommuner gjennom året. Fylkesmannen sender fortløpende veiledningsmaterieell og rapporter som kan ha betydning for kommunens arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap.

Fylkesmannen har rutine for raskt å etablere kontakt med kommuner ved uønskede hendelser med tanke på understøttelse.

Fylkesmannen erfarer at det er en generelt stadig høyere bevissthet rundt samfunnsikkerhet og beredskap i kommunene. Kvalitet på formaldokumentasjonen er i stadig bedring og avvik lukkes i stadig større grad innenfor satte frister. Vi mottar flere og mer konkrete henvendelser om veiledning, bistand og forslag til videreutvikling av samfunnsikkerhet og beredskap i kommunene samt at alle kommunene avsetter ressurser tid til å delta i de etablerte beredskapsforum i hhv. Øst- og Vest-Finnmark som Fylkesmannen tok initiativ til å etablere. Vi har over tid etablert nær relasjon til beredskapskontakter/rådmenn i kommunene og de er kjent med at det skal være lav terskel for å kontakte Fylkesmannens beredskapsstab. Fylkesmannen har fått gjennomgående positive tilbakemeldinger fra kommunene på vår understøttelse av kommunenes arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap. Vi har også fått tilsvarende signaler fra kommunenes andre samvirkeaktører (Politi, Sivilforsvar, Røde Kors) på vår understøttelse av kommunene.

Erfaringer fra øvelser viser at kommunene har god risikoforståelse, handlingskompetanse og god oversikt over ressurser og sårbarheter i egen kommune.

Av aktiviteter i 2016 vil nevne gjennomføring av 7 tilsyn, gjennomført beredskapsøvelser i Karasjok, Lebesby, Kvalsund, Loppa, Nesseby, Sør-Varanger og Porsanger kommuner. Vi har bidratt til gjennomføring av fire møter i beredskapsforum for kommuner i Østfinnmark og etablering av beredskapsforum for kommuner i Vestfinnmark. Det har også blitt etablert et kommunikasjonsnettverk for kommunene og statlige og regionale aktører. Høsten 2016 gjennomførte vi sammen med DSB kurs i helhetlig ROS for kommunene.

Fylkesmannen har også avholdt varslingsøvelse med alle kommunene i 2016.

Alle kommuner fikk i 2006 tilbud om opplæring/videreutvikling i bruk av DSB-CIM. Vi hadde i 2016 et samarbeid med Sivilforsvaret om kursing av kommuner.

Fylkesmannen arrangerte informasjonsmøte med kommunene og DSB i forbindelse med lokalisering av fremtidig 110-sentral i Finnmark.

Resultatmål 3.1.1.3.1.1**Rapportere på**

Gjennomført tilsyn i ¼ av kommunene.

Det ble gjennomført tilsyn i følgende kommuner:

Alta, Båtsfjord, Tana, Kautokeino, Hammerfest, Vardø og Vadsø.

Fokus for tilsynene var kommunal beredskapsplikt. Det ble gitt avvik ved alle tilsyn, primært på manglende system for helhetlig og systematisk arbeid og manglende system for opplæring.

DSB's veileder for Fylkesmannens tilsyn med kommunal beredskapsplikt er lagt til grunn ved gjennomføring av tilsynene.

Tilsyn og veiledning med kommunenes etterlevelse av kommunal beredskapsplikt

Tilsyn og veiledning med kommunenes etterlevelse av kommunal beredskapsplikt.				
Resultatmål	Differanse resultatmål	Resultat	Totalt antall kommuner i embete	Antall gjennomført tilsyn
25.00 %	11.84	36.84 %	19.00	7.00

I forbindelse med håndtering av flyktningsituasjonen høsten 2015 måtte to tilsyn utsettes. Disse ble gjennomført i 2016 sammen med de forhåndsplanlagte tilsyn for 2016. Dette forklarer hvorfor resultatmålet for 2016 overstiger 25%.

3.1.1.4 Økt kunnskap om sosialtjenesteloven

På bakgrunn av redegjørelsen nedenfor, har vi full måloppnåelse vurdert opp mot resultatmålet.

I 2016 har Fylkesmannen i samarbeid med NAV Finnmark foretatt ukentlig fast opplæring via telematikk, med ulike dagsaktuelle tema. Alle NAV kontor i fylket har vært påmeldt med til sammen ca 75 deltakere hver gang. Fylkesmannen har holdt opplæring i sosialtjenestelovens § 1,4,17,18,19, 20, 21 og 22 etter denne metoden, fordelt på 6 forelesninger. Vi mottar også utfordringer og problemstillinger på e-post i etterkant av forelesningene og disse besvares og utdypes med kopi til alle NAV kontor.

Rådgiver fra Fylkesmannen har i samarbeid med veiledere fra NAV Finnmark avholdt "oppfølgingsfaglige dager" ved fylkets 5 største NAV kontor etter fastsatt plan. Tema disse dagene varierer med bestilling fra de ulike kontor, men tar utgangspunkt i kontinuerlig kvalitetsforbedring ved benyttelse av NAVs verktøy; Standard for arbeidsrettet brukeroppfølging med behovsvurdering, arbeidsevnevurdering, aktivitetsplan, følge opp bruker o.l. Målet er å sammen se på det arbeid som er utført, evaluere dette og avklare mål, virkemidler og tiltak for egen forbedring i kontorene.

Enkeltkontor er gitt veiledning og opplæring pr. telefon, telematikk og besøk fra FM tilknyttet utfordringer og problemstillinger.

Høsten 2017 ble det avholdt NAV-leder og rådmannssamling med tema kvalitet i tjenesten og det myndige NAV kontor. Alle 19 NAV kontor var representert, samt 9 deltakere fra kommuneledelser og KS representant.

NAV kontor med tilsyn (LOT og hendelsesbasert) som ikke er lukket, mottar ekstra veiledning tilknyttet internkontroll, lovførståelse og enkeltsaker.

Resultatmål 3.1.2.1.1.1

Rapportere på

Alle NAV-kontor i fylket skal ha mottatt tilbud om opplæring.

Økonomisk rådgivning:

Alle NAV kontor (19) har fått tilbud om opplæring på området for økonomisk rådgivning. Det ble gjennomført totalt 4 fagsamlinger i 2016. To av samlingene ble gjennomført på telematikk, og to var fysiske samlinger. Det var god deltakelse fra NAV kontorene. En av fagsamlingene var i Tromsø i juni med 33 deltakere fra Finnmark. Samlingen i Alta i november hadde 28 deltakere. Fagsamlingene inneholdt både grunnleggende informasjon, drøfting av konkrete saker og kunnskap på videregående nivå. I 2016 fikk 5 kommuner tilbud om deltakelse på "Mulighetskonferansen", og 5 andre kommuner fikk tilbud om deltakelse på konferansen "Penger til besvær". Se pkt 3.1.1.4.

Opplæringstiltak for NAV

Resultatmål	Differanse resultatmål - resultat	Resultat	Antall NAV-kontor i fylket som har mottatt tilbud om opplæring	Antall NAV-kontor i fylket totalt
100 %	0 %	100 %	19	19

3.1.1.5 Øke tilgjengelighet og kapasitet, samt styrke kvalitet og innovasjonsevne i helse- og omsorgssektoren og i folkehelsearbeidet

Folkehelse

Vi vurderer måloppnåelsen som god ut fra en samlet vurdering på et stort område.

Som en følge av en risiko- og sårbarhetsvurdering der vi har tatt hensyn til tilgjengelige ressurser og oppgaver vi har vært nødt å prioritere høyere enn folkehelse, har vi ikke klart å følge opp alle kommuner som har kommet kort i arbeidet med å etablere et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid. Gjennom deltakelse i prosjekter i regi fylkeskommunen (Nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer folkehelse, 5 kommuner) og KS (Helseoversikter i kommunale planer, 4 kommuner) er dette ivare tatt for prosjektkommunene.

Det ble gjennomført felles basiskurs i Alta for frisklivssentralene i Nord-Norge, i samarbeid med embetene i Nordland og Troms. Det har vært god vekst i kommuner i Finnmark som etablerer frisklivssentral eller setter i gang utredningsarbeid med dette som mål. Vurderingen er at dette arbeidet vinner terreng som innovativt folkehelsearbeid kommunene ser nytten av.

Vi samarbeider med Sør-Varanger kommune som jobber for å innta rolle som utviklingscenter for frisklivsarbeidet i fylket, med endelig avklaring i 2017.

Kommunene har i 2016 og foregående år mottatt frie midler for å styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Det har etter vår vurdering ikke hatt ønsket effekt. Kommunene som rapporterer en vekst i antall helsesøstre og andre viktige yrkesgrupper i helsestasjons- og skolehelsetjenesten er unntak. Vi har også enkeltkommuner med nedgang. Dette gjelder også kommuner med svært sårbar bemanning. Det viser seg videre at det er krevende å rekruttere helsesøstre i fylket, noe som er bekymringsfullt. Fylkesmannen i Finnmark mener at det er sterkt behov for innsats for å rekruttere og beholde helsesøstre i fylket.

Vi har fulgt opp FRI-programmet slik at skolene gjennomfører det tobakksforebyggende programmet. Her samarbeider vi med regionkontoret i Norges Astma- og Allergiforbundet. Dette har gitt svært gode resultater, ved at Finnmark i en årrekke har vært ledende i landet på andel elever i programmet.

Resultatmål 3.1.3.1.1.1

Rapportere på

Alle kommuner har utarbeidet lokale helse- og omsorgsplaner som del av det helhetlige kommuneplanarbeidet.

Ikke full måloppnåelse ettersom ikke alle kommuner har utarbeidet slike planer.

Alle kommunene har lagt planer for å møte fremtidens utfordringer, men med ulik detaljeringsgrad og perspektiv. Noen av planene er tidsavgrenset til 2015/16 og i flere kommuner er plan fra 2015/16 ikke ferdigstilt.

Det varierer om plan for helse og omsorgstjenesten er en integrert del av kommuneplanen eller om det er en egen plan for området.

Resultatmål 3.1.3.1.2.1

Rapportere på

Alle kommuner har iverksatt tiltak for å bedre kvaliteten på tjenestetilbudet til personer med demens.

Resultatmålet er oppnådd.

Alle kommunene har i ulik grad og omfang, iverksatt tiltak for å bedre kvaliteten på tjenestetilbudet til personer med demens.

I samarbeid med utviklingssentrene drifter fylkesmannen demensnettverk for kommunene. 18 av 19 kommuner har deltatt i nettverket. På samlingene gis det kompetanseheving innen satsningsområdene i demensplanen og kommunene deler erfaringer. Fylkesmannens time er fast del på programmet og der blir nasjonale strategier, føringer og tilskuddsordninger formidlet. I tillegg belyses lokale utfordringer som fylkesmannen har fått kjennskap til gjennom sin kontakt med kommunene. Fylkesmannen erfarer at kommuner bruker kompetansen de erverver i nettverk i sitt forbedrings og utviklingsarbeid innen demensomsorgen. Dette gjenspeiler også søknader til kompetanse og innovasjonstilskuddet og til tilbakeholdte prosjektskjønnsmidler.

I samarbeid med Finnmark Fylkeskommune og Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse, har fylkesmannen tilrettelagt for fagskoletilbud innen demens og alderspsykiatri. 8 kommuner deltar på dette kompetansetiltaket. Kommunene rapporterer at utdanningen bl.a har medført endring av organiseringen til brukergruppen som har en demensdiagnose. Dette særskilt innen tjenesteområdene hjemmetjenester, dagaktivitetstilbud, demensteam/ utredningsteam, pårørendekontakt og personsentrert omsorg. Studentene har også bidratt til kompetanseheving på egen arbeidsplass i form av undervisning og veiledning.

Fylkesmannen har fokus på samisk kulturforståelse i kompetansetiltak som settes i gang. I samarbeid med utdanningsinstitusjoner tilrettelegges det for et samisk perspektiv i fagplanen.

Sammen med Utviklingssenter for sykehjemstjenester til den samiske befolkning, kommuner i språkforvaltningsområdet og representant fra Oslo kommune, driftes en ressursgruppe for den samiske pasient. Denne gruppen har fokus på utfordringsbilde bl a for samiske personer med demens. Gruppen har utarbeidet ulike hjelpemidler som kan benyttes i arbeidet med å yte likeverdige helse og omsorgstjenester til personer med demens som har samisk bakgrunn.

Utviklingssenter for sykehjemstjenester til den samiske befolkning, nasjonalforeningen for folkehelse, frivillige (demensforeninger) og Fylkesmannen deltar i prosjekt sammen med Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse om samisk informasjonsfilm om demens. Filmen vil være et bidrag til økt kvalitet på tjenestetilbudet og i løpet av prosessen har deltakerne ervervet kompetanse om behov som allerede er formidlet til kommuner på arenaer der tjenestetilbudet til personer med demens er tema.

I samarbeid med kommuner og utviklingssenter for hjemmetjenester (nå for sykehjem og hjemmetjenester) drifter fylkesmannen en ressursgruppe innen temaet i pasient og brukerrettighetslovens kap 4a. Ressursgruppen får særskilt kompetanseheving og er veiledere for sine respektive kommuner. Det gis også årlig opplæring i lovverket til alle kommunene.

Alle kommunene i Finnmark har nå gjennomført Demensomsorgens ABC.

I samarbeid med utviklingssentrene og kommuner drifter fylkesmannen nettverk for velferdsteknologi. Flere av kommunene som deltar i nettverket har og har hatt velferdsteknologiske prosjekter rettet mot brukergruppen demente. For at andre kommuner skal få kunnskap om mulighetene for bruk av velferdsteknologi innen demensomsorgen, deles prosjekteresultater på ulike arenaer hvor demens er tema. Videre knytter fylkesmannen kontakt mellom kommuner som har erfaring og kommuner som f eks søker om midler til å gjennomføre prosjekter.

Fylkesmannen registrerer at enkelte kommuner reduserer tilbudet og kvaliteten i tilbudet til personer med demens. Eksempelvis er kvalitative gode dagaktivitetstilbud som er personsentrert vedtatt tatt bort bl a med bakgrunn i økonomi og politisk vedtak om ikke å kjøpe tjenester fra private aktører. Vi erfarer at alternative dagaktivitetstilbud ikke dekker enkeltpersoners individuelle behov, men har pr i dag ikke mottatt klagesaker på dette.

Noen kommuner har også lagt ned demensteam uten å opprette annen organisering for å imøtekomme behov for utredning og oppfølging av personer med

demens. Fylkesmannen er i dialog med kommunene ift alternativ organisering for å imøtekomme behovene.

Resultatmål 3.1.3.1.3.1

Rapportere på

Alle kommuner har oppnådd en økt andel ansatte med relevant utdanning sammenliknet med 2015.

Det vises til rapportering som skal sendes Helsedirektoratet innen 01.05.17. Fylkesmannen har ennå ikke mottatt rapportering fra alle kommunene.

Det kan likevel nevnes at fylkesmannen har samarbeidet med kommunene, fylkeskommunen, opplæringskontor, utviklingssentrene og ulike utdanningsinstitusjoner om større satsninger særskilt innen områdene assistentopplæring, ABC satsningen, ulike fagskole tilbud, helsefagarbeiderutdanning, lederutviklingsprogram og desentraliserte stedbaserte bachelor utdanninger.

I samarbeid med utviklingssentrene og enkelte kommuner har fylkesmannen prioritert å støtte utdanningsløp innen velferdsteknologi til enkeltpersoner. I samarbeid med kommunene som har fått tilskudd til disse utdanningsløpene, er det lagt til rette for at disse personene er resurspersoner for andre kommuner som jobber målrettet med velferdsteknologi.

Resultatmål 3.1.3.1.4.1

Rapportere på

Alle kommuner skal ha deltatt i kompetansehevende program.

Resultatmål oppnådd.

Alle kommunene i Finnmark fikk i 2016 tilskudd fra kompetanse- og innovasjonstilskuddet, og har derfor deltatt i kompetansehevende program.

3.1.1.6 Økt kapasitet og kompetanse om psykisk helse og rus, med satsing på bedre forebygging og sammenhengende tjenester

Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Iverksetting av ulike kompetansetiltak i henhold til kompetanseplanen med Korus Nord er gjennomført, bl.a. opplæring i kap 10/HOL.

Resultatmål 3.1.3.2.1.1

Rapportere på

Alle kommuner i fylket har tatt i bruk BrukerPlan eller lignende kartleggingsverktøy i sitt planverk.

Vi har ikke full måloppnåelse, men regner med at denne er på plass i løpet av 2017.

12 av kommunene har pr 2016 kartlagt. I samarbeid med Korus Nord fokuserer vi på å få med de 7 andre i kartleggingen.

Resultatmål 3.1.3.2.2.1

Rapportere på

Alle kommuner i fylket har deltatt i kompetansehevende tiltak på rusfeltet.

God måloppnåelse.

Med unntak av 3 kommuner deltok alle på Rus/psykisk helseforum 2016.

På opplæring i HOL, kap 10 - bruk av tvang deltok 13 av kommunene.

Resultatmål 3.1.3.2.3.1

Rapportere på

Alle kommuner har dokumentert kapasitetsvekst i lokalt rus- og psykisk helsearbeid sammenliknet med 2015.

Vårt inntrykk er at måloppnåelsen er god.

Sintef har ansvar for kommunenes rapportering IS 24/8. Alle kommunene i Finnmark har rapportert og på landsbasis er det en økning i antall årsverk innen kommunalt rus- og psykisk helsearbeid på 5,2%. Fylkesmannens rolle i rapporteringsarbeidet har vært å sørge for at alle kommuner rapporterer, vi har ikke kvalitetssikret tallene. Dette er meldt inn til Helsedirektoratet som en bekymring fra embedene.

3.1.1.7 Økosystemene i fylket har god tilstand og leverer økosystemtjenester

Måloppnåelsen er ikke god. Vi arbeider målrettet mot de områder vi har påvirkning på. Økosystemene i Finnmark er i hovedsak i god tilstand. Men vi har en del områder hvor tilstanden ikke er så god. Vi jobber med skjøtsel og tilrettelegging for hekking i de sjøfuglkolonier som har nedgang i bestanden. Grenseområdet Pasvik er sterkt påvirket av utslippene fra nikkelverkene i Russland og derfor er ikke tilstanden til økosystemene i grenseområdet god.

Tilstanden for de akvatiske økosystemene blir vurdert i henhold til vannforskriftens mål om- og definisjoner av god økologisk tilstand. I Finnmark er graden av måloppnåelse antatt å være over 85 %, målt ved andel vannforekomster som har antatt god eller svært god økologisk tilstand. Samtidig har vi fortsatt mangelfull kunnskap om enkelte påvirkningstyper, herunder grad av påvirkning på vannforekomstnivå fra lakselus og rømt oppdrettslaks, fremmede arter som kongekrabbe, pukcellaks, og økologiske effekter av tungmetallforurensning i Øst-Finnmark. For å møte slike kunnskapsbehov har vi iverksatt større bruk av biologiske parametere i overvåkingsprogrammer. For vurdering av biologisk påvirkning fra akvakultur avventer vi nasjonale kriterier for klassifisering av økologisk tilstand, eksempelvis sammenhengen mellom kvalitetsnormen og klassegrenser i Vann-nett.

Resultatmål 3.1.4.1.1

Rapportere på

Restaureringsprosjekter skal være igangsatt i henhold til plan 2016-2020 for restaurering av myr og annen våtmark.

Fylkesmannen i Finnmark har ingen oppdrag på dette resultatmål

Resultatmål 3.1.4.1.2

Rapportere på

Overvåkingsprogram er igangsatt i alle vannregioner.

Ikke 100% måloppnåelse, se begrunnelse under.

Det er iverksatt overvåking i de fleste vannområder. Men overvåkingsprogrammet er omfattende og ikke fullfinansiert. Ressursene som er tildelt er brukt i henhold til overvåkingsprogrammet. Koordinering og innkjøp hemmes noe av at de fleste vannområder mangler prosjektledere.

Det er sendt ut varsel om pålegg om overvåking til virksomheter som reguleres av forurensningsregelverket. Mange bedrifter har etablert løpende overvåking.

Overvåking i regulerte vassdrag er omtalt i pkt. 3.1.4.1.3.1.

Resultatmål 3.1.4.1.3

Rapportere på

Økt bruk av påleggsmyndigheten hjemlet i vannkraftkonsesjoner sammenliknet med 2015.

Sammenlignet med 2015 er måloppnåelsen god.

Fylkesmannen i Finnmark har påbegynt arbeidet med å gå igjennom pålegg knyttet til vannkraftkonsesjoner for å om mulig iverksette overvåking og tiltak i regulerte vassdrag.

3.1.1.8 Ingen arter og naturtyper i fylket er utryddet, og utviklingen til truede arter er i bedring

Vi har ingen dekning for å si at måloppnåelsen er god.

Vi har ingen løpende overvåking av om arter og naturtyper i fylket er utryddet, eller om utviklingen til truede arter er i bedring.

Vi holder oss orientert gjennom nasjonale overvåkingsprogrammer og kunnskapen som fremkommer blir benyttet i forvaltningen.

Vi har hatt et tett samarbeid med de 4 kommuner som berøres av et eventuelt marint vern av LoppHAVet. Forslaget til vern vil sendes på høring i begynnelsen av 2017.

Resultatmål 3.1.4.2.1

Rapportere på

Alle tiltak for truede arter og naturtyper skal være i tråd med forvaltningsmål, faggrunnlag og handlingsplaner.

Delvis måloppnåelse.

Vi har hatt liten aktivitet med handlingsplaner for trua arter i 2016. Arbeidet med truede naturtyper er i tråd med resultatmålet.

Trua arter og naturtyper ivaretas også i plan- og inngrepssaker.

Arbeid med og forvaltning av trua naturtyper og trua arter, inkludert utvalgte naturtyper og prioriterte arter

Hvilken art / naturtype	Type tiltak	Utdyping av, eller kommentar til, gjennomført tiltak	Der det er handlingsplan/faggrunnlag: Koordinerende FM oppgir hvilke fylker det var oppfølging av HP/FG i 2016?	Hvordan ble midler fra koordinerende FM fordelt til andre fylker?	Sum brukt	Ev. oppdragsnr.
Slåttemark verdi B	Skjøtsel	Tilskudd til skjøtsel av slåttemarka i Ytre Kjerringvik i Porsanger kommune		Annet	45 000	
Slåttemark verdi A og B	Skjøtsel	Tilskudd til slått av Vardøhus festning, Vardø kommune. Skjøtselsplan		Annet	85 000	
Slåttemark verdi A	Skjøtsel	Tilskudd til skjøtsel Stabbursnes, Porsanger kommune. Skjøtselsplan.		Annet	54 000	
Slåttemark verdi B	Skjøtsel	Tilskudd til skjøtsel av slåttemarka Martineset, Sør-Varanger kommune. Skjøtselsplan.		Annet	22 000	
Slåttemark og slåttemyr verdi B	Skjøtsel	Tilskudd til slåttemark og slåttemyr på lokaliteten Indre Survik i Hammerfest. Skjøtselsplan		Annet	55 000	
Slåttemark verdi A	Skjøtsel	Tilskudd til skjøtsel av slåttemark på lokaliteten Båneset i Porsanger kommune. Skjøtselsplan.		Annet	30 000	
Slåttemark verdi B	Skjøtsel	Tilskudd til skjøtsel av slåttemark på lokaliteten Lavkavann i Porsanger kommune. Skjøtselsplan.		Annet	30 000	
Slåttemark verdi B og C	Skjøtsel	Tilskudd till skjøtsel av slåttemark påslåttemarkslokaliteten Galanitu i Kautokeino kommune. Skjøtselsplan.		Annet	20 000	
Slåttemark verdi B	Skjøtsel	Tilskudd til skjøtsel av slåttemark på lokaliteten Anna Leenan Tyttäriten Kenttäi, Hestnes i Porsanger kommune. Skjøtselsplan og skjøtselsavtale.		Annet	20 000	
Veiledning og skjøtsel av slåttemark	Informasjon	Tilskudd til skjøtsel og veiledning for trua naturtyper i kulturmark. Rettet mot barn og unge på Stabbursnes i Porsanger kommune gjennom Stabbursnes Naturhus.		Annet	50 000	
Dverggås - tilskudd til truede arter	Informasjon	Stabbursnes naturhus jobber med å få lagt ut film og info knyttet til trekkruiter og vinteropphold.		Annet	20 000	
Tilskudd til truede arter - Planter i Porsanger	Informasjon	Utarbeidelse av informasjonsmaterieill for planter i Porsanger medvirkenede Stabbursnes naturhus.		Annet	70 000	
					501 000	

3.1.1.9 Utslipp av helse- og miljøfarlige stoffer er redusert og forurensning skader i så liten grad som mulig helse og miljø

Måloppnåelsen er god for det vi har påvirkning på.

Vi jobber kontinuerlig med å redusere utslipp av helse- og miljøfarlige stoffer gjennom tilsyn og konsesjonsbehandling.

Vi har deltatt i landsdekkende tilsynsaksjoner innen tanklagring, mineralsk industri og skipsverft. Vi har gjennomført egeninitierte tilsyn innen fiskeindustri og avfallsselskap.

Vi har trukket tilbake utslippstillatelser og stanset virksomheter i 2 tilfeller hvor bedriftene ikke har vært i stand til å overholde vilkårene i tillatelsen.

Vi konstaterer at utslippene fra forurensende industri på russisk side av grensen ikke er redusert, og vi arbeider med å avdekke påvirkningen på helse og miljø på norsk side.

Resultatmål 3.1.4.3.1.1

Rapportere på

Alle industri- og avfallsvirksomheter driver i tråd med nye krav i industriutslippsdirektivet.

Måloppnåelsen for 2016 er ikke så god som den kunne være. Dette skyldes prioritering av andre områder.

Vi har i 2016 avdekket at enkelte bedrifter som har et produksjonsvolum som faller inn under direktivet, ikke har oppdaterte tillatelser. Vi følger dette opp i 2017.

Resultatmål 3.1.4.3.2.1

Rapportere på

Avløpsanleggene skal ha lukket alle avvik som ble påvist i 2015.

Vi anser måloppnåelsen som passende

Fylkesmannen deltok ikke i kontrollaksjonen i 2015. Det var derfor ikke avdekket avvik.

Vi hadde på daværende tidspunkt 2 anlegg, hvorav kun det ene var operativt, da det andre var under bygging

3.1.1.10 God økonomiforvaltning i kommunene

ROBEK-oppfølgingen viser gode resultater. Det ser ut til at alle tre ROBEK-kommuner vil bli meldt ut av ROBEK i 2017 og det forventes ikke nye kommuner inn. Det kan se ut som om kommunene stort sett iverksetter tiltak før de havner i for store problemer.

Det er allikevel langt igjen før vi kan si at det er god økonomiforvaltning i Finnmarkskommunene generelt. Mange av kommunene har utfordringer med kvaliteten på kommunale budsjett/økonomiplaner/vedtak, og med budsjettprosessene. Mange kommuner har lite eller ingenting på disposisjonsfond og lave marginer i årsbudsjettene. Dette gjelder også kommuner som ikke har vært i ROBEK.

De siste årene har det vært lite kapasitet til å drive generell veiledning i økonomiforvaltning overfor alle kommuner. Det ble drevet et økonominettverk for økonomisjefer og økonomimedarbeidere fra 2011 til 2014. Men de siste årene har det vært lite fokus på veiledning overfor kommuner generelt. Fylkesmannen vil imidlertid ta tak i dette fremover og har tatt initiativ til et økonominettverk for målgruppen rådmenn og økonomisjefer.

Resultatmål 3.1.5.1.1.1**Rapportere på**

Antallet kommuner i ROBEK ved utgangen av 2016 ikke skal overstige antallet ved utgangen av 2015.

Fylkesmannen har nådd målet om at det ved utgangen av 2016 ikke skal overstige antallet ved utgangen av 2015.

Det var Ved er 3 kommuner i ROBEK ved utgangen av 2016. Samme antall som ved utgangen av 2015. Fylkesmannen har fulgt opp disse tre kommunene siden hhv 2011, 2013 og 2014. Det er forventet at de tre kommunene meldes ut av ROBEK i 2017 etter vedtak av regnskapene for 2016.

Det er ikke forventet at andre kommuner vil meldes inn i ROBEK i 2017.

Antall kommuner i ROBEK

Kommuner per okt'15	Kommuner per okt'16	Avvik
3.00	3.00	0.00

3.1.1.11 Kommunereform

Kommunereformen har krevd betydelig ressursinnsats for embetet og fylkesmannen. Arbeidet har vært en meget høyt prioritert oppgave i 2016, med omfattende reise- og møtevirksomhet. Vi har lagt vekt på å stimulere til og være pådrivere for gode utredninger og nabosamtaler. Alle fagavdelingene har bidratt til å vurdere utformingen av kommunebilder for samtlige kommuner i fylket, samt å beskrive og vurdere reformbehovet i forhold til prinsipper og utfordringer vi ser med dagens kommunestruktur. Vi har utarbeidet analysemalere for kommunene og fremmet våre vurderinger av styrke og svakheter i de enkelte kommuner som bidrag til deres egen analyse og for sikre framdrift i arbeidet. Alle kommunene i fylket har kjørt prosesser, involvert innbyggerne og gjort vedtak innen fristen, slik bestillinga var fra Stortinget. Måloppnåelsen i forhold til dette oppdraget i 2016 må imidlertid beskrives som svak, idet det ved årsskiftet bare var fattet gjensidig positive vedtak for sammenslåing av Kvalsund og Hammerfest kommuner. Mange kommuner har nedlagt et betydelig arbeid i denne prosessen. Det er vår oppfatning er at prosessen førte til at kommunepolitikere fikk en økt bevissthet om de utfordringene kommunene har nå, og ikke minst vil få framover, og en økt realisme i forhold til hvilket tjenestetilbud kommunene kan klare å levere framover. Vi skisserte de framtidige utfordringer for Finnmarkskommunene, med våre faglige innspill på kort og noe lengre sikt i vår anbefaling som ble oversendt 1.10.16.

3.1.1.12 Økt verdiskaping i landbruket

Middels måloppnåelse.

Regionalt bygdeutviklingsprogram er omtalt under pkt. 3.1.6.1.1.1.

Fylkesmannen følger aktivt opp Regionalt næringsprogram i arbeidet med å stimulere til økt lønnsom landbruksbasert næringsutvikling. Næringsprogrammet er operasjonalisert gjennom en årlig tiltaksplan som vedtas og følges opp av Partnerskap landbruk gjennom 2 faste møter i året. I partnerskapet inngår Innovasjon Norge Finnmark fylkeskommune, Sametinget, faglagene og kommunene. Utrednings- og tilretteleggingsmidlene brukes i henhold til Regionalt næringsprogram, og tiltaksplanen er førende, men ikke forpliktende for bruk av virkemidler i partnerskapet.

I 2016 har vi hatt fokus på rekruttering gjennom traineeprosjektet og "Jordbruk og vekst i Ávjovárri". Vi har også hatt fokus på mobilisering innen lokal mat og økt kjøttproduksjon i Finnmark.

Resultatmål 3.1.6.1.1.1

Rapportere på

Regionalt bygdeutviklingsprogram er utarbeidet og fulgt opp i tråd med nasjonal politikk.

God måloppnåelse.

Fylkesmannen i Finnmark har i samråd med Partnerskap landbruk i Finnmark forlenget programperioden for "Regionalt Bygdeutviklingsprogram for Finnmark 2013-2016" til 31.12.2018. Dette med bakgrunn i at LMD har satt frist for å rullere programmet til 1.1.2019.

Vi følger opp de 3 delprogrammene: næringsprogram, miljøprogram og skog- og klimaprogram i tråd med nasjonal politikk. Næringsprogrammet operasjonaliseres gjennom en årlig tiltaksplan som utarbeides i samråd med Partnerskap landbruk.

Fylkesmannen i Finnmark har tildelt utrednings- og tilretteleggingsmidler til prosjekter som setter økt fokus på lokal matproduksjon, bransjetreff for produsenter, utvikling av meny og retter beregnet på barnehager og skole, festivalmat for å nevne noe.

Utrednings- og tilretteleggingsmidlene tildeles i tråd med fokusområdene i Regionalt næringsprogram.

Rekruttering og kompetanseheving er viktige fokusområder. Fylkesmannen støtter bl.a nettbasert agronomutdanning ved Tana videregående skole og er inne i andre periode av Trainee i landbruket der fire kandidater deltar.

NIBIO har fått støtte til å samle alt av forskningsresultater som dokumenterer arktisk kvalitet. Informasjon som kan brukes i markedsføring av lokale produkter.

Handlingsplan for Inn på tunet ble ikke laget i 2016, men vil bli ferdigstilt i 2017. Matstrategi for Finnmark ble påbegynt i 2016.

Resultatmål 3.1.6.1.2.1**Rapportere på**

Tilfredsstillende foryngelse av all hogst innen tre år etter hogst.

Middels måloppnåelse.

Det er hovedsaklig tynningshogster i furu som utgjør hogstaktiviteten i fylket og følgelig er det ikke areal som skal forynges. Der det utføres slutthogster i furu, velges frøtrestillingshogst med naturlig foryngelse. Vårt inntrykk er at det kan være noe for lavt planteantall etter 3 år. Gode frøår får vi i Finnmark med 8-10 års mellomrom. Derfor er det behov for suppleringsplanting i en del felt, noe som vi vil jobbe for å øke.

I bjørkeskogen er det alltid naturlig foryngelse som velges. Vi har for liten oversikt over tilstanden på disse feltene. Kravet til de som tar ut brensel i Finnmark er at hogstmetoden skal tilpasses vegetasjonstypen på stedet for å sikre raskest mulig gjenvekst.

3.1.1.13 Bærekraftig landbruk

Fylkesmannen har i 2016 arbeidet med å utarbeide bruksregler for reinbeitedistrikt 30B Midtre sone av Kautokeino høst- og vinterbeite. I utgangspunktet skal distriktene selv utarbeide bruksregler, men fordi distriktstyret ikke klarte å gjennomføre dette ble arbeidet ble overtatt av Fylkesmannen i 2015. Dette er det eneste distriktet i Finnmark som ikke har godkjente bruksregler. Distriktet har 25 vintersiidaer, og gjennom bruksreglene skal det fastsettes beitegrenser mellom disse. Dette har vært svært krevende, bl.a. fordi det har vært liten vilje til dialog mellom tilgrensende siidaer. Det siste halve året har imidlertid flere siidaer nå gjort avtaler om beitegrenser. Disse vil bli innarbeidet i bruksreglene som Fylkesmannen tar sikte på å sende på høring tidlig i 2017. I tillegg har Fylkesmannen godkjent endringer i bruksreglene for distrikt 16 og 17 i Karasjok.

Målrettingen og bruken av miljøvirkemidlene i jord- og skogbruket er omtalt under pkt. 3.1.6.2.2.1.

Resultatmål 3.1.6.2.1.1**Rapportere på**

Andel kommuner som følger opp kontroll med foryngelseskravet: 100 pst i løpet av tre år.

Det er ikke rapportert inn hogster på gran i Finnmark. Finnmark har derfor ikke hatt noen felt som er kommet med i utlistinga fra skogfondssystemet.

Resultatmål 3.1.6.2.1.2**Rapportere på**

Økt planting med tilskudd til tettere planting, og økt gjødsling, sammenlignet med 2015.

Middels måloppnåelse.

Det ble plantet 58 daa i 2016 og dette er på samme nivå som i 2015. Det er to grunner til at det plantes lite i Finnmark. 1. Det er lav aktivitet på slutthogst/foryngelseshogst i og med at mye av hogsten er i tynningsfelt. 2. Der det gjennomføres slutthogster blir det nesten alltid utført som frøtrestillingshogster med naturlig foryngelse.

Vi har informert om de nye tilskuddsordningene til alle skogeiere. Finnmarkseiendommen som den største skogeier har så langt ikke tatt i bruk

ordningene. Det er ikke søkt om tilskudd til tettere planting eller tilskudd til gjødsling i løpet av året.

Resultatmål 3.1.6.2.2.1

Rapportere på

Alle miljøvirkemidlene er forvaltet i tråd med regionalt miljøprogram og nasjonale føringer.

Middels måloppnåelse

Fylkesmannen arbeider med klimatiltak via tilskudd til drenering og midler over klima- og miljøprogrammet. Tilskudd blir gitt til prosjekter i regi av NIBIO med klima og miljø som tema. Norsk landbruksveiledning får tilskudd til kurs og informasjon om miljøvennlig landbruk.

Til tross for stort behov for drenering, ser vi at det er færre søknader enn ønskelig. Dette skyldes etter vår erfaring at tilskuddssatsen er altfor lav.

Det er til dels utfordrende å følge opp kommunenes forvaltning av SMIL-ordningen. Vi ser at tiltaksstrategiene ofte ikke er godt forankret i forskriften og i regionalt miljøprogram.

I Finnmark ser vi at antallet søkere av regionalt miljøtilskudd er forholdsvis lavt sammenlignet med antall søkere av produksjonstilskudd. I 2016 var det 102 søkere på regionalt miljøtilskudd i Finnmark. Totalt var det per søknadsomgangen 20. august 2016 308 søkere på produksjonstilskudd i fylket. 33 % av PT-søkerne søker også regionalt miljøtilskudd. Til sammenligning var det i 2008 søkingen til sammenligning 58 %. Noe av årsaken til de lave søkerantallet kan være at foretakene finner det vanskelig å navigere i de ulike ordningene.

Vi vet også at en del søkere sliter med å fylle ut elektronisk søknad, og at spesielt kartløsningen oppleves vanskelig for enkelte. En del av tiltakene krever skjøtselsplan. Vi har fått tilbakemelding om at det oppleves utfordrende å utarbeide skjøtselsplan. I tillegg er det i mange områder mangel på kartlagte kultur- og miljøverdier i kommunene.

Vi har i 2016 ikke prioritert ressurser til opplæring av kommunene eller søkerne i miljøvirkemidlene.

Fylkesmannen har forvaltet en ramme på kr 550 000 til tiltak i Utvalgt kulturlandskap Goarahat og Sandvikhalvøya i Porsanger *Utvalgt kulturlandskap Goarahat og Sandvikhalvøya i Porsanger*. Det har vært god aktivitet i området i 2016. Området er stort og omfatter mange verdier og mange grunneiere. Forvaltningen er derfor ressurskrevende. Vi viser ellers til årsrapport for UKL.

Vi har arbeidet lite med oppfølging av vannforskriften i 2016. I Finnmark har vi vurdert risikoen knyttet til forurensning av vannforekomster fra landbruket som lav.

3.1.2 Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger

3.1.2.1 Godt tjenestetilbud for barn og unge

Vi vurderer at vi har hatt god måloppnåelse ved å være gode pådrivere for samarbeid og samordning.

Samarbeid og samordning av tjenester rettet mot barn og unge har vært ivarett av en intern arbeidsgruppe hvor alle avdelinger deltar. Arbeidsgruppen har også hatt ansvaret for Sjumilssteget og barnekonvensjonen i praksis.

I 2016 har Fylkesmannen hatt fokus på barn og unges oppvekstkår, samarbeid og samordning mellom ulike arenaer og ulike tjenester som berører barn og unge. Vi har hatt tverrfaglige kompetansehevede tiltak rettet mot helse- og omsorg og barnehage/skole om samordning av tjenester når det gjelder barn med habiliteringsbehov ("Hele barn i fragmenterte systemer"). Vi har også fokusert på retten til likeverdige helsetjenester til asylsøkerbarn.

Vi har hatt meget god oppslutning på årets barn- og unge konferansene "Fra 0 til 100 på 18 år" og fikk mye positiv respons fra kommunale tjenester, institusjoner og unge selv. Det har vært viktig for Fylkesmannen å skape arenaer hvor ulike tjenester, institusjoner og brukere kan møtes, både til felles kompetanseheving og til dialog.

Fylkesmannen har prioritert å tildele tilbakeholdte skjønnsmidler til tiltak for å bedre oppvekst og tjenestetilbudet til barn og unge i 2016.

Med det økende antall flyktningbarn som kom over grensen i 2015, har Fylkesmannen i 2016 hatt et spesielt fokus på å ivareta disse barnas rett til opplæring. Fylkesmannen har hatt tett oppfølging av barn som i perioder bodde i Vestleiren. Oppfølgingen gjaldt både opplæringssituasjonen, men og oppvekst- og boforholdene generelt for disse barna. Utover dette har vi hatt veiledningsmøter med de berørte kommunene i fylket om regelverk, bidratt til erfaringsdeling og informert om de kompetansetilbudene som finnes.

Med bakgrunn i oppdrag på seksuell helse, har vi hatt særlig fokus på opplæring av ansatte i mottak og boliger for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger. Dette resulterte i et fagseminar: Enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, kroppen, seksualiteten og følelsene og normene. Tilsvarende har vi hatt fokus på temaet seksualitet i opplæring av ansatte som yter tjenester til personer med utviklingshemming.

3.1.2.2 Den offentlige boligsosiale innsatsen skal være helhetlig og effektiv

God måloppnåelse.

Det er utarbeidet en samarbeidsavtale mellom Husbanken i Hammerfest og Fylkesmannen i Finnmark for 2016-2020. Intensjonen om helhetlig og effektiv innsats skal sikres gjennom årlige handlingsplaner.

Resultatmål 3.2.1.2.1.1

Rapportere på

Gjennomført minimum to kompetansehevede tiltak for kommunene i fylket om boligsosialt arbeid, f.eks. bolig og integrering av flyktninger, bolig og tjenester til rusmiddelavhengige, helhetlig planlegging, bolig og folkehelse.

Full måloppnåelse.

I samarbeid med Husbanken arrangerte vi en samling for kommunene i Karasjok 6.-7.april, der tema var "Boligsosiale utfordringer i helhetlig planlegging". Representanter for 11 kommuner deltok. Innledere fra Husbanken, Fafo og Tromsø kommune.

På konferansen "Vi utfordrer mytene" i Tromsø 29.-30.november arrangert av bl.a. Husbanken, deltok 5 av kommunene fra Finnmark.

Fylkesmannens bidrag til at det boligsosiale arbeidet i kommunene er kunnskapsbasert

Resultatmål	Differanse	Grunnlagstall 1
2	0	2

3.1.2.3 Helhetlig og samordnet arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap i fylket

Vi vurderer at målet er delvis nådd.

Fylkesmannen har i 2016 hatt fokus på å implementere ny samfunnsikkerhetsinstruks og skape et nærere forhold mellom beredskapsaktører. Vi opplever fortsatt at det er rom for forbedringer knyttet til samordning av planverk mot andre aktører og mellom andre aktører på regionalt nivå. Mye av årsaken til at vi ikke er bedre på området synes å være at de øvrige aktørene ikke har et pålegg fra egne overordnede fagmyndigheter om å gjøre dette.

Vi vurderer at Fylkesberedskapsrådet er den viktigste arenaen for å styrke arbeidet med helhetlig og samordnet samfunnsikkerhetsarbeid i fylket. Fylkesmannen har gjennomført årlig møte hvor samordning og samvirke er tematikk. Oppfølgingsplan for FylkesROS hvor alle medlemmer har forpliktet seg til å følge opp et gjennomgående tiltak for å styrke samvirke mellom statlige og regionale etater. Planen tar opp i seg, i tillegg til årlige fokusområder, behovet for egenberedskap, samarbeid og samordning mellom aktører. Fylkesmannen sender årlig ut brev til fylkesberedskapsrådet og regionalt beredskapsforum hvor vi ber disse følge opp planen.

Det ble gjennomført varslingsøvelse med Fylkesberedskapsrådet og regionalt beredskapsforum i 2016. Øvelsen inngår som del å sikre/teste at varslings- og kommunikasjonskanaler fungerer som forutsatt.

Samarbeidet med politiet fungerer godt og vi har egen avtale med politimesteren som regulerer forholdet mellom disse ved beslutning om iverksettelse av samordning.

Fylkesberedskapsrådet er mottaker av varsler fra Fylkesmannen i forbindelse med uønskede hendelser. Det har vært noen tilfeller hvor Fylkesmannen ikke har blitt orientert av "kriseeier". Dette har blant annet ligget til grunn for etablering av kommunikasjonsnettverk for kommuner og statlige og regionale etater i 2016.

Representanter for Fylkesberedskapsrådet blir på initiativ fra kommunene invitert inn i møter i de to kommunale beredskapsforumene i Finnmark hvor de holder innlegg og deltar i workshop og dialog. Målet er å styrke samarbeidet mellom disse og kommunene seg imellom. Tilbakemeldinger på dette er svært positive og en effekt vi ser, er at kommuner i større grad deler erfaringer, dokumenter og gode løsninger i arbeidet med kommunal beredskapsplikt.

Et område hvor vi opplever at samvirket fungerer godt er sivilmilitært samarbeid. Vi har over flere år hatt en lav terskel for å etablere forbindelse med hverandre. En effekt av dette er at vi har fått inngående kunnskap om hverandres roller, ansvar og planverk som grunnlag for planverksutvikling, kommunikasjonslinjer og samvirke. Det har blitt gjennomført et regionalt sivilmilitært kontaktmøte for Nord Norge og samarbeidsmøter med HV17.

Fylkesmannen tok initiativ til å revidere og reetablere samarbeid innen samfunnsikkerhet og beredskap mellom Nord-Finland, Lapland, Norrbotten, Vesterbotten, Nordland, Troms og Finnmark. Det ble gjennomført et samarbeidsmøte i mai 2016 med påfølgende signering av en Memorandum of Understanding (MOU) mellom partene i august 2016.

Resultatmål 3.2.1.3.1.1**Rapportere på**

Det er gjennomført minst en årlig øvelse av kriseorganisasjonen i embetet med grunnlag i ny samfunnsikkerhetsinstruks.

Mål oppnådd.

Fylkesmannen har gjennomført årlig øvelse for Fylkesmannens kriseorganisasjon. Samfunnsikkerhetsinstruks ble lagt til grunn ved planlegging, gjennomføring og evaluering av øvelsen

Øvelsen ble gjennomført som en diskusjonsøvelse, hvor tema for øvelsen var tilsiktede hendelser, omdømmeproblematikk og trusler mot ansatte. Fylkesmannen følger som tidligere oppfølgingsplanen for Fylkes-ROS ved valg av scenario for øvelsen.

3.1.2.4 Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring

Vi har god måloppnåelse.

Formålet med tilsyn er å undersøke om myndighetskrav følges og bidrar til retting av forholdene der dette ikke er i orden. Tilsynet er en prosess hvor

dialogen med kommuner/virksomheter er vesentlig for å bidra til læring og forbedring. Fokus er på virksomhetens egen styring for å sikre god kvalitet og at lov- og forskriftskrav følges.

Vi avdekker ofte lovbrudd på dette området. Vi følger opp til lovbruddene er brakt i samsvar med kravene. Dette innebærer ofte en lang prosess hvor vi ber om tilbakemelding på hvordan ledelsen sikrer at endringene har ført til ønskede resultater. Vi fører tilsyn på ulike måter og i kombinasjon med andre virkemidler for å bidra til utvikling og læring. Som et ledd i dette har vi også eksempelvis formidlet resultatene av NAV-tilsynene til samtlige NAV-ledere.

Vi har kun gjennomført landsomfattende tilsyn i år. Relevans, risiko og sårbarhet er vurdert i forkant av disse tilsynene.

Vi har en intern gruppe som jobber med å koordinere våre tilsyn og en felles tilsynsplan for å sikre mest mulig samordning.

Vi legger ut alle endelige tilsynsrapporter på våre nettsider.

Resultatmål 3.2.1.4.1.1

Rapportere på

Alle tilsyn hvor det er funnet brudd på lov og forskriftskrav er avsluttet (dvs. praksis er endret) innen en avtalt frist.

Vi følger opp lovbrudd inntil forhold er rettet. Ofte er dette en tidkrevende prosess. Vi vurderer at vi har god måloppnåelse på å følge opp saker til forholdet er rettet.

Resultatmål 3.2.1.4.2.1

Rapportere på

Alle tilsyn med folkehelsearbeid fra 2014 der det ble påvist brudd på lovkrav, er fulgt opp og avsluttet innen utgangen av 2016.

Det ble gjennomført tilsyn i Sør-Varanger kommune. Tilsynet ble avsluttet i juli 2015.

Avslutning av tilsyn med folkehelsearbeid

Resultatmål	Prosentpoeng	Resultat	Antall tilsyn med folkehelsearbeid fra 2014 der det ble påvist brudd på lovkrav.	Antall tilsyn med folkehelsearbeid fra 2014 der det ble påvist brudd på lovkrav som er avsluttet.
100 %	0 %	100 %	1	1

Resultatmål 3.2.1.4.3.1

Rapportere på

Krav til gjennomsnittsscore i spørreundersøkelse: 75 % svarer "FMs tilsynsvirksomhet er godt eller nokså godt samordnet".

Vi viser til brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet 20. oktober 2016, der KMD opplyste at denne undersøkelsen ikke ble gjennomført i 2016. Vi ble istedenfor bedt om gi en kort egenvurdering av måloppnåelsen for resultatmålene 3.2.1.4.3.1 og 3.2.1.4.4.1 og å redegjøre kort for hvordan embedet har arbeidet for å samordne statlig tilsyn med kommunene og legge til rette for at tilsyn med kommunene bidrar til læring og forbedring, herunder anslå ressursbruk for embedets arbeid.

Vi har gitt en egenvurdering på 3.2.1.4 «Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring».

Brukerundersøkelsene vi gjennomførte ved utgangen av 2016 inneholdt ikke konkrete spørsmål om tilsyn. Det er mulig å innarbeide dette i 2017-undersøkelsene.

En av påstandene som ble evaluert i brukerundersøkelsene er imidlertid av en viss relevans for dette resultatmålet: «Fylkesmannen samordner informasjon fra det offentlige slik at det blir lettere å orienter seg». I både den generelle brukerundersøkelsen og undersøkelsen rettet mot ordførere og rådmenn har over 75 % av de som besvarte spørsmålet med noe annet enn «vet ikke», gitt oss score fra 3-6 (der 1 er helt uenig og 6 er helt enig).

Les mer om brukerundersøkelsene under punkt 3.1.5.

Resultatmål 3.2.1.4.4.1

Rapportere på

Krav til gjennomsnittsscore i spørreundersøkelse - 75 % svarer at FMs tilsyn "i stor eller nokså stor grad har vært lagt til rette med sikte på læring og forbedring lokalt".

Vi viser til brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet 20. oktober 2016, der KMD opplyser at det ikke blir gjennomført en slik undersøkelse. Vi er istedenfor bedt om gi en kort egenvurdering av måloppnåelsen for resultatmålene 3.2.1.4.3.1 og 3.2.1.4.4.1 og å redegjøre kort for hvordan embedet har arbeidet for å samordne statlig tilsyn med kommunene og legge til rette for at tilsyn med kommunene bidrar til læring og forbedring, herunder anslå ressursbruk for embedets arbeid.

Vi har gitt en egenvurdering på 3.2.1.4 «Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring».

Brukerundersøkelsene vi gjennomførte ved utgangen av 2016 inneholdt ikke konkrete spørsmål om tilsyn. Det er mulig å innarbeide dette i 2017-undersøkelsene.

Les mer om brukerundersøkelsene under punkt 3.1.5.

3.1.2.5 Klimahensyn skal ivaretas i alle sektorer

Klimaarbeidet hos fylkesmannen samordnes av miljøvernavdelinga. I arealgruppe deltar representanter fra alle avdelingene som jobber med klimarelaterte saker. Vi jobber for at klimaendringer må inn i alle beslutninger og planprosesser i kommunene

I alt planarbeid på embetet er klimatilpasning et viktig element. Det innebærer at vi gir innspill til kommunale klima- og energiplaner når disse er på høring, og påser at klima er vurdert i reguleringsplaner og enkeltsaker.

Vi jobber også for økt bruk av tre og at bioenergi fra skogen skal erstatte fossil energi. Det har vært en nedgang i bruken av skogsflis til energi det siste året etter flere år med økning.

Resultatmål 3.2.1.5.1.1

Rapportere på

FM har hatt dialog med alle kommuner i fylket og formidlet forventninger til klima- og energiplanleggingen.

I Fylkesmannens dialogmøter med kommunene er forventninger til klima- og energiplanlegging formidlet.

Resultatmål 3.2.1.5.2.1

Rapportere på

Vurdering av effekt på klimagassutslipp, samt mål og tiltak for å redusere klimagassutslipp og energibruk, skal finnes igjen i alle relevante planer og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven og annet lovverk.

Dette er et vanskelig punkt å følge opp i Finnmark, hvor hovedparten av klimagassutslipp kommer fra olje- og gassindustrien hvor vi ikke er myndighet.

Vi gir innspill til arealplaner om dette tema.

Resultatmål 3.2.1.5.3.1

Rapportere på

FM har hatt dialog med kommuner og formidlet relevant kunnskap og informasjon, blant annet om nasjonale og fylkesvise klimaframskrivninger og den nye nettsiden klimatilpasning.no

Informasjon og relevant kunnskap er formidlet blant annet som tema på den årlige plankonferansen.

Det er sendt ut informasjon til kommunene om Klimasats og Klimaprofil som kom i september.

3.1.2.6 Fylkesmannen understøtter nasjonale myndigheters og kommunenes arbeid med flyktningssituasjonen

Det har vært en sterk økning av antall flykninger til Finnmark. Vi har bidratt med kompetanseheving for kommuner og fylkeskommunen når det gjelder opplæring for barn og unge.

Vi har i tillegg veiledet i møter og i oppfølging av berørte kommuner.

Resultatmål 3.2.1.6.1.1

Rapportere på

Andel flykninger som er bosatt innen 6 mnd. etter at vedtak om opphold i Norge eller reisetillatelse er gitt: 55 % av IMDIs totale bosettingsanmodning til kommunene i fylket. Resterende andel skal være bosatt innen 12 måneder.

Målsetningen anses for oppfylt.

IMDI har ansvar for bosetting av flykninger etter en konkret anmodning om dette til kommunene. Fylkesmannen har hatt en god dialog med IMDI og kommunene. Fylkesmannens rolle har vært å følge opp og anmode kommunen om å bosette flytninger iht. IMDI's anmodninger. Vi har gjort dette ved å sende felles brev til kommunene og ved konkret å ta opp bosetting av flykninger i møte med kommunene.

Resultatmål 3.2.1.6.1.2

Rapportere på

Andel enslige mindreårige som er bosatt: 100 % av IMDIs totale bosettingsanmodning til kommunene i fylket.

For 2016 anmodet IMDI kommunene om å bosette 165 enslige mindreårige flyktninger. Kommune vedtok å bosette 68. Dette er et avvik fra målet om 100% bosetting. Fylkesmannen har utover dialog ingen virkemidler for å nå målet overfor kommunene. IMDI har signalisert at behovet for bosetting.

3.1.3 Rettssikkerhet skal være ivarettatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene**3.1.3.1 Høy kvalitet i veiledning, kontroll, tilsyn og klagebehandling****Oppvekst- og utdanning:**

Omfanget av tilsyn etter barnehageloven og opplæringsloven har fulgt aktivitetskravet. Det samme gjelder for tilsyn etter introduksjonsloven.

Veiledning blir gjort både gjennom individuell veiledning og gjennom planlagte samlinger. Vi veileder gjennom henvendelser, klagesaker og der vi ser behov.

Klagesaker etter de tre lovverkene blir behandlet løpende og de aller fleste saker har ikke lengre saksbehandlingstid enn 3 måneder. 6 saker av 51 har lengre saksbehandlingstid. 5 av disse 6 sakene er saker som omhandler psykososialt skolemiljø. Begrunnelse for dette er blant annet kommunens behandling av klagesaken og innsending av dokumentasjon. I tillegg har noen av disse sakene vært preget av manglende kompetanse på forvaltningsrettslig område fra kommunens side. For å bedre dette skal Fylkesmannen gi tilbud om forvaltningsrettslig kompetanse.

I 2015 lå vår saksbehandlingstid på ca. 4 måneder. På bakgrunn av innsatte tiltak har vår saksbehandlingstid blitt redusert i 2016. Fylkesmannen har forbedret sine rutiner for saksbehandling, slik at saksbehandlingstiden er redusert ytterligere, se pkt. 7.3.8.3.

Barnevern:

I vårt arbeid med barneverntjenestene i kommunene, og institusjonene har vi fokus på at målet er å bidra til forsvarlige tjenester. Vi styrker kompetansen i embetet i forhold til dette ved å delta på fagsamlinger hos helsetilsynet. I 2016 har vi deltatt på tilsynssamtaler med barn og saksbehandlerkurs i hendelsesbaserte tilsynssaker og grunnkurs i systemrevisjon. Vi deltar på regionsamlinger for fylkesmannsembetene i Region Nord, og deltakelse i overordnet samarbeidsorgan for barnevern.

Vi identifiserer risikofaktorer i tjenestene og søker å bidra med relevant veiledning, dialogoppfølging og satsing for å styrke tjenestene.

Vår deltakelse i fagmiljøet fører til erfaringsutveksling som bidrar til at vi får nytte av andre embeters erfaringer innenfor området, og ut fra dette forbedrer vår egen praksis.

Vi arbeider stadig for å bedre og oppdatere kompetansen for ansatte gjennom opplæring/samlinger i regi av Helsetilsynet og fagdirektoratene. Det samarbeides godt tverrfaglig for å sikre høy kvalitet på arbeidet vi gjør, og for å sikre utvikling i oppfølgingsarbeidet vårt.

Også innen de andre aktuelle fagområdene hos Fylkesmannen arbeides det systematisk med veiledning, klagebehandling, tilsyn og kontroll.

Resultatmål 3.3.1.1.1.1**Rapportere på**

Minimum 2 tilsyn i hvert fylke per år.

Måloppnåelsen er god. Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med Nordkapp og oppfølgingstilsyn med Alta kommune. Det ble i begge tilsynene avdekket to lovbrudd. Endelig rapport i Nordkapp kommune ble ferdig i januar 2017. Tilsyn i Alta kommune ble lukket i februar 2017.

Resultatmål 3.3.1.1.2.1**Rapportere på**

Det enkelte embetets omfang av tilsyn skal opprettholdes på samme nivå som i 2015, jf. retningslinjer og aktivitetskrav i VØI.

Vi vurderer måloppnåelsen på området som god.

Barnehageloven: Krav om 14 poeng og at minimum to av tilsynene skulle være etter kategori 3. Vi har gjennomført seks tilsyn som tilsvarer 15 poeng (tre tilsyn à 3 poeng og 3 tilsyn à 2 poeng). Omfanget av tilsyn har vært på samme nivå som 2015.

Opplæringsloven: Krav om 32 poeng, der 16 skal være innenfor Felles nasjonalt tilsyn (FNT). Av disse skulle det gjennomføres tre fire poengs tilsyn i tre ulike kommuner. 16 poeng skulle være innenfor egeninitierte tilsyn. Vi har gjennomført fire tilsyn à 4 poeng innenfor FNT, og sju egeninitierte tilsyn med i alt 17 poeng.

Omfanget av tilsyn har vært litt over 2015-nivå.

Resultatmål 3.3.1.1.3.1

Rapportere på

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens tilsyn skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2015 [1].

[1] jf. «Spørsmål til Skole-Norge våren 2015, Rapport 19/2015 NIFU»

Tilsyn: 72 prosent av de spurte skoleeierne svarer at de i svært stor grad eller i stor grad opplever virkemiddelet tilsyn som viktig.

Barnehageeiers og barnehagemyndighetens tilfredshet: Tilfredsheten er redusert fra 2015 til 2016, både sammenlignet med gjennomsnittet for landet i 2015 og sammenlignet med tall for Finnmark i 2015.

Dette kan skyldes lav bemanning og kompetanse på området. Målet er ikke nådd.

Selv om vi ikke skårer høyt på Spørreundersøkelsen Barnehage-Norge, er vi tilfreds med gjennomførte tilsyn.

Siste halvdel av 2016 har vi hatt kompetanseheving for barnehagemyndigheten når det gjelder tilsyn og myndighetsoppgaver. Dette er et område som vil bli videreført i 2017. I siste halvdel av 2016 er bemanning og kompetanse på barnehageområdet økt.

Opplæring: Tilfredsheten for Finnmark ligger på landssnittet når det gjelder Fylkesmannens virkemidler, herunder tilsyn. Tilsyn og veiledning på regelverk er virkemidlene som oppleves som mest nyttige blant skoleeierne.

Vi vektlegger veiledning både før og etter tilsyn, og får positive tilbakemeldinger på dette der vi er på tilsyn. Tilsynene er gjennomført etter planen og i tråd med aktivitetskravet.

Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Resultatmål 3.3.1.1.4.1**Rapportere på**

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens klagesaksbehandling skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2015 [1].

[1] jf. «Spørsmål til Skole-Norge våren 2015, Rapport 19/2015 NIFU»

Klagesaksbehandling: 52 prosent av de spurte skoleeierne svarer at de i svært stor grad eller i stor grad opplever virkemiddelet klagesaksbehandling som viktig.

Jf. «Spørsmål til barnehage – Norge høsten 2015», Trøndelag Forskning og Utvikling.

I rapport 2016:16 spørsmål til skole-Norge ligger Fylkesmannen i Finnmark på landsgjennomsnittet (3,6) både på de spørsmålene som gjelder tilfredshet med Fylkesmannen og på spørsmål om virkemiddel (som inkluderer spørsmål om klagesaksbehandling).

Det er svært sjelden vi får meldinger fra kommunene om at resultat av klagebehandlingen er uklar. Spørsmål vi mottar på området retter seg mot gjennomføring av vedtak.

På barnehageområdet skårer Finnmark (2,40) under landsgjennomsnittet (3,21). Vi har ikke mottatt klager etter lov om barnehager i 2016.

Vi vurderer at vi god måloppnåelse.

Resultatmål 3.3.1.1.5.1**Rapportere på**

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers tilfredshet med fylkesmannens veiledning om regelverket skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2015.

På barnehageområdet skårer Finnmark (3,40) under landsgjennomsnittet (3,84).

Skoleeierne vurderer Fylkesmannen i Finnmark sitt bidrag til veiledning om regelverk (3,6) (tabellen vurdering av virkemiddel der veiledning om regelverk inngår), lik landsgjennomsnittet (3,6).

Resultatmålet er oppnådd på skole, men ikke barnehage.

Når det gjelder barnehage er dette et resultat av lav bemanning og kompetanse i avdelingen frem til sommeren 2016. Målet er derfor ikke nådd. I siste halvdel av 2016 og for 2017 er bemanning og kompetansen økt.

Resultatmål 3.3.1.1.6.1

Rapportere på

Andel klagesaker som er behandlet innen 12 uker: 100%.

Vi har fattet 34 vedtak etter plan- og bygningsloven, og ligger på en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 48 dager i 2016. En sak er behandlet 5 dager etter 12 ukers fristen. Overskridelsen skyldes en intern misforståelse.

Saksbehandlingstid i antall uker for klager over kommunens vedtak i byggesaker etter plan- og bygningsloven

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 12 uker
100 %	- 4 %	96 %	27	26

Resultatmål 3.3.1.1.6.2**Rapportere på**

Andel klagesaker der det er gitt utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42, som er behandlet innen 6 uker: 100%.

Fylkesmannen har behandlet 1 sak der det var gitt utsatt iverksettelse. Saken ble behandlet innenfor 6 ukers fristen.

BOBY - Saksbehandlingstid for klagesaker der det er gitt utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42

Resultatmål	Differanse	Oppnådd andel av totalt antall behandlede saker	Totalt antall behandlede saker	Antall behandlede saker innen 6 uker
100 %	0 %	100 %	1	1

Resultatmål 3.3.1.1.7.1**Rapportere på**

Andel ekspropriasjonssaker i førsteinstans eller som klageinstans på plan- og bygningsrettens område, som er behandlet innen 12 uker: 100%.

Fylkesmannen har behandlet 1 ekspropriasjonssak i 2016. Saken er behandlet innenfor 12 ukers fristen.

3.1.3.2 Effektiv og korrekt lov- og tilskuddsforvaltning

God måloppnåelse.

Fylkesmannen arbeider med å få på plass et godt system for effektiv og korrekt lov- og tilskuddsforvaltning innen . På flere områder har vi tvillingkompetanse, men den totale ressursituasjonen gjør at vi ikke har full dekning av tvillingkompetanse på alle områder vi ønsker å ha det.

Vi formidler informasjon til kommunene på området lov- og tilskuddsforvaltning gjennom fagsamlinger for saksbehandlere i kommunene, gjennom informasjon på e-post, og ved at kommunene henvender seg på telefon. Vi har også en særskilt oppfølging av nye medarbeidere i kommunene, blant annet ved at de blir invitert til å besøke oss og gjennomgå aktuelle tema snarlig etter at de har begynt i jobben.

Fylkesmannen behandlet 2 klagesaker etter jordlovens § 12 i 2016. Klagene ble ikke tatt til følge. Fylkesmannen har også behandlet 4 saker som førsteinstans på grunn av inhabilitet i kommunene. I disse sakene ble konsesjon innvilget uten vilkår.

Resultatmål 3.3.1.2.1.1**Rapportere på**

Gjennomført kontroll av foretak i henhold til kontrollplan.

God måloppnåelse. Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (skogsbilveier) 3 veier kontrollert hos foretak A i samsvar med kontrollplan.

Kontroll av foretak i samsvar med kontrollplan

Foretak	Ordninger / omfang	Registrerte avvik	Oppfølging av avvik
A	Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (skogsbilveier) 3 veier kontrollert	Ikke benyttet SLF/LDIR-903 og mangelfull arbeidsbeskrivelse	Fulgt opp ovenfor A i søknadsomgang 2016

Kontroll av foretak - husdyrkonsesjon

ikke kontrollert i 2016

Resultatmål 3.3.1.2.1.2

Rapportere på

Gjennomført risikobasert forvaltningskontroll av 20 pst. av kommunene.

God måloppnåelse.

I 2016 er det gjennomført stedlige forvaltningskontroller i 6 av 19 kommuner i Finnmark. Kommunene Kautokeino, Tana, Nesseby, Vadsø, Vardø og Berlevåg ble kontrollert.

I tillegg har vi arbeidet med oppfølging av kontroller fra 2015.

Vi viser til pkt 7.3.9.7 for flere opplysninger om kontrollene.

Gjennomført risikobasert forvaltningskontroll av 20% av kommunene

Kommune	Ordninger / omfang	Registrerte avvik	Oppfølging av avvik
Kautokeino	Innsendt dokumenter for kontroll, deretter stedlig kontroll Produksjonstilskudd. Herunder: areal- og kulturlandskapstilskudd, tilskudd til dyr på beite, arealtilskudd økologisk landbruk, tilskudd til dyr på utmarksbeite	5. avvik se kommentar	Fulgt opp med opplæring og endrede rutiner hos kommunen, deretter lukket
Tana	Nesseby, Vadsø, Vardø og Berlevåg kommuner, innsendt dokumenter for kontroll, deretter stedlig kontroll Produksjonstilskudd. Herunder: areal- og kulturlandskapstilskudd, arealtilskudd økologisk landbruk, tilskudd til dyr på beite, tilskudd til dyr på utmarksbeite	4. avvik se kommentar	Fulgt opp med endrede rutiner hos kommunen, deretter lukket

Kautokeino: Arkivering av produksjonstilskuddssaker. Manglende oppfølging av produksjonstilskuddssøknad der søker ikke disponerer arealet. Ikke utført risikovurdering ved utplukk av foretak til kontroll. Uklarhet rundt gjødslingsplan. Kontrollert antall dyr endret i forhold til registreringsdato. Tana, Nesseby, Vadsø, Vardø og Berlevåg: Manglende vedtaksbrev ved avvisning av søknad om produksjonstilskudd. Manglende vurdering av avkorting ved feilopplysninger. Saksbehandlingsfeil i klagebehandling. Risikovurdering ved utplukk til 5 %-kontrollen.

Resultatmål 3.3.1.2.1.3**Rapportere på**

Andel avvik avdekket under kontroll som er fulgt opp: 100 %

God måloppnåelse. Alle avvik fulgt opp.

Resultatmål 3.3.1.2.2.1**Rapportere på**

Andel av siidaandeler der det er gjennomført kontroll: 15%

Vinteren 2015/16 ble de fleste sommerbeitedistrikter med høst- og vinterbeiter i distriktene 30A og B telt, til sammen ca 135 siidaandeler. I 2016 ble telleresultatene kontrollert opp mot reintall i Meldinger om reindrift for 2014/15 og 2015/16. Det ble avdekket 5 tilfeller av underrapportering for 2014/15 og ett for 2015/16. Alle sakene er fulgt opp med omgjøring av tilskuddsvedtak.

Andel av siidaandeler der det er gjennomført kontroll: 15%

Sidaandel	Ordninger/omfang	Registrerte avvik	Oppfølging av avvik
Distrikt 30A og B	Reintelling - kontroll av 135 meldinger om reindrift	Underrapportering av reintall 2014/15 - 5 siidaandeler	Omgjøring av tilskuddsvedtak - 5 siidaandeler

Har ikke spesifisert siidaandel ettersom kontrollene omfatter 135 siidaandeler.

Resultatmål 3.3.1.2.2.2**Rapportere på**

Andel avvik avdekket under kontroll som er fulgt opp: 100%

Se 3.3.1.2.2.1

3.1.3.3 Befolkningen har tillit til tjenestene og får ivaretatt sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester

Vårt inntrykk er at befolkningen stort sett har tillit til tjenestetilbudet i fylket, og i hovedsak får ivaretatt sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester. Vurdert opp mot antall vedtak og tjenester som ytes i kommunene/virksomhetene, behandler vi bare en liten del av alle tjenestene som ytes. Formålet med tilsynsvirksomheten og behandlingen av rettighetsklager, er å bidra til at tjenestene ivaretar både tilgjengelighet og kvalitet, og samtidig bygger opp under tillit til tjenesteytingen. Vi bruker de virkemidler vi har til rådighet i dette arbeidet. Ved svikt i styring og innhold i tjenestene og svikt i tildeing til enkeltpersoner, blir dette fulgt opp ved til mangelen er rettet.

Resultatmål 3.3.2.1.1.1**Rapportere på**

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med kommunale barneverntjenester: 3 per fylke. Dette innebærer 6 revisjoner for FMOA og FMAV (3 per fylke).

Vi har delvis måloppnåelse, og har gjennomført 2 systemrevisjoner basert på en ROS-vurdering. Vurderingen og prioriteringen er basert på en noenlunde lik fordeling av tilsynsoppgaver og direktoratsoppgaver, ny barneverninstitusjon i år med 3 avdelinger som har medført en betydelig økning av lovpålagte tilsyn som vi har måttet prioritere. Sammenlignet med foregående år, har vi hatt en stor økning i klager fra ungdom om bruk av tvang i institusjon. Vi har så langt som mulig prioritert i henhold til tildelingsbrevet.

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med kommunale barnevernstjenester

Resultatmål	Differanse	Resultat
3	- 1	2

Se pkt. 1.1. og 1.3.

Resultatmål 3.3.2.1.2.1**Rapportere på**

Andel nye tvangstiltak regulert i godkjente vedtak som er fulgt opp med stedlige tilsyn: 100%.

Vi har ikke nye vedtak i 2016 og har derfor ikke ikke ført tilsyn med godkjente vedtak.

Resultatmål 3.3.2.1.2.2**Rapportere på**

Antall stedlige tilsyn i hvert embete skal økes sammenlignet med 2015.

Vi gjør oppmerksom på at kommunenes kjøp av omsorgstjenester i andre fylker medfører en merbelastning for oss.

Stedlige tilsyn etter kap. 9

Resultatmål	Prosentpoeng	Resultat	Sum antall stedlige tilsyn gjennomført i 2015	Sum antall stedlige tilsyn gjennomført i 2016
101 %	- 21 %	80 %	5	4

Vi gjør oppmerksom på at kommunenes kjøp av omsorgstjenester i andre fylker medfører en merbelastning for oss.

Resultatmål 3.3.2.1.3.1**Rapportere på**

Fylkesmannen skal ha tatt kontakt med det enkelte barn med tilbud om tilsynssamtale.

God måloppnåelse.

I 2016 hadde fylkesmannen samtale med 15 av de 36 ungdommene som var registrert ved institusjonene da tilsynene fant sted. Alle ungdommer får tilbud om samtale med Fylkesmannen, både gjennom informasjon i brev og veggplakater på forhånd, og ved selve tilsynsbesøket. Det er frivillig for ungdommene om de vil gjennomføre samtaler med oss. Vi prøver å legge til rette for at flest mulig vil ha samtaler ved å gjennomføre besøkene på ettermiddags/kveldstid når ungdommene ikke har skole-/dagtilbud. Vi prøver å tilpasse tidspunkt for samtaler etter ungdommenes behov, for eksempel ved å tilby samtale senere, eller dagen etter. Vi har også gjennomført samtale pr. telefon.

Resultatmål 3.3.2.1.3.2**Rapportere på**

Fylkesmannen skal ha gjennomført samtale med alle barn som ønsker det.

Vi har gjennomført samtaler med alle barn som har ønsket samtale med oss.

Resultatmål 3.3.2.1.4.1

Rapportere på

Median saksbehandlingstid for tilsynssaker: 5 måneder eller mindre.

Vi har delvis måloppnåelse. Vi har i løpet av året vært nødt å nedprioritere planlagte tilsyn av flere grunner. Vi fikk en betydelig økning i nye tilsynssaker første halvår. Vi har også i år hatt et betydelig merarbeid og forskyvning av arbeidsoppgaver som følge av flyktningssituasjonen. Vi har brukt store ressurser for å ivareta ansatte i en alvorlig og vedvarende trakasseringssak. Dette har påvirket oppgaveløsningen vår både på dette området og på tilsynssaker for øvrig. Det kan også nevnes at vi har hatt en ustabil bemanningssituasjon med vakanser i stillinger og sykemeldinger som har medvirket til at vi ikke har klart å overholde normerte saksbehandlingstider. Vi har i siste halvår 2016 påbegynt et prosjektarbeid med målsetting om å kunne innfri resultatmålene i løpet av 2017. Vi har så langt som mulig prioritert i henhold til tildelingsbrevet. Vi viser for øvrig til pkt. 1.1. og 1.3.

Andel tilsynssaker behandlet innen 5 måneder

Saksområde	Resultatmål	Prosentpoeng	Resultat
Helse/omsorg	50 %	- 31 %	19 %
Sosial	50 %	- 50 %	0 %

Se punkt 1.1 og 1.3

Resultatmål 3.3.2.1.4.2

Rapportere på

Avslutning av klagesaker: minst 90 prosent innen 3 måneder eller mindre.

Vi har delvis måloppnåelse og har gjennomført 4 av 11 systemtilsyn. Vi har i løpet av året vært nødt å nedprioritere planlagte tilsyn av flere grunner. Vi fikk en betydelig økning i nye tilsynssaker første halvår. Vi har også i år hatt et betydelig merarbeid og forskyvning av arbeidsoppgaver som følge av flyktningssituasjonen. Vi har brukt store ressurser for å ivareta ansatte i en alvorlig og vedvarende trakasseringssak. Dette har påvirket oppgaveløsningen vår både på dette området og på tilsynssaker for øvrig. Det kan også nevnes at vi har hatt en ustabil bemanningssituasjon med vakanser i stillinger og sykemeldinger som har medvirket til at vi ikke har klart å overholde normerte saksbehandlingstider. Vi har i siste halvår 2016 påbegynt et prosjektarbeid med målsetting om å kunne innfri resultatmålene i løpet av 2017. Vi har så langt som mulig prioritert i henhold til tildelingsbrevet. Vi viser for øvrig til pkt. 1.1. og 1.3.

Saksbehandlingstid - Avslutning av klagesaker

Saksområde	Resultatmål	Prosentpoeng	Realitetsbehandlet innen 3 md.
Helse/omsorg	90 %	- 24 %	66 %
Sosial	90 %	- 20 %	70 %

Se punkt 1.1 og 1.3

Resultatmål 3.3.2.1.4.3

Rapportere på

Andel vedtak om bruk av tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning som er overprøvd innen 3 måneder: 100%

Vi har behandlet 4 vedtak i 2016, 2 av disse er overprøvd innen 3 måneder, det vil si 50% måloppnåelse.

Saksbehandlingstid - Vedtak om bruk av tvang og makt

Resultatmål	Prosentpoeng	Resultat
100 %	- 50 %	50 %

1 sak som behandlet etter 3 mnd og 1 dag. Derfor dette utslaget.

Resultatmål 3.3.2.1.4.4

Rapportere på

Andel søknader om dispensasjon fra utdanningskrav som er behandlet innen 3 måneder: 100%

Vi har gitt dispensasjon i alle sakene der vi har stadfestet vedtak. Søknad om dispensasjon følger vedtakene og er behandlet samtidig. Det vil si at saksbehandlingstiden på dispensasjonssøknadene samsvarer med saksbehandlingstiden for vedtakene med 50 % dispensasjonssøknadene behandlet innen 3 måneder.

Resultatmål 3.3.2.1.5.1

Rapportere på

Andel ajourførte tilsyn (planlagte og gjennomførte) og saker i NESTOR per 31.12, 30.4. og 31.8.: 100%

Planlagte og gjennomførte tilsyn og enkeltsaker blir registrert fortløpende. Nestor blir ajouført fortløpende.

Resultatmål 3.3.2.1.6.3**Rapportere på**

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester: 11.

Vi har delvis måloppnåelse og har gjennomført 4 av 11 systemtilsyn. Vi har i løpet av året vært nødt å nedprioritere planlagte tilsyn av flere grunner. Vi fikk en betydelig økning i nye tilsynssaker første halvår. Vi har også i år hatt et betydelig merarbeid og forskyvning av arbeidsoppgaver som følge av flyktningssituasjonen. Vi har brukt betydelige med ressurser for å ivareta ansatt i en alvorlig trakasseringssak. Dette har påvirket oppgaveløsningen vår både på dette området og på tilsynssaker for øvrig. Det kan også nevnes at vi har hatt en ustabil bemanningssituasjon med vakanser i stillinger, sykemeldinger som har gjort at vi ikke har kunnet prioritere planlagt tilsyn. Vi har så langt som mulig prioritert i henhold til tildelingsbrevet. Vi viser for øvrig til pkt. 1.1. og 1.3.

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester

Resultatmål	Differanse	Resultat
11	- 7	4

Se punkt 1.1 og 1.3

Resultatmål 3.3.2.1.7.3**Rapportere på**

Fordelingen av tilsyn med spesialisthelsetjenesten på hvert embete: 3.

Vi har gjennomført i henhold til krav. Dette har vært et meget arbeidskrevende tilsyn som har medført fravær av en medarbeider i lengre tid til deltagelse i tilsynet i de andre fylkene. Dette har i noen grad påvirket arbeidet vårt med rettighetssaker og hendelsesbaserte tilsynssaker.

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med spesialisthelsetjenesten

Resultatmål	Differanse	Resultat
3	0	3

Resultatmål 3.3.2.1.8.3**Rapportere på**

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med sosiale tjenester: 4.

Vi har delvis måloppnåelse og har gjennomført 3 av 4 tilsyn. Også her har vi vært nødt å gjøre en prioritering og en ROS vurdering av arbeidsoppgavene på området. Dette blant annet for å behandle rettighetsklager, følge opp tilsyn fra foregående år, samt følge opp kommunene med utviklingsoppgaver. Vi prioriterer så langt som mulig i henhold til tildelingsbrevet.

Antall systemrevisjoner eller tilsvarende tilsyn med sosiale tjenester

Resultatmål	Differanse	Resultat
4	- 1	3

Se punkt 1.1 og 1.3

3.1.3.4 Økt rettssikkerhet og rettslikhet for vergetrengende

Fylkesmannen i Finnmark har i 2016 videreutviklet den lokale vergemålsmyndigheten som førstelinje. Vi gjort jevnlig risikovurderinger som i stor grad har medført rett satsing til rett tid. Fylkesmannen i Finnmark har jobbet mye med kvalitetsforbedring og videreutvikling av skriftlige internkontrollsystemer. Vi har utarbeidet egne maler, rutiner for interne praksis og skriftliggjort dette slik at vi bedre kan ivareta rettssikkerhet og forvalte området mer likt.

Vergemålsseksjonen har i 2016 hatt en gjennomsnittlig bemanning på 6 stykker. De midlertidige stillingene har vært preget av mye utskifninger som igjen har gitt redusert effekt av de ekstra tildelingene som ble gitt i løpet av året.

Regnskapskontroll ble utført på de sakene (15%) som SRF hadde plukket ut for kontroll. EY gjennomførte tilsyn med embedets forvaltning av vergeregnskap og fant at Fylkesmannen i Finnmark ved 2 tilfeller manglet kontoutskrift for enkeltmåned. EY konkluderte likevel med at Fylkesmannen i Finnmark synes å ha en god forståelse av hva internkontrollen for vergeregnskapene innebærer. I tillegg til kontrollaktivitetens utvalg har vi

gjennomgått, dog på en mye enklere måte enn i kontrollaktiviteten, de resterende 85% av de innsendte vergeregnskapene, og fulgt opp mangler og avvik på samme måte som etter kontrollaktiviteten. Vi har også gjennomgått regnskapene til verger som har avsluttet sitt oppdrag i 2016. I de tilfeller vi har avdekket avvik i forvaltningen av vergehavnedes midler har vi fulgt dette opp til vi har god nok oversikt til å avslutte saksbehandlingen. I noen tilfeller fortsetter vergen med oppdraget, i andre tilfeller fratar vi vergen oppdraget og i enkelte tilfeller ender saken med at vi anmelder vergen. Vi opplever å ha akseptabel forvaltning av vergeregnskapsforvaltningen.

Vi har også i 2016 foretatt en «vask» av regnskapsfritaksregistreringen i VERA slik at rapportene for hvilke verger som har regnskapsplikt skal være ajourførte. Vi har imidlertid i år igjen registrert at noen verger ikke er med på denne listen, og at det innimellom kan dukke opp navn på verger som har regnskapsplikt, men som ikke har mottatt brev eller purring fra oss.

Datakvaliteten i vergemålsapplikasjonen VERA er forbedret utfra de krav som SRF har stilt. Det er også rapportert fortløpende på dette. Vi har i tillegg brukt mye ressurser på å «rydde» og avslutte utgåtte saker i VERA, slik at vår portefølje nå i stor grad er realistisk.

Måloppnåelsen har totalt sett vært tilfredsstillende selv om resultatmålene ikke er oppnådd for «andel oppnevnte EMA-representanter med inntil 5 dagers saksbehandlingstid». Ingen av de EMA som har kommet til Finnmark i 2016 har vært uten representant, og innhenting av informasjon og kvalitetssikring har vært årsaken til saksbehandlingstiden.

Vi har behandlet alle vergemål hvor det var besluttet umyndiggjøring etter tidligere lovverk innenfor treårsfristen.

Vi har ikke foretatt en systematisk gjennomgang av samtlige vergemål, opprettet før reformstart, med henblikk på behov og mandat. Kun der hvor det har oppstått et behov har vi gjennomgått gamle saker.

For å ivareta rettsikkerheten til enkeltindivider har vi etablert en forsvarlig beredskapsordning for hasteoppnevninger og sikret at vedtak som har betydning for personer som trenger verge blir behandlet på en forsvarlig måte. I saker som gjelder oppnevning av midlertidig verge for spesielt sårbare personer som skal avhøres av politiet har vi oppnevnt verge i tide, og umiddelbart i akutte tilfeller.

I det daglige arbeidet har vi høyt fokus på den enkeltes integritet, verdighet og selvbestemmelse. I tråd med vergemålsloven har vi bl.a. gjennomført samtaler med samtykkekompetente personer som vi oppnevner verge for. I enkelte tilfeller har det ikke latt seg gjøre å gjennomføre samtalen, dette kommenteres da i oppnevningsvedtaket.

Vi ivaretar barnekonvensjonens § 12 ved å tilstrebe at mindreårige over 12 år med formuer skal uttale seg, og som hovedregel medunderskrive, ved søknader som gjelder dem selv.

Kompetanseheving for medarbeiderne er et tiltak som underbygger alle målene i vergemålsforvaltningen. Vi har blant annet deltatt på den nasjonale fagsamlingen i regi av SRF, vi har hatt flere deltagere på den nasjonale EMA konferansen, vi har sammen med Nordland og Troms arrangert fagsamling over 2 dager, vi hospiterer på andre embeter, vi bruker fagmøter og andre arenaer til kompetanseoverføring samt gjennomført andre kurs og opplæringer som er relevante.

Vergerekuttering er en utfordring, mye av dette er knyttet til små samfunn, kultur og geografi. Vi tilstreber å ivareta vår samiske befolkning på samme måte som med andre vergetrengende. Kultur og språk kan ofte være et hinder for kommunikasjon og forståelse. I tillegg er den samiske befolkningens tradisjoner ofte på kollisjonskurs med byråkratiets regler og normer. I vergemålssammenheng kommer dette frem ved at det noen ganger vises liten forståelse for at det offentlige skal inn å veilede, kontrollere og ha tilsyn med de som hjelper den hjelpetrengende. De samiske miljøene er ofte gjennomslipbare, og i kulturen finnes en rådende oppfatning av at man skal ikke blande seg for mye i andres liv og leveste. Vi kan anta at dette også gir seg utslag i den dårlige vergerekutteringen i det samiske miljøet.

Ressursrapportering: Fylkesmannen i Finnmark har ikke gjennomført alle aktiviteter eller tilsetninger hittil i år som planlagt. Det har vært utfordrende å finne stabilitet i de midlertidige stillingene som vi har fått ekstra tildeling for, og derfor har vi ikke helårlig virkning for de midlertidige stillingene.

Kap 46901:

· I tildelingen for 2016 inkl. tilleggsbevilgningene er budsjettet på kr 6244 659 ekskl. MVA.

· Pr.31.12.2016 har vi et forbruk pålydende kr. 6 126 003. Dette gir et mindreforbruk pålydende kr 118 656. Mindreforbruket er i hovedsak knyttet til at vi ikke har hatt stabil bemanning i de midlertidige stillingene.

Kap 46921:

· Forbruket på den åpne belastningsfullmakten knyttet til godtgjøring og utgiftsdekning er på kr 2 940 953.

· Økningen skyldes i hovedsak at flere vergemål er opprettet og at vi har lønnet betraktelig flere representanter og tolker for EMA og EMF.

· Våre rutiner for utbetaling av godtgjøring og utgiftsdekning sikrer vurdering av vergetrengendes økonomiske situasjon før kostandene belastes post 21.

· For faste verger utbetales lønn etterskuddsvis og som hovedregel 1 gang per måned.

I Finnmark mener vi at vi har en velfungerende forvaltning i første instans, og at vi ivaretar interessene til barn og voksne med behov for verge på en respektfull og god måte. Vi utvikler kontinuerlig systemer og organisasjonen for å imøtegå verger/representanter og PMV sine krav og forventninger når det gjelder oppfølging og tilgjengelighet. Jevnlige risikovurdering og skriftlige prioriteringer av satsinger er en del av styringsverktøyet. Alt i alt oppfatter vi at vi har en akseptabel grad av måloppnåelse og at arbeidet som utføres gjort med respekt og etter lover og regler.

Resultatmål 3.3.3.1.1.1

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi alle nye oppnevnte verger og representanter opplæring i form av kurs og/eller individuelle samtaler.

Fylkesmannen i Finnmark har avholdt 2 kurs for faste verger, rekrutteringskurs og grunnkurs. I tillegg har vi prosedyrer ved oppnevning av nye verger

hvor vi gjennom samtaler gir veiledning/ opplæring.

Alle nye verger får tilsendt vergehåndboken.

Representantene har fått tilbud om å delta på den nasjonale representantkonferansen og noen har deltatt på Sjumilsstegkonferansen i Tromsø. De nye representantene har fått individuell opplæring og veiledning på telefon, i tillegg har noen fått ekstra oppfølging av en annen representant.

Resultatmål 3.3.3.1.1.2

Rapportere på

Alminnelige og faste verger skal ha tilbud om å delta på minst ett kurs/samling for verger i løpet av året.

Delvis måloppnåelse.

Fylkesmannen i Finnmark har gjort et forsøk på å nå ut til flest mulig verger ved å invitere til kurs gjennom annonsering i aviser og på nettsiden vår på 2 forskjellige steder i Finnmark. Dette er ikke nok til at man realistisk sett kan si at målet om å nå ut til alle er oppfylt. Reiseveien blir for lang for de fleste vergene og vår kapasitet strekker ikke til å arrangere kurs for alle vergene på det stedet de bor (eller i nærheten). Vi etterstreber å fordele slike opplæringssamlinger i flere deler av fylket, og for aktivitetsplanen i 2017 er det opplæringssamlinger i andre distrikt enn i 2016. Vi lar også behovet for verger være styrende for hvor vi legger opplæringssamlinger, da rekrutteringskurset stort sett har det samme innholdet som grunnkurset.

Vi er opptatt av å være tilgjengelig og gi råd og veiledning til våre verger både på epost, telefon og ved personlig oppmøte.

Resultatmål 3.3.3.1.2.1

Rapportere på

Opprett vergemål – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 2 måneder.

Fylkesmannen i Finnmark har god måloppnåelse på saksbehandlingstid som omhandler "Opprett vergemål". Dette fordi dette saksområdet er godt egnet for å bli ivarettatt av ansatte som er midlertidig tilsatt/vikarer.

Saksbehandlingstid - Opprett vergemål, andel vedtak fattet innen 2 måneder

Resultat	Resultatmål	Differanse
90 %	80 %	10 %

Resultatmål 3.3.3.1.2.2

Rapportere på

Oppnevning av representant for enslig mindreårig asylsøker – 90 % av vedtakene skal være fattet innen 5 dager.

Fylkesmannen i Finnmark har ikke nådd målkravet, men dette området er prioritert høyt i 2016. Det er ingen enslige mindreårige som har stått uten representant, da alle som har ankommet Finnmark i 2016 allerede har hatt en representant oppnevnt. Årsaken til at vi ikke har nådd måltallet er at saken ikke har vært godt nok belyst og at vi har vært nødt til å innhente mer opplysninger.

Saksbehandlingstid - Oppnevning av representant for enslig mindreårig asylsøker, 90% innen 5 dager

Resultat	Resultatmål	Differanse
47 %	90 %	- 43 %

Representant er allerede oppnevnt i alle saker vi har mottatt i 2016. Saksbehandlingstiden er knyttet til kvalitetssikring og inn henting av opplysninger. Sakstypen er prioritert.

Resultatmål 3.3.3.1.2.3

Rapportere på

Fylkesmannens samtykke til bruk av kapital -gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke over 4 uker.

Vi har hovedsakelig nådd resultatmålet på dette saksområdet. Arbeid med kvalitetssikring av saksbehandlingen, for eksempel innhenting av mer opplysninger, har i noen tilfeller medført at saksbehandlingen har tatt mer enn 4 uker. Fylkesmannen i Finnmark mener at trygg kapitalforvaltning er et område som skal ha stor plass i saksbehandlingen. Vi opplever vi at vi har tilfredsstillende saksbehandlingstid.

Saksbehandlingstid - Samtykke til bruk av kapital, snitt ikke over 4 uker

Resultat	Resultatmål	Differanse
17	28	11

Resultatmål 3.3.3.1.2.4**Rapportere på**

Godtgjøring og utgiftsdekning til verger og representanter - gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke over 6 uker.

Fylkesmannen i Finnmark har jobbet med å effektivisere og kvalitetssikre saksbehandlingen og utbetalingen av godtgjøring til verger. Dette har gitt resultater og derfor ligger vi godt over målkravet på 6 uker.

Saksbehandlingstid - Godtgjøring og utgiftsdekning til verger og representanter, under 6 uker

Resultat	Resultatmål	Differanse
13	42	29

Effektive rutiner for vedtak og utbetaling gjør at saksbehandlingstiden er kort. Prioritert saksefelt.

3.1.4 Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk**3.1.4.1 Økt kvalitet og kompetanse i kommunene**

Vi vurderer måloppnåelsen som god.

På bakgrunn av risikovurdering og vår kjennskap til kommuner har vi motivert kommuner med lav kompetanse og kvalitet til å delta på statlige satsingsområder, etter- og videreutdanning, samlinger og møter i regi av Fylkesmannen. Læringsmiljø og skolebasert vurdering er områder som vi spesielt har hatt fokus på. I tillegg har vi hatt proaktiv veiledning i de kommuner vi mener har hatt behov for det, og vi har hatt dialog med rådmann/ordførernivået i kontaktmøter.

Effekten av vårt arbeid i 2016 er vanskelig å måle. Spørreundersøkelsen til kommunene sier noe om tilfredsheten, men lite om effekten.

Resultatmål 3.4.1.1.1.1**Rapportere på**

Barnehageeiers, barnehagemyndighets og skoleeiers grad av tilfredshet med fylkesmannen som medspiller for kommunene, skal ligge på minimum samme nivå som landsgjennomsnittet for 2015 [1].

[1] jf. «Spørsmål til Skole-Norge våren 2015», Rapport 19/2015 NIFU 76 % av kommunene svarer at de i svært stor grad eller i stor grad opplever Oppvekst- og utdanningsavdelingen som en viktig medspiller for kommunen for å sikre utvikling, læring og god kvalitet i barnehagen og opplæringen.

Barnehageeiers- og myndighets tilfredshet: Finnmark scorer lavest av samtlige fylker på barnehagesektorens tilfredshet med fylkesmannen som medspiller, og under landsgjennomsnittet for 2015. Tilfredsheten er også redusert fra 2015 til 2016. Vi ser at vi har stor variasjon i tilbakemeldingene. Målet er ikke nådd.

På grunn av lav bemanning og kompetanse har vi ikke hatt god nok fokus på å være medspiller for kommunene våre. I siste halvdel av 2016 og for 2017 er bemanning og kompetansen økt slik at vi kan ha større fokus på utdanning og kvalitet på barnehageområdet.

Skoleeier: Skoleeiers grad av tilfredshet med Fylkesmannen som medspiller for kommunen ligger på landsgjennomsnittet for 2015 på 72 %. For 2016 har vi et skår på 88 % (Midt- og Nord-Norge). Fire kommuner i Finnmark har svart på denne spørreundersøkelsen. I denne tilbakemeldingen ligger vi på landsgjennomsnittet på 3,8 poeng. Fylkesmannen vurderer at deltakelsen er for liten til å kunne gi et riktig bilde av hvordan kommunene i fylket egentlig opplever Fylkesmannen som medspiller. Vi vurderer likevel at siden vi ikke skårer dårligere enn landsgjennomsnittet, så er måloppnåelsen god på dette området.

3.1.5 Gjennomførte evalueringer**Brukerundersøkelse og undersøkelse blant ordførere og rådmenn 2016**

I november/desember 2016 gjennomførte vi to undersøkelser for å kartlegge brukernes oppfatninger av Fylkesmannen i Finnmark ved hjelp av verktøyet SurveyExact. Den ene undersøkelsen var rettet mot "folk flest", den andre spesifikt mot ordførere og rådmenn. Brukerundersøkelsene bekreftet at vårt omdømme er positivt hva gjelder troverdighet og kompetanse. Undersøkelsene ga ikke grunnlag for å iverksette spesielle oppfølgingstiltak ut over å fortsatt jobbe med samisk språk og kultur og legge vekt på rask saksbehandling.

Brukerundersøkelse 2016

459 personer fullførte brukerundersøkelsen. 88 % av respondentene oppga at de jobber i kommunen.

Respondentene oppgir at de viktigste kanalene for å skaffe seg informasjon fra Fylkesmannen i Finnmark, er telefon, e-post og Fylkesmannens nettsider.

Blant viktige egenskaper, scorer vi høyst på at informasjon fra oss er til å stole på og at vi bruker et klart og tydelig språk. På våre kjerneverdier scorer vi gjennomgående godt. Høyst score får vi på troverdighet og kompetanse, at Fylkesmannen opptrer med respekt, gir et viktig bidrag til samfunnet og fellesskapet og at vi utfører oppgavene som myndighetsutøver, tjenesteyter og forvalter på en etisk god måte.

I felt for åpne tilbakemeldinger, trekker enkelte brukere fram at Fylkesmannens rolle som veileder er viktig. Enkelte mener at saksbehandlingstid er et forbedringspunkt.

Undersøkelse blant ordførere og rådmenn 2016

Av 39 mottakere, svarte 27 på undersøkelsen - 10 ordførere og 17 rådmenn. Det gir en svarprosent på 69.

Når det gjelder hvilke kanaler som er viktigst, skiller ordførere og rådmenn seg fra de generelle brukerne ved at de oppgir "møter" som en av de tre viktigste kanalene for informasjon fra Fylkesmannen (i tillegg til telefon og e-post). 74 % er enige eller helt enige i at det årlige kontaktmøtet er en god arena å møtes på.

Blant viktige egenskaper, scorer vi høyest på at informasjon fra oss er til å stole på og at Fylkesmannen er åpen og tilgjengelig i sin kommunikasjon.

På våre kjerneverdier scorer vi gjennomgående godt. Høyest score får vi på troverdighet og imøtekommenhet, at Fylkesmannen gir et viktig bidrag til samfunnet og fellesskapet og at vi utfører oppgavene som myndighetsutøver, tjenesteyter og forvalter på en etisk god måte.

Vi ba også ordførere og rådmenn evaluere kommunereformprosessen. Her scorer vi jevnt over bra. Respondentene var spesielt fornøyd med informasjon og dialog.

I felt for åpne tilbakemeldinger, trekker enkelte fram at Fylkesmannen bør styrke veiledningsrollen og at vi kan være enda mer synlige overfor kommunene.

Brukerundersøkelse 2017

Vi vil, som Sogn og Fjordane, påpeke at kravet i fellesføringene om å gjennomføre en uspesifisert brukerundersøkelse som det er opptil hver enkelt fylkesmann å utføre, skaper en tidstyv og gjør det vanskelig å sammenligne resultater. Det er bedre om alle fylkesmennene har en felles mal og gjerne felles verktøy for brukerundersøkelser. Dette gir besparelser i tid og penger.

Endelig fylkesmenn har brukt eksterne aktører til å gjennomføre sine brukerundersøkelser og/eller har kjøpt seg inn i undersøkelser gjennomført av Sentio Research Norge. Fylkesmannen i Finnmark har valgt å ikke bruke ressurser på dette i 2016. Et felles innkjøp av tjenester / resultater fra for eksempel Sentio, gir også besparelser i tid og penger.

3.1.6 Særskilt om oppdrag i tildelingsbrevet og/eller faste oppgaver i Virksomhets- og økonomiinstruks

Landbruk

Det er ikke utarbeidet Handlingsplan for Inn på tunet i Finnmark.

Reindrift

Det har ikke vært kapasitet til å drive generell veiledningsvirksomhet knyttet til ressursforvaltning og produksjonsoptimalisering, herunder bærekraftig slakteuttak.

I samråd med Landbruksdirektoratet har det ikke vært oppnevnt beredskapsutvalg.

Oppvekst og utdanning - tilbakemelding på avvik 2015

Avvik fra 2015 om at Fylkesmannen ikke har gjort tilskuddskontroller på barnehageområdet er nå rettet opp. Vi har gjennomført tilskuddskontroller i alle kommuner om tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder. Alle kommuner har god oversikt over bruken av midlene og tilskuddet brukes i tråd med formålet. Fylkesmannen har også gjennomført tilskuddskontroller i fem kommuner om statlig investeringstilskudd til barnehager.

Avvik om forvaltningen av tilskudd til samisk i grunnopplæringen i 2015 er fulgt opp i 2016. Dette i nært samarbeid med Utdanningsdirektoratet.

Avvik om at barnehageområdet ikke ble ivare tatt godt nok, er fulgt opp ved at Fylkesmannen har ansatt flere. Høsten 2016 arrangerte vi fagsamling for barnehageeiere og myndighet. Tema var læringsmiljø i barnehage, myndighetsutøvelse og regelletterlevelse. Fylkesmannen vurderer at barnehageområdet er ivare tatt bedre i 2016.

Helse- og omsorg: Smittevernkonferanse er ikke gjennomført i 2016. Fylkesmannen har prioritert å gi råd og veiledning til kommunale instanser, i smittevernspørsmål.

Resultatmålet er ikke fullt ut oppfylt av på våre system revisjonstilsyn innenfor helse- og omsorg, sosialtjenesten og barneverntjenesten av ressursmessige årsaker. For kunne løse oppgavene våre, å vi utnytte ressursene på tvers i avdelingen. Vi har så langt som mulig prioritert i henhold til tildelingsbrevet rettighetsklager, hendelsesbasert tilsyn og tvang foran annet tilsyn. Vi har brukt en del tid på følge opp kommuner etter tidligere tilsyn for å få brakt påpekte avvik i tråd med lov- og forskriftskrav. Det er ofte en tidkrevende og langvarig prosess. Vi har ut fra samme betraktninger og etter en ROS-vurdering ikke prioritert tilsyn med krisesenter. Alle våre kommuner er tilknyttet et av fylkets fire krisesenter. Når det gjelder tilsyn med familievernkantor, har vi fulgt retningslinjer fra BLD om tilsyn hvert 3. år. Vi har ikke mottatt informasjon som har nødvendiggjort tilsyn med familievernet i inneværende år. Vi har på slutten av 2016 igangsatt et prosjekt for å bringe alle saksbehandlingstider innenfor normkravene for neste år.

3.2 Særskilte rapporteringskrav fra tildelingsbrevet

Rapporteringskrav 7.3.1.1.1

Rapportere på

Kort beskrivelse av aktiviteten på området «Bolig for velferd»

Fylkesmannen i Finnmark og Husbanken i Hammerfest har undertegnet en samarbeidsavtale 2016-2020 der "Bolig for velferd" er hovedfokus. Det utarbeides årlige handlingsplaner for felles aktivitet, og det avholdes månedlige samarbeidsmøter på rådgivernivå.

Rapporteringskrav 7.3.1.1.2**Rapportere på**

Hvordan har FM bistått i arbeidet med å koordinere og samordne de boligsosiale tilskuddsmidlene ut mot kommunen/NAV-kontor?

Tilskuddene på helse/sosialområdet koordineres i felles excel-skjema. Informasjon om ulike tilskuddsordninger bekjentgjøres på nettside og ut mot aktuelle tjenesteområder i kommunene. Innstilling i tilskuddsbehandlinga gjøres i samarbeid med Husbanken.

Rapporteringskrav 7.3.1.1.3**Rapportere på**

Hvilke kompetansehevende tiltak er gjennomført på det boligsosiale feltet?

Se pkt 3.2.1.2

Rapporteringskrav 7.3.1.2.1**Rapportere på**

Beskriv situasjonen for KVP i fylket, i tillegg:

- Får de som har krav på det, tilbud om program?
- Hva kjennetegner kontor som arbeider godt med ordningen?
- Hvilke utfordringer opplever FM at NAV-kontorene har i arbeidet med KVP?
- Hva er de viktigste utfordringene for FM i arbeidet med KVP?

Beskrivelse av KVP i fylket:

Som ellers i landet har også Finnmark lavere antall deltakere i kvalifiseringsprogram (KVP) enn forventet beregning skulle tilsi. KVP og oppfølgingsarbeid er tema på ledermøter, møter i samordningsgruppen (NAV Fylke, KS og Fylkesmannen) og andre arenaer der dette er naturlig. Fylkesmannens rådgivere er også svært tilgjengelig for råd, veiledning og drøfting på telefon, telematikk, e-post og kontorbesøk etter bestilling/ønsker fra kontorene. Kontorene og kommunene rapporterer om at KVP er en ressurskrevende ordning, både økonomisk og personellmessig. Det tar for mye tid å følge opp brukerne i det omfang som er nødvendig for å kunne vise til gode, positive resultater.

Sammen med NAV Fylke jobber vi for at kontorene skal se viktigheten av å gi brukerne rett tjeneste, til rett tid og i riktig omfang. Vår erfaring er at NAV kontorene arbeider mot å tilby statlige tiltak så langt dette er mulig og dermed vil ikke KVP være aktuelt.

1. Får de som har krav på det, tilbud om program?

Tilsyn på området i 2013 og 2014, har ført til økt fokus på ordningen. Vi har likevel ikke grunnlag for å uttale oss om de som har krav på program tilbys dette, da vi ikke har klagesaker eller henvendelser fra tjenestemottakere tilknyttet dette tema.

Statlige tiltak og ordninger prioriteres og de deltakerne som tilbys KVP program, er fremdeles deltakere kontorene mener de kunne lykkes med uten den store arbeidsbyrden. Ofte benyttes arbeidsmarkedsbedrifter og andre ferdig utarbeidede tiltak med ledig plass, som tiltak i programmet, uten at dette er vurdert som hensiktsmessig og nødvendig. Vi ser at hovedansvaret for oppfølgingsarbeidet legges til tiltaksarrangørene. Ordningen ses ofte på som en inntektssikring.

Kontorene har vist liten systematisk kartlegging av og tilnærming til aktuelle deltakere, da de mener at ordinær saksbehandling av søknader etter sosialtjenestelovens §§ 18 og 19 tar all kapasitet og tid fra saksbehandlerne.

2. Hva kjennetegner kontor som arbeider godt med ordningen?

Kontor med dedikerte medarbeidere/team i oppfølgingsfaget er de som lykkes best i KVP arbeid. NAV-ledere og kommunal ledelse med forståelse av behov for tid og ressurser til kartlegging, planarbeid og oppfølging viser til de beste resultater både i deltakelse og måloppnåelse.

3. Hvilke utfordringer opplever FM at NAV-kontorene har i arbeidet med KVP?

Kontorene rapporterer selv å ha utfordringer i forhold til å kunne sette av tid og ressurser til kvalitetsmessig godt oppfølgingsfaglig arbeid.

4. Hva er de viktigste utfordringene for FM i arbeidet med KVP?

NAV-leder og kommunal ledelse må ha kunnskaper om og fokus på rettssikkerhet for brukerne, og at dette gjenspeiler seg i styring og ledelse. Forståelse av den menneskelige, samfunnsmessige og økonomiske gevinsten av å arbeide tett og godt med brukerne må bli en befestet grunntanke i kontorene. Felles helhetlig, kvalitetsmessig, faglig tenkning innad i kontorene må prioriteres fremfor stadig nye satsinger, skjemautfyllinger og rapporter. Kontorene, både ledere og veiledere, må få en forståelse av meningen med å benytte verktøy som er tilgjengelig. Behovsvurderinger, samtaler, journalføring, planverktøy, egenvurderinger, arbeidsevnevurderinger ARENA også videre, er hjelpeverktøy for å sikre brukernes rettigheter, og ikke for å tilfredsstille

systemene. Fylkesmannen er opptatt av at de sosiale tjenestene styres og ledes i henhold til krav om internkontroll og rettssikkerhet for brukerne. Vi mener dette er viktig for å oppnå kvalitet og forsvarlighet i tjenestene.

Sammen med NAV-Fylke, har vi gjennomført fagdager med egevaluering og plan for kontinuerlig kvalitetsforbedring av oppfølgingsarbeidet på de store kontorene. Kontorene gjennomgår, med bistand fra fylkesleddenes kompetanseveiledere, sitt eget arbeid med behovsvurderinger, arbeidsevnevurderinger, planarbeid, samtale med bruker og andre moduler, etter metode fra standarden for arbeidsrettet brukeroppfølging. Fagdagene gjennomføres jevnlig etter fast plan på hvert kontor. Planen er at dette skal innføres i alle kontor med fastsatt planer også i årene framover.

God bruk av de muligheter og arbeidsmetoder som finnes i NAV systemet vil gi økt kompetanse og ferdigheter i arbeidet med tjenestemottakere som har behov for bistand over tid. Kompetanseveiledergruppen har en felles formening om at godt faglig, kvalitetsmessig arbeid med bruker over tid må prioriteres og at gode resultater for NAV kontorene, bare kan oppnås ved styrking av NAV ledernes evne til å lede hele kontoret mot felles mål for innbyggernes rettigheter.

Rapporteringskrav 7.3.2.1

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på gjennomførte tilsyn med kommunenes oppfølging av krisesenterloven.

Vi har ikke gjennomført tilsyn med krisesentrene i år. Vi er kjent med at det ikke er gjort endringer i tilbudet ved krisesentrene. Alle våre kommuner har avtaler med krisesentrene. Ut fra denne informasjon og sammenholdt med våre tilgjengelige ressurser, har vi vært nødt å nedprioritere denne oppgaven.

Tilsyn med kommunenes oppfølging av krisesenterloven

Totalt antall kommuner i fylket	19
Antall krisesentertilbud i fylket	4
Antall tilsyn med kommuner som er vertskommuner 2014	0
Antall tilsyn med samarbeidskommuner (som inngår i samarbeid, men ikke er vertskommuner) 2014	0
Antall tilsyn med kommuner som er vertskommuner 2015	0
Antall tilsyn med samarbeidskommuner (som inngår i samarbeid, men ikke er vertskommuner) 2015	0
Antall tilsyn med kommuner som er vertskommuner 2016	0
Antall tilsyn med samarbeidskommuner (som inngår i samarbeid, men ikke er vertskommuner) 2016	0

Se pkt 1.1. og 1.3.

Rapporteringskrav 7.3.2.2

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på status når det gjelder tilbudet i kommunene til voldsutsatte med problemer knyttet til rus og/eller psykiatri, voldsutsatte med nedsatt funksjonsevne og tilbudet til voldsutsatte menn.

Vi har lagt til grunn at denne gruppen følges opp av tilbudet som gis ved krisesentrene.

Rapporteringskrav 7.3.2.3

Rapportere på

Fylkesmannen skal redegjøre for bakgrunnen for og konsekvenser av eventuelle nedleggelse av krisesentrene eller reduksjon i tilbudet.

Vi er ikke kjent med at det er lagt ned krisesentre eller gjort en reduksjon i tilbudet.

Rapporteringskrav 7.3.2.4

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på erfaringene med gjennomføring av opplæringsprogram og antall deltakere i opplæringstilbudet for ulike faggrupper i å samtale med barn om vold og seksuelle overgrep.

Vi har i samarbeid med RVTS tilbydd kurs rettet mot styrking av kommuneansattes kompetanse i å samtale med barn om vold og seksuelle overgrep. Opplæringen var innføring i RVTS nord sitt e-læringsprogram: Vold og seksuelle overgrep mot barn - ett nettkurs for deg som jobber i barnehage og skole.

Kurset dekker alle sentrale temaer knyttet til forståelse, oppfølging og forebygging av vold og seksuelle overgrep mot barn. Vi hadde deltakere fra 6 av 19 kommuner.

Rapporteringskrav 7.3.2.5

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på antall behandlede søknader og fattede vedtak etter ekteskapsloven, anerkjennelsesloven og brudvigingslova i årsrapporten.

Vi har gitt 156 separasjonsbevillinger og 145 skilsmisser etter ekteskapsloven.

Vi har godkjent 25 søknader etter anerkjennelsesloven, gitt 1 avslag etter anerkjennelsesloven.

Rapporteringskrav 7.3.2.6**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere på antall fattede vedtak etter barneloven i årsrapporten.

Vi har behandlet 1 sak etter barneloven i 2016.

Rapporteringskrav 7.3.2.7**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med veiledning og informasjon på familierettens område, herunder om mekling.

Fylkesmannen mottar henvendelser fra publikum på telefon og e-post. Det gis veiledning og informasjon om hvordan foreldre skal gå fram for å fremme sak for domstolene om foreldreansvar, bosted og samvær. Deriblant blir det informert om nødvendigheten av at mekling er gjennomført og at meklingsattesten ikke kan være eldre enn seks måneder.

Rapporteringskrav 7.3.2.8**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere på antall saker hvor det er gitt ut opplysninger om den adoptertes biologiske opphav i saker hvor fylkesmannen har gitt adopsjonsbevilling.

Fylkesmannen i Finnmark behandlet 6 saker i 2016 hvor det ble gitt ut opplysninger om den adoptertes biologiske opphav i saker hvor fylkesmannen har gitt adopsjonsbevilling.

Rapporteringskrav 7.3.2.9**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere på tilsyn med familievernkantorene.

Vi gjennomførte sist tilsyn i 2013 med familievernkantorene. Vi har fulgt retningslinjene fra BLD om tilsyn hvert 3. år. Basert på ROS-vurdering har vi ikke vurdert behov for å iverksette tilsyn i inneværende år.

Tilsyn med familievernkantorene

Totalt antall familievernkantor i fylket	Antall gjennomførte tilsyn i 2016	Antall gjennomførte tilsyn i 2015	Antall gjennomførte tilsyn i 2014
4	0	0	0

Rapporteringskrav 7.3.2.10**Rapportere på**

FMBU, FMVE, FMFI skal rapportere om erfaringene med oppdraget å veilede kommuner som er med i forsøket med ny ansvarsfordeling i barnevernet.

Vi har deltatt på fagsamlinger i regi av Bufdir og på erfaringskonferanse med andre fylkesmenn og barneverntjenestene det gjelder. Vi har deltatt på enkelte av prosjektgruppemøtene i Alta kommune for å følge utviklingen i prosjektet. I tillegg har vi hatt dialog med prosjektleder i forhold til status og planer for fremdrift. Vi har bidratt med midler for å styrke implementeringen av prosjektet i hele barn- og unge sektoren, ved å gi midler til fagdager med fokus på internkontroll.

Vi har gjennomført LOT 2016 i barneverntjenesten og vi følger med på kvartals og halvårsrapporteringer. I tillegg gjennomgår vi hendelsesbaserte tilsynssaker og ser på om noen av disse går på identifiserte risikofaktorer.

Rapporteringskrav 7.3.2.11

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med veiledning og informasjon på universell utforming.

Fylkesmannen samarbeider med Husbanken og enkelte kommuner i forhold til planlegging av nye omsorgsplasser. I disse sakene er universell utforming fast tema. Det kan være utfordrende i de tilfellene hvor kommunene velger å bygge om/ modernisere allerede eksisterende bygg. Fylkesmannen er aktiv med å bidra til at nasjonale føringer og retningslinjer om universell utforming i størst mulig grad følges.

Rapporteringskrav 7.3.2.12**Rapportere på**

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med å fremme likestilling knyttet til ulike diskrimineringsgrunnlag i aktuell lovgivning.

Vi forholder oss til de krav regelverket stiller, eksempelvis ved ansettelse av nye medarbeidere.

Vi følger opp med råd og veiledning på spørsmål om regelverket i henhold til regelverket der det er aktuelt. Vi har ikke iverksatt spesielle tiltak på området.

Rapporteringskrav 7.3.3.1.1**Rapportere på**

Antall årsverk fordelt på ulike personellgrupper og antall personell som har deltatt i kompetansehevende tiltak jf. tidligere års rapporter.

FM har vært i dialog med helsedirektoratet vedrørende dette punktet og de svarer følgende:

Dette punktet svarer Helsedirektoratet på, ikke fylkesmannen, når vi får oppdaterte KOSTRA/SSB-data i juli 2017 for rapporteringsåret 2016.

Rapporteringskrav 7.3.3.1.2**Rapportere på**

Gi en samlet vurdering av utviklingen for kompetanse og årsverk for kommunene i fylket for det tidligere Kompetanseløftet 2015s planperiode.

Fylkesmannen har i egen rapport, gitt en samlet vurdering for kompetanse og årsverk for kompetanseløftet 2015`s planperiode.

Kompetanseløftet 2015 har generelt sett hatt en positiv innvirkning på fagutvikling i sektoren.

Rapporteringskrav 7.3.3.2.1**Rapportere på**

Planlagte tilsyn etter forskrift om tilsyn med barneverninstitusjoner skal rapporteres i årsrapport for fylkesmannens tilsyn med barnevernet innen 20. januar 2017, jf. forskrift om tilsyn med barn i barneverninstitusjoner for omsorg og behandling, § 14.

Rapport sendt til Helsetilsynet, noe forsinket.

Rapporteringskrav 7.3.4.1**Rapportere på**

FylkesROS og oppfølgingsplan:

- Når ble siste analyse gjennomført?
- Foreligger oppfølgingsplan, i så fall når ble den sist oppdatert?
- Hvilke regionale tiltak har embetet gjennomført for å ivareta fylkesmannens ansvar for samordning i arbeidet med forebygging og beredskap?

Siste analyse gjennomført i 2013. Virketid for analysen er 2014-2017.

Det er i tilknytning til analysen utarbeidet en tverrsektoriell oppfølgingsplan. Oppfølgingsplanen har samme virkeperiode som FylkesROS. I 2016 var atom og pandemi. Planen ble oppdatert i 2016. Fylkesmannen har i tillegg en egen intern oppfølgingsplan for FylkesROS.

FM har i eget brev bedt fylkesberedskapsrådet og regionalt beredskapsforum følge opp disse områdene i 2016. FylkesROS og tverrsektoriell oppfølgingsplan vurderes som viktig for å ha oversikt over og følge opp risiko og sårbarhet i fylket. Planen tar også opp i seg behovet for egenberedskap, samarbeid og samordning mellom aktører.

FylkesROS er distribuert til et bredt spekter av etater og aktører. Vi har konkrete tilbakemeldinger på at FylkesROS brukes både til øvingsplanlegging og som kunnskapsdokument. FylkesROS er spilt inn som relevant dokument for øvingsutvalget i Finnmark for valg av øvelsesscenarier for

2017. FylkesROS som felles plattform er også tatt opp i samarbeidsmøte med Heimevernet, politiet og sivilforsvaret i 2016, samt i kommunale beredskapsforum i Øst- og Vest-Finnmark. Holdt foredrag om FylkesROS ifb. med kurs i helhetlig ROS for kommunene i Finnmark.

FylkesROS og oppfølgingsplan

Når ble siste fylkesROS gjennomført?	Foreligger oppfølgingsplan?	Hvis ja, når ble den sist oppdatert?
2013 eller tidligere	Ja	2016

Revisjon av Fylkes ROS påbegynnes i løpet av 2017

Rapporteringskrav 7.3.4.2

Rapportere på

Kort beskrivelse av etablerte ordninger for raskt å kunne motta og videreformidle varsel om uønskede hendelser og beredskapsmeldinger.

Fylkesmannen har ikke formell 24/7 beredskap. Fylkesberedskapssjef har høy grad av tilgjengelighet på telefon/epost/SMS utenfor normalarbeidstid. Videre har embedet en beredskapsadresse som går til FMFI kriseorganisasjon for å sikre at melding som kommer inn på den kanalen blir fanget opp. Fylkesmannens beredskapsstab har en intern uformell ordning hvor vi sikrer at én alltid er tilgjengelig i fylket.

Fylkesmannen bruker normalt DSB-CIM til videreformidling av varsel.

Videre har vi ulike løsninger for varsling av egen beredskapsorganisasjon og samhandlingsaktører som tlf., sms, epost og talemelding. Fylkesmannen har tilgang til Forsvarets nett (ugradert), analog og satelittelefon.

Fylkesmannen har også FIS/Basis H/NS,TCE 500 og Cryptec for mottak og viderevarsling av graderte meldinger.

Fylkesmannen har ikke Nødnett, men vi har gjennom egenerfaring sett nødvendigheten av at dette også blir gjort tilgjengelig for embedene.

Rapporteringskrav 7.3.4.3

Rapportere på

Gjennomført revisjon av beredskapsplan.

Fylkesmannen har revidert beredskapsplan i 2016.

Planverk og system for varsling og rapportering testes og nødvendige endringer foretas fortløpende. Alle avdelinger blir involvert i revisjonsarbeidet ved at disse skal gjennomgå og oppdatere/revidere forhold i planverket som angår deres sektor. Alle fagavdelinger har tiltakskort for oppfølging av egne sektorområder. Utarbeidelse av tiltakskort i avdelinger har bidratt til generelt høyere bevissthet om eget beredskapsoppdrag i avdelingene. Forsatt forbedringspunkt er drift embedet ved en langvarig hendelse.

Gjennomført revisjon av beredskapsplan

Når ble siste revisjon av beredskapsplanen gjennomført?
2016

Rapporteringskrav 7.3.4.4

Rapportere på

Hovedfunn fra øvelse av kriseorganisasjonen i embedet, og hvordan følges disse opp.

Følgende hovedfunn ble identifisert etter embetsøvelsen:

- * Ofte øvelse og trening av FMFI beredskapsorganisasjon (omfatter hele embedet)
- * Ny felles gjennomgang av fysisk sikkerhet ved Statens Hus Vadsø
- * For liten kjennskap til kommunikasjonsalternativer og rutiner ved totalt EKOM utfall
- * Videreutvikle rutiner og system for bruk av DSB-CIM i embedet

Oppfølging av identifiserte funn:

- * Gjennomføre interne varslingsøvelser, øvelser for støttefunksjoner i embedet, kompetanseheving
- * Dialog med politiet vedr. objektsikkerhetsplan for Statens Hus, fortsatt oppfølging av informasjonssikkerhetsarbeidet i embedet (kompetanseheving, bevisstgjøring, revisjon av rutiner mm)
- * Revisjon av tiltakskort for EKOM utfall i samråd med samvirkeaktører og implementere dette i beredskapsorganisasjonen, innføring av Nødnett ved FMFI, takantenne for satelittelefon.
- * Se på hvordan DSB- CIM sin funksjonalitet kan utnyttes bedre, intern kompetanseheving/opplæring i embedet for å sikre enhetlig bruk av DSB-CIM

Oppfølgingsplan etter embetsøvelse inngår som identifiserte oppgaver i virksomhetsplan (VP) for 2017

Hovedfunn fra øvelse i kriseorganisasjonen i embetet, og hvordan disse er fulgt opp

Når ble siste øvelse med embetets kriseorganisasjon sist gjennomført?
2016

Rapporteringskrav 7.3.4.5

Rapportere på

Status revisjon av underliggende planverk i regionen knyttet til nasjonale beredskapstiltak

Det er igangsatt revisjon av SBS-planverket, hvor vi har identifisert alle oppdrag i SBS hvor FM eller kan få en rolle og laget tiltak for noen av oppdragene. Vi har ikke påbegynt arbeid med å systematisere dette i et planverk. Dette i påvente av en felles planmal. Vi viser her til at DSB i 2016 har informert om at de skulle lede en nasjonal gruppe som skal lage en mal for Fylkesmannen. Vi avventer denne.

Rapporteringskrav 7.3.5.1

Rapportere på

Opplys hvilke tiltak som er gjennomført i tabellen for prioriterte skipsverft i 2016. Kommentarer til de ulike lokalitetene må legges i den store tekstblokk.

Annen rapportering knytta til økonomi må ved behov gjøres i den store tekstblokk.

Opprydding Havøysund patentslipp, Barents skipsservice og Mørenot Hammerfest er gjennomført

Prioriterte skipsverft

Navn på prioriterte skipsverft	Undersøkelser	Behov for tiltak	Tiltaksplan land	Tiltak land	Tiltaksplan sjø	Tiltak sjø
Bugøyenes			Varsel	Varsel		Varsel
Kimek	Pålegg	Land, Sjø				

Opprydding Havøysund patentslipp, Barents skipsservice og Mørenot Hammerfest er gjennomført

Rapporteringskrav 7.3.6.1.3

Rapportere på

Fylkesmannen skal med samme frist som årsrapporten, sende en egen rapport om sikkerhetstilstanden til KMD. Rapporten skal særskilt redegjøre for oppfølgingen av de eventuelle mangler og avvik som embetet har identifisert ved forrige rapportering. Fylkesmannen må vurdere nivå på sikkerhetsgradering på rapport om sikkerhetstilstand som sendes KMD.

Fylkesmannen oversendte 22.09.16 Rapport om sikkerhetstilstanden 2016 for Fylkesmannen i Finnmark til KMD. Oversendelsen skjedde etter forutgående henvendelse fra KMD av 29.07.2016 med frist for innsendelse 20.09.2016

Fylkesmannen viser til innsendt rapport pkt. 4 – oppsummering.

Fylkesmannen har fulgt pkt. 1 og 3 (pkt. 3 er et kontinuerlig pågående arbeid.) Pkt. 2 er ikke fulgt opp. Videre er øvrige planverk innen sikkerhetsadministrasjon revidert i tråd med våre rutiner.

Rapporteringskrav 7.3.6.3.1

Rapportere på

Det skal rapporteres særskilt om hvilke tiltak fylkesmannen har iverksatt for den enkelte kommune som er registrert i ROBEEK og hvilke tiltak som har vært iverksatt for å forhindre kommuner som er i faresonen til å bli registrert i ROBEEK. Det skal rapporteres om bruk av skjønnsmidler til ROBEEK-kommunene.

Fylkesmannen har vært på møte i alle tre ROBEEK-kommunene i forbindelse med kommunenes innstillingsmøter til budsjett 2017. På møtene har fylkesmannen holdt innlegg om hva som kjennetegner en sunn økonomi og hatt etterfølgende dialog med folkevalgte og administrasjon.

Fylkesmannen har brukt lovlighetskontrollen av budsjett som en anledning til å gi ROBEEK-kommunene veiledning i brevet som omhandler lovlighetskontrollen. Bl.a. har det vært fokusert på utfordringer med Budsjettskjema 1B. Det har gått på alt fra manglende skjema til feil i skjemaet og utfordringer i detaljeringsgrad med tanke på Rådmannens budsjettfullmakter og styringsmulighet.

Fylkesmannen hadde ekstra møter med Porsanger kommune angående låneopptak til havneformål der Fylkesmannen la vekt på hva som må kreves av en ROBEEK-kommune dersom fylkesmannen skal godkjenne et slikt låneopptak som i utgangspunktet lå utenfor Fylkesmannens strategi for lånegodkjenning.

Når det gjelder kommuner som kan være i faresonen for ROBEEK så overvåker vi hvilke kommuner som er aktuelle og er forberedt på å sette inn

veiledning hvis situasjonen tilsier det. Vi ha vært på et veiledningsmøte i 2016 i en kommune som vurderes å være i faresonen. Vi ser imidlertid at dårlig økonomiplanlegging kan skape utfordringer i mange kommuner selv om de ikke havner i ROBEK. Det vurderes derfor å styrke den generelle veiledningen gjennom et nettverk for rådmenn og økonomisjefer.

Når det gjelder basistildeling av skjønnsmidlene til ROBEK-kommunene så var den i 2016 lite begrunnet med økonomisk ubalanse. Alle tre ROBEK-kommunene ser ut til å ha stø kurs ut av ROBEK og skjønnsfordelingen reflekterer det. En ROBEK-kommune fikk imidlertid tilbakeholdte skjønnsmidler begrunnet med økonomisk ubalanse. Midlene ble gitt til et prosjekt for å bedre kommunal styring, men som ikke ble vurdert å høre inn under prosjektskjønn. De to andre ROBEK-kommunene fikk ikke tilbakeholdte skjønnsmidler begrunnet med økonomisk ubalanse, men de fikk begge prosjektskjønnsmidler.

Rapporteringskrav 7.3.6.4.1

Rapportere på

Spesifikk omtale av arbeid med omstilling og modernisering i kommunene, bruk av skjønnsmidler til formålet og formidling av resultatene.

FMFI har intensivert satsningen på utvikling i kommunene i 2016. Bl.a. har vi økt potten av tilbakeholdte skjønnsmidler fra 8 til 12 mill. kr. Av dette brukte vi omlag 10 mill. kr til prosjektskjønn.

Innenfor embetet har vi hatt en helhetlig tilnærming til utvikling og bl.a. sett de ulike tilskuddsordningene fra andre departementer i sammenheng med prosjektskjønnsmidlene.

Det ble gitt prosjektskjønn til 20 prosjekter fordelt på 11 kommuner. Dette var fordelt slik på ulike områder:

- 2,9 mill. kr til 6 prosjekter innenfor satsningsområdet Barn og unge.
- 5,3 mill. kr til 9 prosjekter innenfor området Pleie og omsorg
- 1,5 mill. kr til 4 prosjekter innenfor området Velferdsteknologi
- 0,27 mill. kr til ett prosjekt innenfor IT/digitalisering som omfattet 9 kommuner

Det har også dette året vært fokus på å få kommunene i gang med omstilling og mindre vekt på oppfølging, evaluering og erfaringsoverføring. Det forventes at dette vil gis mer vekt når prosjektene som fra og med 2016 er behandlet gjennom den nye prosjektskjønnsdatabasen blir slutført og sluttrapportert.

Rapporteringskrav 7.3.6.5.1

Rapportere på

Det skal rapporteres om hvilke låneformål og hvilket låneomfang som godkjennes, og i hvilken grad fylkesmannen har nektet godkjenning av lån.

FMFI godkjente i 2016 lånerammer for 3 ROBEK-kommuner på til sammen 101,3 mill. kr som inkluderte følgende type låneopptak:

- Investeringer vedtatt i årsbudsjettene 22,3 mill. kr
- Havneformål vedtatt utenom årsbudsjett 35 mill. kr
- Lån til videre utlån 9,0 mill. kr
- Videreføring av kassakreditt 35 mill. kr

Vi godkjente størsteparten av de beløp som det var søkt om. Ingen søknader om lånegodkjenning ble nektet godkjenning, men for to av kommunene godkjente vi lavere låneramme enn det som var vedtatt i budsjettet.

Kommunene i ROBEK er stort sett nøkterne med investeringene og forholder seg til tidligere signaler fra FMFI om at embetets strategi i forhold til godkjenning av låneopptak for ROBEK-kommuner er å være restriktiv og kun godkjenne lån:

- på selvkostområdene,
- til tiltak der kommunen har pålegg om utbedringer
- til tiltak som bør gjennomføres for å spare kostnader på kort eller lang sikt

I 2016 har FMFI differensiert strategien for lånegodkjenning. Bakgrunnen var søknad fra en ROBEK-kommune om ekstra låneopptak på 35 mill. til havneformål, primært seawalk/flytekaai for betjening av bl.a. cruise fartøy. Ved godkjenningen ble det lagt vekt på at kommunen ved disponering av overskudd fra 2016 hadde dekt inn det meste av underskuddet som var årsak til ROBEK-innmeldingen og at siste del av underskudd som var fra 2014 sto til inndekking på økonomiplanen i 2017. Vi forutsatte ingen inntjening på investeringen. I tillegg vurderte vi reell driftsmargin i budsjett 2016/økonomiplan 2017-19 og fant at den var på nesten 3% av brutto driftsinntekter og var mulig å videreføre på lang sikt.

Vår konklusjon var at kommunen i praksis hadde opparbeidet en sunn og balansert økonomi som er målet med ROBEK-instituttet og at de ville meldes ut av ROBEK i løpet av kommende år.

Vår tilleggsstrategi for lånegodkjenning er slik:

For kommuner som gjennom regnskap og budsjett/økonomiplan viser at de styrer mot en langsiktig sunn og balansert økonomi med tilstrekkelig driftsmarginer bør Fylkesmannen i mindre grad begrense adgangen til å ta opp lån.

Tilsyn med kommunenes lånesøknader - formål og omfang

Type søknad	Sum	Godkjent	Ikke godkjent	Ikke behandlet
Antall lånesøknader	6	6	0	0
Omfang lånesøknader	101 260 000	101 260 000	0	0

• Investeringer vedtatt i årsbudsjettene 22,3 mill. kr• Havneformål vedtatt utenom årsbudsjett 35 mill. kr• Lån til videre utlån 9,0 mill. kr• Videreføring av kassakreditt 35 mill. kr. En av godkjenningene gjelder videreføring av ramme for kassakreditt på 35 mill. kr. Vi har opplyst kommunen om at de ikke trenger ny godkjenning hvert år. Godkjenning av låneopptak på 35 mill. kr til havneformål for Porsanger kommune var omstridt og representerer en ny praksis/strategi for lånegodkjenning fra Fylkesmannen i Finnmark.

Rapporteringskrav 7.3.6.5.2**Rapportere på**

Antall og omfang av godkjente garantier, samt antall garantier som ikke ble godkjent.

Det er behandlet tre garantigodkjenninger. Alle tre ble godkjent. Samlet omfang var på ca 6,2 mill. kr.

Godkjente garantier etter økonomibestemmelsene i kommuneloven

Saksområde	Sum	Godkjent	Ikke godkjent	Ikke behandlet
Antall garantisøknader	3	3	0	0
Omfang garantisøknader	6 230 000	6 230 000	0	0

Rapporteringskrav 7.3.6.6.1**Rapportere på**

Fylkesmannen skal rapportere på hvordan veiledningsarbeidet har blitt utført.

Veiledningen har i stor grad skjedd gjennom å besvare henvendelser fra kommunene. Det har vært lite tid til generell veiledning for alle kommuner. Det har ikke vært aktivitet i nettverket for økonomisjefer/medarbeidere. Det vurderes å få i gang et nettverk med rådmenn og økonomisjefer i stedet.

I den generelle kommunedialogen der hver kommune besøkes en gang i løpet av valgperioden har vi gjennomført 6 kommunebesøk. Det har vært laget kommuneøkonomianalyser til disse møtene og kommuneøkonomi har vært på dagsorden i alle møter.

Fylkesmannen har deltatt på informasjonsmøter for kommunene om Kommuneproposisjonen/RNB og Statsbudsjettet. Det er lagt ut informasjon om kommuneproposisjonen/RNB på Fylkesmannens nettsider.

Når det gjelder KOSTRA så har Fylkesmannen fulgt med ved rapporteringsfristene og sendt påminning til kommuner som ikke har rapportert innenfor fristen. Når det gjelder datakvalitet i KOSTRA så har vi sendt epost til alle kommunene om utfordringer med datakvaliteten når det gjelder eiendomsforvaltning. Dette er fulgt opp med egen epost til de kommunene som har størst utfordringer med datakvaliteten. I etterkant av dette har vi hatt kontakt med noen av kommunene om hva som kan gjøres for å bedre datakvaliteten.

Rapporteringskrav 7.3.6.6.2**Rapportere på**

Kort om fordelingen av skjønnsmidler, herunder rapportering i ISORD.

Det ble fordelt 56,7 mill. kr i skjønnsmidler ved basisfordelingen i Statsbudsjettet. 12 mill. kr av skjønnsmidlene ble holdt tilbake og fordelt i løpet av året. Av dette gikk ca 10 mill. kr til prosjektskjønn, 0,87 mill. kr til Kommunereformen, 0,5 mill. kr til kostnader som ikke fanges opp av inntekssystemet, 0,35 mill. kr til ROBEK-kommune og 0,3 mill. kr til Krisemidler.

Prosjektskjønnet er gitt i sin helhet gjennom ISORD. Første søknadsfrist var 15. mars 2016. Første rapporteringsfrist er 30. mars 2017. Det er ennå ingen av 2016-prosjektene som er sluttrapportert. Derfor har vi pr dato ingen slutførte prosjekter å vise til i ISORD.

Rapporteringskrav 7.3.6.7.1**Rapportere på**

En kort beskrivelse dersom enkelte fagområder framstår som særlig problematiske å samordne i embetets samordningsarbeid.

Fylkesmannen har i 2016 arbeidet med tiltak for bedre samordning i og for embetet. Vi har systematisert og bevisstgjort oss om eksisterende samordningstiltak og tilføye noen nye tiltak for å bli enda bedre på samordning. Fylkesmannens samordning er satt opp i følgende fokusområder; internt hos Fylkesmannen, kommuner, fylkeskommunen, Ks og regionale statsetater. Det er satt opp tiltak for hvert fokusområde. Det er størst utfordring å samordne oss i forhold til andre statsetater.

Rapporteringskrav 7.3.6.8.1

Rapportere på

Det skal gis rapportering i tabell som skal viser:

- Antall saker om lovlighetskontroll etter klage som det er truffet vedtak i for året, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige
- Antall lovlighetskontroller som er foretatt etter initiativ av fylkesmannen, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige
- Hvor mange av sakene totalt (uten å skille mellom saker etter klage og på eget initiativ) som hadde henholdsvis habilitet eller lukking av møter blant vurderingstemaene.
- Det skal gis en kortfattet omtale i årsrapporten av hvor mange klager fylkesmannen har mottatt etter kommuneloven § 60d fjerde ledd, hvilke kommunalrettslige tema de (særlig) veileder kommunene om samt bruk av interkommunalt samarbeid i fylket, med særlig vekt på bruk av vertskommunemodellen.

Det er gjennomført 7 lovlighetskontroller etter klage, hvorav 2 vedtak ble kjent ulovlige. Disse to sakene hadde blant annet habilitet som vurderingstema. Vi mottok 5 anmodninger om lovlighetskontroll på eget initiativ. I tre av disse har Fylkesmannen ikke tatt saken til behandling. De to gjenstående er under vurdering og ikke avgjort.

Det er ikke mottatt noen klager etter kommuneloven § 60d fjerde ledd.

Vi har bl.a. som en følge av den pågående kommunereformen ikke veiledet på interkommunalt samarbeid i 2016.

Kommunalrettslig lovlighetskontroll etter klage og eget initiativ

Type lovlighetskontroll	Vedtak opprettholdt	Ulovlig vedtak	Sum
Etter klage	5	2	7
På eget initiativ	0	0	0

Vi har i tillegg mottatt 5 anmodninger om lovlighetskontroll på eget initiativ - hvorav 3 ikke er tatt opp til behandling og 2 ikke er avgjort på rapporteringstidspunkt.

Rapporteringskrav 7.3.6.9.1**Rapportere på**

Fylkesmennene skal i årsrapporten oppgi hvor mange klager på avslag om begjæringer om innsyn de har behandlet, jf. offentleglova § 32 og forvaltningsloven § 28 annet ledd, samt hvor mange tilfeller klager har fått helt eller delvis medhold i klager etter offentleglova § 32.

Fylkesmannen har behandlet 16 klager på avslag om begjæring om innsyn. I 8 av disse sakene fikk klager helt eller delvis medhold.

Rapporteringskrav 7.3.6.10.1**Rapportere på**

Embedet rapporterer hvor mange tilsyn det har gjennomført.

Forklaring:

- Det bes om ett tall for alle tilsyn hjemlet i opplæringsloven, barnehageloven, helse- og omsorgstjenesteloven mv.
- Det rapporteres samlet for kommunene og fylkeskommunen(e)
- Antall tilsyn det skal rapporteres på, omfatter planlagte tilsyn (som landsomfattende/nasjonale tilsyn) og hendelsesbaserte tilsyn uavhengig av tilsynsmetodikk og hvor ressurskrevende tilsynet var.
- Antall tilsyn det skal rapporteres på, omfatter ikke forundersøkelser, sjølvmeldingstilsyn og dokumentgjennomgang uten oppmøte (fysisk eller videokonferanse) på tjenestestedet eller i kommunen/fylkeskommunen.
- Det bes ikke om tall for avvik eller pålegg.
- Det bes ikke om verbalrapportering om samordningsarbeidet.

Barnehageloven: 6 tilsyn

Opplæringsloven: 11 tilsyn

Introduksjonsloven: 2 tilsyn

Barneverntjenesteloven: 34 tilsyn

Sosialtjenesteloven: 8 tilsyn

Helse- og omsorgstjenesteloven: 53 tilsyn

Rapporteringskrav 7.3.6.11.1

Rapportere på

Fylkesmannen skal føre en oversikt over behandlede plansaker, omfang av innsigelser, klager fremmet av fylkesmannen og meklinger.

Vi fører oversikt over behandlede plansaker, omfang av innsigelser, klager fremmet av fylkesmannen og meklinger.

I 2016 behandlet vi:

17 kommuneplaner/kommunedelplaner

16 kommunale planstrategier

98 område-/detaljplaner

1 regional plan

106 dispensasjonsaker

144 dispensasjonssaker har vi valgt å ikke besvare etter en vurdering av om saken berører viktige nasjonale eller regionale miljøinteresser. Nødvendig prioritering på grunn av stor saksmengde.

Det er klaget på 8 kommunale vedtak

Rapporteringskrav 7.3.6.12.1**Rapportere på**

Fylkesmannen skal i årsrapporten for 2016 rapportere hvor mange saker som ikke ble avgjort innen 12 uker, hvor stor overskridelsen var, hvor mange saker det ble avtalt lengre frist enn angitt i forskriften jf. [pbl. § 21-8 andre ledd](#), hvor mange "særlige tilfeller" klageinstansen selv forlenget fristen i, og hvor mange saker der fristen ble forlenget på grunn av barmarksundersøkelse.

Vi har fått 34 vedtak etter plan- og bygningsloven, og ligger på en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 48 dager i 2016. 1 sak ble behandlet 5 dager etter 12 ukers fristen.

Rapportering om saker etter plan- og bygningsloven

Hvor mange saker som ikke ble avgjort innen 12 uker	1
Hvor stor overskridelsen var i sakene som ikke ble avgjort innen 12 uker	5
Hvor mange saker det ble avtalt lengre frist enn angitt i forskriften jf. pbl. § 21-8 andre ledd	0
Hvor mange "særlige tilfeller" klageinstansen selv forlenget fristen i	0
Hvor mange saker der fristen ble forlenget på grunn av barmarksundersøkelse	0

Rapporteringskrav 7.3.7.1.1**Rapportere på**

Kort beskrivelse av aktiviteten på området, herunder oversikt over:

- Tros- og livssynssamfunn som mottar tilskudd og antall medlemmer det er gitt tilskudd for
- Trossamfunn som er slettet hos fylkesmannen
- Nye registrerte/uregistrerte trossamfunn og nye livssynssamfunn
- Ev. tilsyn med trossamfunn og forstander.

Følgende tros- og livssynssamfunn i Finnmark mottar tilskudd:

Pinsemenigheten Eber Eser. Kautokeino	32 medlemmer
Porsanger pinsemenighet. Lakselv	27 medlemmer
Russisk ortodokse menighet. Kirkenes	158 medlemmer
Sion. Kautokeino	11 medlemmer
Hammerfest Islamske senter. Hammerfest	610 medlemmer
Pinsemenigheten Filadelfia. Vadsø	60 medlemmer

Pinsemenigheten Filadelfia. Alta	245 medlemmer
Pinsemenigheten Betel. Tana	24 medlemmer
Pinsemenigheten Sion. Båtsfjord	15 medlemmer
Pinsemenigheten Betesta. Tverrelvdalen	112 medlemmer
Smyrna Pinsemenighet. Sør-Varanger	28 medlemmer

Fylkesmannen har registrert 1 nytt trossamfunn i 2016.

Rapporteringskrav 7.3.7.2.1

Rapportere på

Oversikt over antall saker i hver kategori og utfallet i disse sakene.

Fylkesmannen behandlet 17 saker etter gravferdsloven i 2016. Alle søknadene ble innvilget; noen etter justeringer av spredningssted.

Rapporteringskrav 7.3.7.3.1

Rapportere på

Oversikt over antall saker i hver kategori og utfallet i disse sakene.

Fylkesmannen har behandlet 1 søknad om dispensasjon fra helligdagsfredloven. Søknaden ble avslått.

Rapporteringskrav 7.3.8.1

Rapportere på

Rapportering av tilsyn etter barnehageloven og opplæringsloven (jf. metodehåndbok og egen mal for rapportering). Fylkesmannen skal beskrive hvilke risikovurderinger som ligger til grunn for valg av tema og tilsynsobjekt. Med risikovurdering mener vi hvilke kilder, hva kildene viser og hvilke vurderinger og konklusjoner fylkesmannen har utledet fra disse.

Barnehageloven: Når det gjelder kilder har vi lagt vekt på opplysninger fra Basil, manglende deltakelse fra barnehagemyndighet og barnehageeiere på regelverk- og fagsamlinger, lite/mye henvendelser fra kommunen, bekymringsmeldinger fra foreldre og andre, tid siden forrige tilsyn, klagesaker, medieoppslag og mangel på barnehagefaglig kompetanse i kommunen.

Opplysninger vi har vurdert er kommunistørrelse, antall barnehager og antall barn, antall dispensasjoner og varighet, utdanningsnivå, tidspunkt barnehagemyndigheten har hatt tilsyn med barnehagene, spesialpedagogisk hjelp og minoritetspråklige barn.

Vi har valgt å ha tilsyn med to tema: kommunens plikt til å påse regeletterlevelse i barnehagene og dispensasjon fra utdanningskravet. Av opplysningene har vi vurdert at det er større risiko for at kommuner med kun kommunale barnehager kan blande eier-, arbeidsgiver og myndighetsrollen, spesielt når samme person skal håndtere alle rollene. Erfaringene våre viser at tilsynsystema og tilsynsobjekt har vært riktig. Vi erfarer også at forvaltningskompetansen hos barnehagemyndigheten er mangelfull.

Opplæringsloven:

Risikovurdering er gjort ut fra flere kilder, men svake resultater i elevundersøkelsen, klagesaker i forbindelse med standpunktvurdering og skolemiljø, og bekymringsmeldinger og henvendelser er vektlagt særskilt. Videre har vi brukt statistikk fra GSI, nasjonale prøver, grunnskolepoeng og eksamen i våre vurderinger. Vi har også vurdert skoleeiers kompetanse og kapasitet til å følge opp sine skoler.

Vi har hatt særlig fokus på elevens utbytte av opplæringa i våre FNT-tilsyn. Her har vi avdekket lovbrudd i alle tilsynene, særlig knyttet til lærernes vurderingspraksis. Dette tar vi med videre i arbeidet med å øke kvaliteten på standpunktvurdering, og i oppfølgingen av deltakerne i Vurdering for læring. To av tilsynsobjektene er valgt ut på bakgrunn av klagesaker i standpunktvurdering. Vi har vurdert at vurderingskompetansen og forståelsen om læreplanarbeid ikke har vært god nok i disse kommunene. Vi hører lite fra de videregående skolene, derfor ønsket vi å gjennomføre et tilsyn med en forholdsvis stor videregående skole. Det siste objektet ble valgt ut fordi vi hører lite fra denne kommunen. Kommunen har hatt lav skår på nasjonale prøver på 8. trinn og har ganske stort avvik mellom standpunkt og eksamenskarakter. Alle de fire tilsynene resulterte i flere lovbrudd. Vi mener risikovurderingen vi gjorde var riktig i valg av tema og tilsynsobjekt.

Videre har vi hatt tre hendelsesbaserte tilsyn. Tilsynsystema har vært kap.9a og skoleruta, jfr oppl. § 2-2. Tilsyn ble vurdert som verktøy etter at Fylkesmannen hadde mottatt flere henvendelser og klagesaker fra foreldre i de berørte kommunene. Også skoleeier har kontaktet oss og bedt om veiledning. Veiledning er blitt gitt, men vi har valgt å gjennomføre tilsyn i tillegg.

I tilsynene om skolebasert vurdering har vi også ført tilsyn med skoleeiers forsvarlige system. Risikovurdering om skoleeiers kompetanse og kapasitet ligger til grunn for valg av tilsynsobjekt.

Med bakgrunn i flere henvendelser fra foreldre i en kommune, har vi gjennomført tilsyn med samisk opplæring i samme kommune.

Vi har totalt ført 11 tilsyn med opplæringsloven i 2016. Vi vurderer at risikovurderingen som ligger til grunn for valg av tema og objekt var riktig.

Vi ser at regeletterlevelsen fremdeles er manglende på ulike områder i mange av kommunene. Tilsyn vil derfor også i 2017 gjøres på bakgrunn av vår lokal kunnskap om kommunene, klagesaker, henvendelser og statistikk.

Rapportering på FNT – forvaltningskompetanse

Kontrollspørsmål																							
Kommune	Skole	Åpnet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Kvalsund	Kvalsund skole		0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0

Gjennomførte tilsyn - Barnehage

Kommune / Barnehage	Tema for tilsyn	Andre tema	Kategori tilsyn	Status tilsyn	Tal varsel	Tal regelverksbrot	Tal pålegg
Vadsø kommune	Kommunens virkemiddelbruk (tilsyn og veiledning)		3	Enkeltvedtak med pålegg	1	10	1
Loppa kommune	Kommunens virkemiddelbruk (tilsyn og veiledning)		3	Endelig rapport	1	16	0
Hasvik kommune	Kommunens virkemiddelbruk (tilsyn og veiledning)		3	Enkeltvedtak med pålegg	1	5	1
Kvalsund	Dispensasjon fra utdanningskravet		2	Endelig rapport	1	3	0
Nesseby kommune	Dispensasjon fra utdanningskravet		2	Enkeltvedtak med pålegg	1	3	1
Tana kommune	Dispensasjon fra utdanningskravet		2	Endelig rapport	1	0	0
			15		6	37	3

Gjennomførte tilsyn - Opplæring

Kommune	Skole	Tilsynsvariant	Tema for tilsyn	Andre tema	Kategori tilsyn	Status tilsyn	Tal varsel	Tal regelverksbrot	Tal pålegg
Alta	Alta ungdomsskole	Egeninitiert	Samiske elevers rettigheter		1	Endelig rapport	0	0	0
Sør-Varanger kommune	Bjørnevatn skole og Hesseng oppvekstsenter	Egeninitiert	Samiske elevers rettigheter		1	Endelig rapport	1	1	0
Sør-Varanger kommune	Bjørnevatn skole	FNT	Elevenes utbytte av opplæringen		4	Endelig rapport	5	5	0
Porsanger	Lakselv ungdomsskole	FNT	Elevenes utbytte av opplæringen		4	Endelig rapport	5	5	0
Finnmark fylkeskommune	Kirkenes videregående skole	FNT	Elevenes utbytte av opplæringen		4	Enkeltvedtak med pålegg	5	5	1
Hasvik	Hasvik skole	FNT	Elevenes utbytte av opplæringen		4	Endelig rapport	4	4	0
Vardø	Vardø skole	Egeninitiert	Skolebasert vurdering		3	Endelig rapport	2	2	0
Kvalsund	Kvalsund skole	Egeninitiert	Forvaltningskompetanse		2	Endelig rapport	3	1	0
Loppa	Høgtun skole	Egeninitiert	Skolebasert vurdering		3	Endelig rapport	2	2	0
Gamvik	Mehamn skole	Egeninitiert	Psykososialt miljø		3	Endelig rapport	4	4	0
Berlevåg	Berlevåg skole	Egeninitiert	Psykososialt miljø	Skoleeiers forsvarlige system	3	Foreløpig rapport	7	0	0
Kautokeino	Kautokeino barneskole	Egeninitiert	Annet	Skolerute - omfanget av grunnskoleopplæring	1	Endelig rapport	0	0	0
					33		38	29	1

Status tilsyn varslet i 2015, minimum foreløpig tilsynsrapport i 2016

Kommune	Skole	Tilsynsvariant	Tema for tilsyn	Andre tema	Kategori tilsyn	Status tilsyn	Tal varsel	Tal regelverksbrot	Tal pålegg
					0		0	0	0

FMFI hadde ingen slike tilsyn i 2016.

Rapportering på FNT – skolebasert vurdering

		Kontrollspørsmål					
Kommune	Skole	Åpnet	1	2	3	4	5
Vardø kommune	Vardø skole	17.06.16	1	1	1	1	1
Loppa kommune	Høgtun skole	01.06.16	1	1	1	1	1

Rapportering på FNT – skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen

		Kontrollspørsmål																						
Kommune	Skole	Åpnet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Sør-Varanger kommune	Bjørnevatn skole	18.01.16	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0
Finnmark fylkeskommune	Kirkenes videregående skole	19.01.16	0	0	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	1	1	
Porsanger	Lakselv ungdomsskole	22.01.16	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	
Hasvik	Hasvik skole	18.01.16	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	

Status tilsyn varslet i 2015, minimum foreløpig tilsynsrapport i 2016 (Barnehage)

Kommune / Barnehage	Tema for tilsyn	Andre tema	Kategori tilsyn	Status tilsyn	Tal varsel	Tal regelverksbrot	Tal pålegg
Nordkapp kommune	Kommunens virkemiddelbruk (tilsyn og veiledning)	Meldeplikt til barneverntjenesten	3	Enkeltvedtak med pålegg	1	8	1
			3		1	8	1

Tilsynet avsluttet 22.06.16.

Rapporteringskrav 7.3.8.2

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en egenvurdering av i hvilken grad embetet har gjennomført en koordinert innsats mot kommuner og fylkeskommunen, særlig der det er avdekket mangelfullt samordnet tjenestetilbud for utsatte barn og unge. Vurder også hvilke tiltak som har vært mest effektive for å fremme samarbeid og samordning i og mellom kommuner og fylkeskommunen, tjenester og institusjoner som arbeider for og med utsatte barn og unge og deres familier.

Samarbeid og samordning av tjenester rettet mot barn og unge har vært ivaretatt av en intern arbeidsgruppe hvor alle avdelinger deltar. Arbeidsgruppa har også hatt ansvaret for Sjumilssteget og barnekonvensjonen i praksis.

I 2016 har Fylkesmannen hatt fokus på barn og unges oppvekstkår, samarbeid og samordning mellom ulike arenaer og ulike tjenester som berører barn og unge. Vi har hatt kompetansehevende tiltak rettet mot helse- og barnehagesektoren når det gjelder forskrift om miljørettet helsevern og om kommunalt samordnet tilsyn i barnehagene. Vi har også hatt tverrfaglig kompetansetiltak for ulike faggrupper som arbeider med barn og unge med habiliteringsbehov. Samarbeid barnevern og opplæring har vært tema på fagsamlinger for skolesektoren.

Det har vært viktig for Fylkesmannen å skape arenaer hvor ulike tjenester, institusjoner og brukere kan møtes, både til felles kompetanseheving og til dialog. Disse arenaene har bidratt til å fremme samarbeid. Barn og unge har vært tema på fylkesmannens kontaktmøter med ordførere og rådmenn og på kommunemøter. For å få kunne fremme samarbeid og samordning mellom ulike tjenester må samordningen forankres på ledelsesnivå. Fylkesmannen vurderer at disse tiltakene spesielt er viktige for å fremme samarbeid og samordning.

Nav-veiledere i videregående skole-prosjektet har hatt fire prosjekter i Finnmark, hvorav ett er blitt avsluttet i løpet av 2016. Samarbeidet på fylkesnivå med NAV-Finnmark, Finnmark fylkeskommune og mellom Helse- og sosial/oppvekst og utdanning har i løpet av året funnet en god form, og fylkesnivået har stått bak en lokal nettverksamling i tillegg til de sentrale samlingene for prosjektene. Prosjektene har tidligere etterlyst større involvering og bedre initiativ fra fylkesnivået, og vi mener vi nå har imøtekommet dette. Vi planlegger samme aktivtetsnivå i 2017.

Samarbeidet med Finnmark fylkeskommune skjer gjennom årlig møter på ledernivå.

Vi har vurdert at det har vært noe svakt samordnet tjenestetilbud for barn og unge med habiliteringsbehov. Det er mange kommunale tjenester og andre tjenester som skal samarbeide for at disse barna skal få et godt og tilpasset tilbud. Som en koordinert innsats har vi samlet de ulike tjenesteleverandører og faggrupper til felles kompetanseheving og dialog.

Vi vurderer måloppnåelsen som god.

Rapporteringskrav 7.3.8.3

Rapportere på

Fylkesmannen skal redegjøre for den gjennomførte egevalueringen av kompetanse til å løse oppgavene på regelverksområdet innenfor barnehage og grunnopplæringen. I egevalueringen skal det gjøres rede for styrker og utfordringer, samt tiltak som er iverksatt for å sikre god kvalitet i klage-, tilsyns- og veiledningsarbeidet.

Fylkesmannen har i 2016 gjennomført en egevaluering i oppvekst- og utdanningsavdelingen av kompetansen til å løse oppgaver på regelverksområdet. Dette er gjort gjennom en kartlegging av avdelingens styrker og utfordringer i klagesaksbehandlingen, tilsynsarbeidet og veiledningsarbeidet. På

bakgrunn av denne har Fylkesmannen satt inn noen tiltak.

Av styrker i klagesaksbehandlingen fremkommer det at Fylkesmannen har godt samarbeid mellom jurister og pedagoger. Vi har god kunnskap om regelverket på de fleste av våre områder. Vi har et økende antall henvendelser som omhandler lovtolkning rundt klagesaker og anmodning om veiledning i forbindelse med dem. Denne økningen har derfor blitt en utfordring for avdelingen med de ressursene vi har hatt. Det er også en utfordring at kommunene responderer sent med dokumentasjon i forbindelse med klagesaker. Dette til sammen har gått utover klagesaksbehandlingen, og saksbehandlingstiden har vært for lang. Fylkesmannen har som følge av økt mengde henvendelser og klager fordelt klager på flere medarbeidere på avdelingen. I sommer valgte Fylkesmannen å involvere juridisk avdeling til å bistå oppvekst-utdanningsavdelingen i klagesaksbehandlingen. Dette for å sikre bedre kvalitet i vårt arbeid. Høsten 2016 engasjerte Fylkesmannen en ny jurist til å jobbe med klagesaker innenfor barnehage- og opplæringsområdet, dette for å få ned mengden med klagesaker og korte ned saksbehandlingstiden. Fylkesmannen har i tillegg innskjerpet fristen kommunene har til å sende inn dokumentasjon. Vi ser at disse tiltakene sammen har gitt resultater, spesielt i forhold til kvaliteten på klagebehandlingen, men også i saksbehandlingstid.

Av styrker innenfor tilsynsarbeidet nevnes at vi er mange som driver tilsyn. Flere har lang erfaring med dette og mange har pedagogisk bakgrunn. Dette er viktig for å kunne gjennomføre tilsyn, spesielt nevnes her felles nasjonalt tilsyn om elevenes utbytte av opplæringen og tilsyn med skolens arbeid med psykososialt miljø. Disse tilsynene er omfattende og er direkte knyttet til skolens kjernevirksomhet. Fylkesmannen er grundig i tilsynsarbeidet i alle faser av det. De som mottar tilsynsrapportene omtaler også disse som grundige. Utfordringer i tilsynsarbeidet er også her ressursbruken, da tilsyn er ressurskrevende arbeid. Det er ønskelig med mer juridisk kompetanse i tilsynsarbeidet, men Fylkesmannen har prioritert å bruke disse på klagesaksbehandlingen. Frem til nå har juristene nesten uten unntak, gjennomført tilsyn med kommunenes forvaltningskompetanse og deltatt på ett hendelsesbasert tilsyn. Fylkesmannen ønsker også å trekke frem effekten av tilsyn som en utfordring. Vi vurderer at veiledning i noen tilfeller muligens vil ha større effekt. Ved ansettelse av flere jurister, som vil skje i 2017, vil vi også fremover prioritere å benytte mer juridisk kompetanse i tilsynsarbeidet. Vi vurderer at dette kan sikre en enda bedre kvalitet i tilsynene våre.

Fylkesmannen er opptatt av å ha en tett oppfølging av barnehagemyndighet, barnehageeiere, skoleeiere og skoleledere. Alle pedagoger på avdelingen har lang erfaring fra barnehage- og skolesektoren og vi vurderer at dette er en styrke i veilederrollen. Flere på avdelingen er i gang med videreutdanning, og dette mener vi bidrar til å styrke kvaliteten i arbeidet vi gjør. Vi har allsidig spisskompetanse og utfyller hverandre godt. Vi gjennomfører veiledning om regelverk, men bidrar også med veiledning innenfor forståelse og analyse av statistikk. Vi prøver å dekke kommunenes forventninger og behov. Vår risikovurdering viser at flere kommuner kunne fått veiledning på ulike områder innen regelverket, men vi har til nå måtte prioritere konkrete forespørsler. Vi vurderer imidlertid at kvaliteten i den veiledningen vi gir er god. Flere jurister vil kunne styrke veiledningen innenfor regelverksområdet, slik at vi når flere.

Rapporteringskrav 7.3.8.4

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere i eget skjema om antall klager, type klager og resultatet av behandlingen.

Klage i grunnskolen (opplæringsloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Bortvisning, § 2-10	1	0	1	0	0
Psykososialt skolemiljø, § 9a-3	10	9	1	0	0
Standpunkt i fag	27	0	3	24	0
Standpunkt i orden og oppførsel	1	1	0	0	0
Skyss, § 7-1	1	0	1	0	0
Skoleplassering, § 8-1	8	3	5	0	0
Spesialundervisning, § 5-1	4	4	0	0	0
Sum	52	17	11	24	0

Klagebehandling - Barnehage (barnehageloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
Barnehageloven § 10	0				
Barnehageloven § 16	0				
Forskrift om familiebarnehager § 7	0				
Forskrift om foreldrebetaling § 5	0				
Forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd	0				
Forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder § 4	0				
Forskrift om pedagogisk bemanning § 3	0				
Forskrift om regnskapsplikt for godkjente ikke-kommunale barnehager § 6	0				
	0	0	0	0	0

Klagebehandling - Frittstående grunnskoler (friskoleloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
	0	0	0	0	0

Klagebehandling - Frittstående videregående skoler (friskoleloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
	0	0	0	0	0

Klagebehandling - Spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder (opplæringsloven)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
	0	0	0	0	0

Klagebehandling - Vidaregående skoler (opplæringsloven med forskrifter)

Type klage	Sum	Medhold / Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist
	0	0	0	0	0

Rapporteringskrav 7.3.8.5

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere på antall og type saker hvor klager henvender seg på nytt til fylkesmannen hvor skoleeier /barnehageeier /barnehagemyndigheten ikke har fulgt opp vedtaket.

På barnehageområdet har vi ikke hatt klagesaker, derav ikke fått melding om at vedtak ikke er fulgt opp.

På skoleområdet har vi heller ikke fått melding om at vedtak ikke er fulgt opp.

Rapporteringskrav 7.3.8.6

Rapportere på

Fylkesmannen skal rapportere i eget skjema på tiltak innenfor kompetanse og rekruttering på barnehageområdet.

Alle kommunene i Finnmark har søkt og fått kompetansemidler jf. tildelingsbrev og kompetansestrategi *Framtidens barnehage*. Noen kommuner søker regionvis, mens andre søker enkeltvis.

Når det gjelder kompetanseheving for assistenter i barnehage har Fylkesmannen prioritert midler til fagbrev og ikke kompetansehevingsstudier for assistenter og barne- og ungdomsarbeidere. I årsmeldinger (Basil) registrerer vi at andel assistenter med fagbrev øker i barnehagene i Finnmark.

Kompetanseutvikling samisk: Det har vært avholdt egen konferanse for samiske barnehager og norske barnehager med samiske avdelinger, i tråd med oppdrag og handlingsplan for samiske språk. I tillegg har samiske barnehager blitt tildelt midler til barnehagebasert kompetanseutvikling.

Vi vurderer å ha god måloppnåelse på området.

Kompetansetiltak tabell 1

Kompetansetiltak	Midler brukt	Antall deltakere totalt	Antall deltakere fra kommunale barnehager	Antall deltakere fra ikke-kommunale barnehager
Fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget	915 000	38	32	6
Kompetansehevingsstudier for assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	0	0	0	0
Kompetanseutviklingstiltak for samisk	250 000	77	60	17

Samiske kompetanseutviklingstiltak er todelt. To barnehager har fått kompetansemidler til samiske barnehager. I tillegg har det vært arrangert en samisk barnehagekonferanse.

Kompetansetiltak tabell 2

	Kompetansemidler til kommuner og barnehager
Midler brukt	3 660 000
Antall barnehagemyndigheter som har fått midler	19
Antall kommunale barnehager som deltar i tiltak	70
Antal ikke-kommunale barnehager som deltar i tiltak	32
Antall barnehager deltatt på tema: pedagogisk ledelse	71
Antall barnehager deltatt på tema: språkmiljø	51
Antall barnehager deltatt på tema: realfag	32
Antall barnehager deltatt på tema: barn med særslite behov	35
Antall barnehager deltatt på tema: læringsmiljø	21
Antall barnehager deltatt på tema: dannings og kulturelt mangfold	19
Antall barnehager deltatt på tema: annet	20

Kompetansetiltak tabell 3

	Midler brukt
Regionale rekrutteringsnettverk og fagsamlinger	556 776

Samlinger for barnehagemyndighet og barnehageeier, og studietur for barnehagemyndigheten.

Kompetansetiltak tabell 4 - Hordaland

	Kompetansemidler til ikke-kommunale barnehageeiere
Midler søkt	
Antall barnehageeiere som har søkt midler	
Antall barnehageeiere som har fått midler	
Antall fylker som har deltatt	
Antall kommuner som har deltatt	
Antall barnehager som har deltatt	
Antall barnehager deltatt på tema: pedagogisk ledelse	
Antall barnehager deltatt på tema: språkmiljø	
Antall barnehager deltatt på tema: realfag	
Antall barnehager deltatt på tema: barn med særslite behov	
Antall barnehager deltatt på tema: læringsmiljø	
Antall barnehager deltatt på tema: dannings og kulturelt mangfold	
Antall barnehager deltatt på tema: annet	

Gjelder ikke Finnmark

Rapporteringskrav 7.3.8.7

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi en kort skriftlig kvalitativ vurdering av arbeidet med kompetanseutvikling i fylket. Dette gjelder både for strategi for etter- og videreutdanning og for strategi for etter- og videreutdanning for ansatte i PPT.

Kompetanse for kvalitet:

Vi ser fortsatt en høy deltakelse i satsingen Kompetanse for kvalitet (155 deltakere), selv om det er en liten nedgang fra toppåret 2015 (169). Deltakerne fordeler seg på de fleste av fylkets kommuner, og rundt en tredel har valgt tilbud innenfor "Finnmarksmodellen".

Fylkesmannen har orientert om og fulgt opp søkeprosessen gjennom e-post og bruk av søkeportalen. Vi har hatt særlig fokus på kommuner med høy andel lærere som trenger videreutdanning for å fylle kompetansekravene.

Fylkesmannen samarbeider videre med Universitetet i Trondheim, UiT, som økte tilbudet innenfor de regionale tilbudene fra 2015 til 2016 (nå fire ulike tilbud). Dette økes ytterligere i 2017 (til fem, hvorav tre er fullføring av påbegynte tilbud fra i fjor). For 2017 vil det være et prioritert område for Fylkesmannen å jobbe for å bedre tilbudet innenfor videreutdanning i samisk, enten gjennom Samisk høyskole eller gjennom UiT.

Mange deltakere i satsingen benytter de rent nettbaserte tilbudene. Dette antallet forventer vi vil øke ytterligere for 2017 med det økte antallet tilbud

innenfor flere fag. Utfordringen for mange skoleeiere er å skaffe kvalifiserte vikarer for dem som tar videreutdanning, og redusert reisetid hjelper på dette problemet.

Fylkesmannen har gjennomført ett nettverksmøte i 2016, noe vi ser er for lite for å følge opp satsingen på regionale tilbud fullt ut. Dette er vi i gang med å rette på for 2017.

Etter- og videreutdanning for ansatte i PPT: er gjennomført i tråd med de gitte retningslinjer gitt i tildelingsbrev for 2016/17. Her er søkingen lavere enn vi kunne ønsket. Det var få søkere til videreutdanningstilbudet for ansatte i PPT. Etter oppfordring fra UH-sektor og Fylkesmannen var det flere som søkte på etterutdanningen for ansatte i PP-tjenesten, både fra kommunale og de fylkeskommunale PP-kontor. For året 2017 vil vi være mer aktiv i å rekruttere til videreutdanningsmodellen. Dette ved å kontakte ledere for PP-tjenesten direkte, samt ved dialog med skoleeiere hvor vi ser at det er behov for kompetanseheving.

Fylkesmannen vurderer måloppnåelsen som god.

Rapporteringskrav 7.3.8.8

Rapportere på

Fylkesmannen skal gjøre rede for i hvor stor grad de kommuner med lav kvalitet og kompetanse på barnehage- og grunnopplæringsområdet som er fulgt opp, har økt sin kvalitet og kompetanse, og videre hvilke virkemidler og tiltak som har hatt god effekt.

Barnehageområdet: Kommuner som spesielt peker seg ut med lav kvalitet og kompetanse, er kommuner som mangler barnehagefaglig kompetanse i flere av myndighetsoppgavene og som ikke deltar på kompetansehevende tiltak som regelverkssamlinger. Dette kan gjelde å påse regeletterlevelse, tildeling av tilskudd til private barnehager, uriktig lovforståelse, bruk av kompetansemidler etc.

Vi har i hovedsak valgt å bruke generell veiledning, "påtvunget" veiledning og tilsyn som virkemidler, i tillegg til fag- og regelverkssamling. I 2016 har vi rekruttert to kommuner i å delta på *Inkluderende barnehage- og skolemiljø*. Vi vurderer at virkemidlene har vært gode selv om vi ikke ser resultater ennå.

Spørsmål til barnehage-Norge viser at barnehagemyndigheten i Finnmark ikke er tilfreds med vår veiledning og støtte til kommunene. Noe av grunnen kan være at vi i en tid har hatt mindre ressurser til å ivareta alle kommuner. Vi har prioritert å gi støtte og veiledning til kommuner med lav kvalitet og kompetanse.

Grunnopplæring:

Kommuner med lav kvalitet og kompetanse er fulgt opp gjennom utvelgelse til statlige satsinger, og noen kommuner er valgt ut for tilsyn og veiledning.

Fylkesmannen har fulgt opp de kommunene med høye mobbetall. Fylkesmannen har rekruttert noen av disse kommunene inn i læringsmiljøopsatsingen. Til Læringsmiljøprosjektet 2017 har vi rekruttert en kommune som har hatt vedvarende høye mobbetall over tid. I 2016 fikk Finnmark med to kommuner i satsingen *Inkluderende barnehage- og skolemiljø*. I begge kommunene er barnehagesektoren med. Dette vurderer vi som viktig i arbeidet med å trygge læringsmiljøet for alle barn.

Vi har anmodet skoleeier som har valgt å ikke delta i læringsmiljøopsatsingen om å gi en vurdering av hvorfor kommunen har høye mobbetall og hvilke tiltak de vil igangsette.

Vi har rekruttert deltakere til Veilederkorpsset etter risikovurdering. Det er for tidlig å uttale seg om effekten av satsingen for kommuner som deltar i VK 15 og VK16. Vår erfaring er at det er vanskelig å forankre kompetansen i kommunen på grunn av høy turnover.

De nasjonale satsingene drevet etter modellen skolebasert kompetanseutvikling (Vurdering for læring og *Ungdomstrinn i utvikling*) har vært gjennomført i alle fylkets kommuner foruten en som trakk seg. Tilbakemeldingene så langt viser at kommunene har økt sin kompetanse, og dermed vurderer vi at denne kompetanseutviklingen har hatt noe effekt. Fylkesmannen ser gjennom tilsyn at skoler som har deltatt i Vurdering for læring har økt sin kompetanse om vurdering.

Rapportering er gitt etter de sentrale føringene.

Fylkesmannen har gjennomført veiledning med kommuner på både regelverksområdet og statistikkområdet. Effekten av veiledningen er ikke synlig ennå, men vi vurderer at det er viktig at vi bidrar med kompetanseheving til kommuner vi mener er svake på ulike områder. Fylkesmannen avholdt to faglige samlinger for skolesektoren, skoleeiere- og ledere i 2017. Tema har vært skolebasert vurdering, læreplanarbeid og tidlig innsats og inkludering.

Fylkesmannen vurderer at effektene av noen av de statlige satsingene over tid har uteblitt i Finnmark til tross for stor deltakelse i ulike satsinger. Vi vet at det er masse aktivitet og forbedringstiltak i skolesektoren. Til tross for dette vises det dessverre ikke gjennom målbare resultater.

Kommunene svarer selv at de opplever oppvekst- og utdanningsavdelingen som en viktig medspiller for kommunen for å sikre utvikling, læring og god kvalitet i grunnopplæringen, jfr *Spørsmål til Skole-Norge våren 2016, tabell 8.2*.

Vi vurderer at vi har ivaretatt kommuner med lav kvalitet og kompetanse.

Voksenopplæringen

Fylkesmannen har i samarbeid med Nettverket for ledere i voksenopplæringen gjennomført fagdager for ansatte som jobber i voksenopplæringa i Finnmark. Fylkesmannen har jevnlig kontakt med nettverket og er pådriver i arbeidet med nettverket for å øke kompetansen til ledere og ansatte i kommunene.

Vi vurderer tiltakene som gode.

Rapporteringskrav 7.3.8.9

Rapportere på

Fylkesmannen skal gi tilbakemelding på kontroll av foreløpig rapport fra BASIL av antall minoritetspråklige barn i barnehage – tall per 15.12

Denne skal ikke rapporteres på (melding fra Udir 26.01.2017).

Rapporteringskrav 7.3.9.1**Rapportere på**

Rapporter på antall årsverk i fylkesmannens landbruksavdeling per 31.12.2016, og antall årsverk i landbruksforvaltningen i kommunene per 31.12.2016, samt antall enheter/landbrukskontor i kommunene i fylket.

Fylkesmannen i Finnmark, hadde 9,5 årsverk pr 31.12.2016.

Landbrukskontorene i kommunene i Finnmark hadde pr 31.12.16 i alt 8,4 årsverk fordelt på 8 landbrukskontor, hvorav 4 interkommunale landbrukskontor.

Rapporteringskrav 7.3.9.2**Rapportere på**

Rapporter på bruk av midler over kap. 1144 post 77 Regionale og lokale tiltak i landbruket til kommunerettet arbeid, inkludert en regnskapsmessig fremstilling.

Finnmark er et stort fylke med lang avstander, og fagsamlinger for kommunene må arrangeres med minst en overnatting. De kommunerettede midlene er brukt til å dekke deler av kommunenes utgifter ifm fagsamling for landbruksansatte og matjordkonferanse.

Russlandsoppdraget har hatt en fin utvikling i 2016, til tross for at samarbeidsklimaet har vært som i 2015. Arkhangelsk oblast har store utfordringer og vi har ikke kommet nærmere en fornyelse av samarbeidsavtalen med Guvernøren. Med universitetet og organisasjoner fungerer samarbeidet godt. I 2016 har vi i tillegg til Arkhangelsk hatt kontakter med Murmansk, St. Petersburg, Komi, Karelen, Nenets og Jakutsk. Samarbeidet har hatt hovedfokus på erfaringsutveksling og FoU-samarbeid innen arktisk jordbruk og klimanøytrale bygg. Russerne er fortsatt interessert i vårt familiedrevne arktiske jordbruk. Andre områder er reindrift, veterinærtjeneste, skogbruk, melkeproduksjon og videreforedling.

Prosjektet med russiske praktikanter til nordnorske gårder ble avsluttet i 2016. Det jobbes med en revidert ordning, men foreløpig har det ikke lyktes å finne norsk part til et nytt prosjekt. Etter at midlene til 1144.77 ble fjernet fra statsbudsjettet har vi ikke planlagt nye aktiviteter i 2017 utover det som allerede var avtalt.

Av en total tildeling på kr 600.000 over 1144.77 er det brukt kr 575.000. Kostnadene til Russlandsarbeidet fordelt på: reiseutgifter 218.000, administrativ kostnadsdekning 180.000 og tolk/oversetting 13.000.

Regnskapsmessig oversikt:

Fagsamling for landbruksansatte i kommunene	49.000 kr
Helt på jordet - matjordkonferanse	115.000 kr
Russlandsarbeid	411.000 kr
Totalt	575.000 kr

Rapporteringskrav 7.3.9.3**Rapportere på**

Gi en kort beskrivelse av arbeidet med saker etter naturmangfoldloven, verneplaner, energisaker og konsekvensutredninger som berører landbruk.

Vi har ikke hatt noen saker innenfor disse fagfeltene som berører landbruket i 2016.

Rapporteringskrav 7.3.9.4**Rapportere på**

Rapporter på omfanget av skogbruksplanlegging med miljøregistreringer

Det er ikke gjennomført skogbruksplanprosjekter dette året. Det ble gitt et tilskudd til avslutning av MIS-delen på skogbruksplanprosjektet i Pasvik i regi av Finnmarkseiendommen.

Det er i årene 2008-2016 gjennomført skogbruksplanlegging på hele det produktive barskogarealet til Finnmarkseiendommen i 4 kommuner. Det blir derfor liten aktivitet på dette området nå framover, i og med at det er lite privateid skog i Finnmark.

Rapporteringskrav 7.3.9.5

Rapportere på

Beskriv kort arbeidet med klimatiltak innenfor landbrukssektoren, og gi en vurdering av måloppnåelse for miljøvirkemidlene.

Fylkesmannen arbeider med klimatiltak via tilskudd til drenering og midler over klima- og miljøprogrammet. Tilskudd blir gitt til prosjekter i regi av NIBIO med klima og miljø som tema. Norsk landbruksveiledning får tilskudd til kurs og informasjon om miljøvennlig landbruk.

Til tross for stort behov for drenering, ser vi at det er færre søknader enn ønskelig. Dette skyldes etter vår erfaring at tilskuddssatsen er altfor lav.

Måloppnåelse for miljøvirkemidlene kan bli bedre når det gjelder SMIL i Finnmark. Mange kommuner nedprioriterer arbeidet med SMIL - de melder om at de synes ordningen er lite tilpasset landbruksforetak i sine kommuner, med små foretak og at foretak ikke umiddelbart forstår hva de kan søke på.

Ressurssituasjonen i kommunen gjør at miljøvirkemidlene SMIL og Regionale miljøtilskudd har lav prioritet i forhold til andre oppgaver. Kommunene har ikke de nødvendige ressursene til å formidle miljømål og muligheter som ligger i disse virkemidlene.

Vi ser også at det kommer inn en del søknader som er i gråsonen i forhold til SMIL-forskrifta, noe som også bidrar til at måloppnåelsen blir lav.

I arbeidet med Utvalgt kulturlandskap i jordbruket (UKL) anser vi måloppnåelsen for å være høy.

Innen regionale miljøtilskudd er søknadsandelen lav blant foretakene i Finnmark. Utbetalingene til foretakene er også veldig varierende. I enkelte kommuner er måloppnåelsen høy, tilskuddene er godt tilpasset behovene der. I andre kommuner er det relativt få søkere, tilskuddene passer ikke like godt til behovene og måloppnåelsen er lav.

Rapporteringskrav 7.3.9.6

Rapportere på

Forvaltning av inntekts- og velferdspolitiske tiltak og kontroll:

Disse tiltakene er det gjort rede for under rapporteringskrav 7.3.9.7., 7.3.9.8 og 7.3.9.9.

Rapporteringskrav 7.3.9.7

Rapportere på

Gi en oversikt over gjennomførte kontroller og hvordan avvik er fulgt opp, og gi en vurdering av kontrollresultatene. Ressurser avsatt til kontroll skal oppgis, fordelt på årsverk og antall personer.

Det er gjennomført forvaltningskontroll av følgende kommuner i 2016: Kautokeino, Tana, Nesseby, Vadsø, Vardø og Berlevåg. I tillegg er avvik fra forvaltningskontrollen i Kvalsund og Hammerfest fra 2015 fulgt opp. Ett foretak ble kontrollert i henhold til kontrollplanen.

Kontrollresultater:

Kautokeino: - fem avvik

- Arkivering av produksjonstilskuddssaker
- Manglende oppfølging av produksjonstilskuddssøknad der søker ikke disponerer arealet
- Ikke utført risikovurdering ved utplukk av foretak til kontroll
- Uklarhet rundt gjødslingsplan
- Kontrollert antall dyr endret i forhold til registreringsdato

Tana/Nesseby/Vadsø/Vardø/Berlevåg - tre avvik og 1 merknad

- Manglende vedtaksbrev ved avvisning av søknad om produksjonstilskudd
- Ikke vurdert avkorting av tilskudd ved feilopplysninger
- Saksbehandlingsfeil i klagebehandling
- Risikovurdering ved utplukk av foretak til kontroll

Foretakskontroll

Ikke brukt riktig søknadsskjema. Mangelfulle søknader. Tiltak gjennomført i henhold til krav i forskrift. Fylkesmannen følger opp rutinen.

Vurdering av kontrollresultatene:

Hovedsaklig var saksbehandlingen i tråd med regelverk, de avvikene som ble funnet kan rettes opp med mindre justeringer. Kommunene har lagt fram en plan for hvordan avvikene lukkes, Fylkesmannen har godkjent disse planene for alle kommunene.

Ressurser:

4 personer, 0.2 årsverk

Rapporteringskrav 7.3.9.8

Rapportere på

Utarbeid oversikt over og gi en vurdering av klager og dispensasjonsøknader behandlet av fylkesmannen for samtlige tilskuddsordninger på landbruksområdet der kommunen er førsteinstans.

Regionale miljøtilskudd

Vi har kun behandlet tre dispensasjonssaker i 2016. To innvilgede søknader gjelder tolking av faktum. En dispensasjonsøknad fra søknadsfrist ble avslått.

Avløsning ved sykdom og fødsel mv.

Klager - medhold	Klager - delvis medhold	Klager - avslag	Dispensasjoner - innvilgelse	Dispensasjoner - avslag
0	0	0	0	1

ektefelle - krav om næringsinntekt

Produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid

Klager - medhold	Klager - delvis medhold	Klager - avslag	Dispensasjoner - innvilgelse	Dispensasjoner - avslag
0	0	3	2	2

klager på avkortninger og dispensasjon fra søknadsfrist er vanligst

Regionale miljøtilskudd

Klager - medhold	Klager - delvis medhold	Klager - avslag	Dispensasjoner - innvilgelse	Dispensasjoner - avslag
0	0	0	2	1

Problemer med å levere elektronisk søknad innen fristen, ellers ulike problemstillinger.

Ressurser avsatt til kontroll skal oppgis, fordelt på årsverk og antall personer

Antall personer	2.0
Antall årsverk	1.0

Aksepterte ikke 0,1 som er mer riktig.

SMIL

Klager - medhold	Klager - delvis medhold	Klager - avslag	Dispensasjoner - innvilgelse	Dispensasjoner - avslag
0	0	3	1	0

Avslag: tre klager sendt videre til Landbruksdirektoratet. Dispensasjon: Til beitelag innenfor UKL-området. Spesielt tilfelle.

Tidligpensjon for jordbrukere

Klager - medhold	Klager - delvis medhold	Klager - avslag	Dispensasjoner - innvilgelse	Dispensasjoner - avslag
0	0	0	0	0

Øvrige tilskuddsordninger

Klager - medhold	Klager - delvis medhold	Klager - avslag	Dispensasjoner - innvilgelse	Dispensasjoner - avslag
0	0	0	0	0

Rapporteringskrav 7.3.9.9

Rapportere på

Gi en oversikt over

- Antall mottatte redegjørelser fra kommunen for avkorting av tilskudd (kopi av brev som er sendt søker), samt antall kommuner som har sendt dette.
- Antall mottatte redegjørelser fra kommunene i saker hvor det ikke avkortet selv om det er avdekket avvik som ville medført merutbetaling (begrunnelse skal sendes FM i PT-4100B), samt antall kommuner som har sendt dette.

Vi mottok 7 redegjørelser om avkorting, det var 5 kommuner som sendte redegjørelser. Det var 8 redegjørelser i saker hvor det ikke avkortet, 3 kommuner som sendte redegjørelse.

Avkortning av tilskudd

	Antall mottatte redegjørelser	Antall kommuner som har sendt redegjørelse
Redegjørelse fra kommunen for avkortning av tilskudd (kopi av brev som er sendt til søker)	7	5
Redegjørelse fra kommunen i saker hvor det ikke avkortes selv om det er avdekket avvik som ville medført merutbetaling (begrunnelse i PT4100B)	8	3

Gjelder redegjørelser mottatt i 2016, dvs. for søknadsomgang aug15 og jan16.

Rapporteringskrav 7.3.9.10**Rapportere på**

Innenfor regionalt kartsamarbeid og arealressurskart skal det gis en oversikt over:

- Hvilke tiltak som er gjennomført for å ivareta landbruksinteressene i det regionale kartsamarbeidet.
- Eventuelle kommuner i fylket som ikke har ajourført AR5 og sendt nye jordregisterfiler til Landbruksregisteret (Lreg).
- Eventuelle utfordringer kommunene har med ajourføring av arealressurskart (AR5).

a. Det er ikke gjennomført noen konkrete tiltak, men Fylkesmannens landbruksavdeling har løpende kontakt med Kartverket på regionalt nivå.

b. 15 kommuner har ikke levert kontinuerlig ajourholdt AR5 og 18 har ikke produsert jordregister til landbruksregisteret.

c. Hovedårsaken til manglende ajourføring av AR5 i Finnmark er ressursmangel og manglende prioritering fra kommuneledelsens side. Fylkesmannens landbruksavdeling anbefaler at det utvikles et ajourholdsverktøy med lavt brukergrensesnitt, slik at jordbrukssjefer og kan gjøre ajourholdet på egenhånd.

Kartsamarbeid

Rapporteringskrav	Kort redegjørelse (stikkord)
a. Hvilke tiltak er gjennomført for å ivareta landbruksinteressene i det regionale kartsamarbeidet.	Ingen tiltak gjennomført, men vi har en tett dialog med Kartverket.
b. Eventuelle kommuner som ikke har ajourført AR5 og sendt nye jordregisterfiler til Landbruksregisteret (Lreg).	15 kommuner har ikke ajourført AR5 og 18 kommuner har ikke sendt inn jordregisterfiler.
c. Eventuelle utfordringer kommunene har med ajourføring av arealressurskart (AR5)	Manglende prioritering, knappe ressurser og lite kompetanse.

Rapporteringskrav 7.3.9.11.1**Rapportere på**

Rapporter på andel godkjente bruksregler og andel utarbeidede distriktsplaner

Bruksregler

Fylkesmannen har i 2016 arbeidet med å utarbeide bruksregler for reinbeitedistrikt 30B Midtre sone av Kautokeino høst- og vinterbeite. I utgangspunktet skal distriktene selv utarbeide bruksregler, men fordi distriktsstyret ikke klarte å gjennomføre dette ble arbeidet ble overtatt av Fylkesmannen i 2015. Dette er det eneste distriktet i Finnmark som ikke har godkjente bruksregler. Distriktet har 25 vintersiidaer, og gjennom bruksreglene skal det fastsettes beitegrenser mellom disse. Dette har vært svært krevende, bl.a. fordi det har vært liten vilje til dialog mellom tilgrensende siidaer. Det siste halve året har imidlertid flere siidaer nå gjort avtaler om beitegrenser. Disse vil bli innarbeidet i bruksreglene som Fylkesmannen tar sikte på å sende på høring tidlig i 2017.

Selv om nesten alle distriktene i Finnmark har godkjente bruksregler, er det behov for å utvikle disse videre som interne styringsdokumenter. Særlig er det nødvendig å utarbeide regler for de som må flytte gjennom andres distrikter, både for å sikre slik gjennomflytting og for å sikre at dette ikke medfører vesentlige ulemper for vertsdistriktet.

Forutsigbarhet knyttet til egne beiter, er avgjørende for en planmessig og langsiktig reindrift. Det er derfor viktig at beitegrenser blir overholdt og at det blir reagert på overtredelser av grensene. Fylkesmannen har i 2016 gitt to pålegg om utdriving av flokker som beiter i strid med distriktsgrense eller beitegrense i bruksreglene, og det er fattet vedtak om tvangsmulkt dersom utdriving ikke skjer innen fastsatt frist. En slik tvangsmulkt løper fortsatt ved årsskiftet. I tillegg blir episoder med ulovlig beiting fulgt opp med befaringer og/eller muntlig kontakt med partene uten videre oppfølging dersom utdriving skjer umiddelbart.

Distriktsplaner Alle reinbeitedistrikter i Finnmark har distriktsplaner, men kvaliteten er vekslende og planene har nok ikke fått den betydning de var tiltenkt. Dette skyldes bl.a. at planene er lite tilgjengelige. Fylkesmannen har vurdert å legge dem ut på sin nettside, men både av hensyn til kvaliteten på planene og utfordringer knyttet til vedlikehold av nettinformasjonen, har en valgt ikke å gjøre det. Forvaltningens reindriftskart er lett tilgjengelig og det som blir brukt av kommuner og utbyggere.

Rapporteringskrav 7.3.9.11.2

Rapportere på

Rapporter på oppfølging av brudd på bruksreglene, samt ulovlige gjerder og anlegg.

Oppfølging brudd på bruksregler

Fylkesmannen har i 2016 gitt to pålegg om utdriving av flokker som beiter i strid med distriktsgrense eller beitegrense i bruksreglene, og det er fattet vedtak om tvangsmulkt dersom utdriving ikke skjer innen fastsatt frist. En slik tvangsmulkt løper fortsatt ved årsskiftet. I tillegg blir episoder med ulovlig beiting fulgt opp med befaringer og/eller muntlig kontakt med partene uten videre oppfølging dersom utdriving skjer umiddelbart.

Overskridelse av øvre reintall er forsøkt fulgt opp med fastsettelse av reintall per siidaandel, men dette er stoppet opp pga. uklarheter knyttet til regelverket. Saken er tatt opp med LMD og LDIR.

Gjerder

Det er over år oppført en rekke reingjerder uten formell tillatelse. Fylkesmannen har i forbindelse med godkjenning av bruksreglene gitt distriktene en frist for å avklare hvilke av disse de ønsker å beholde, og fremme søknad om godkjenning av disse. En rekke søknader er som følge av dette under saksbehandling.

Fjerning av gamle gjerder uten formell tillatelse er utfordrende. Noen gjerder har stått svært lenge, og det er vanskelig å kartlegge hvilke avtaler som opprinnelig lå til grunn for oppføringen. Det er også vanskelig å slå fast eierskapet, dvs. hvem evt. krav om fjerning skal rettes til. Fylkesmannen har på denne bakgrunn prioritert å ta tak i nye ulovlige gjerder, og i 2016 ble det gitt pålegg om fjerning av et gjerde på høstbeite i Karasjok. Deler av gjerdet skal nå være fjernet, og det er gjort avtale med vedkommende siida om at resten skal fjernes sommeren 2017.

Ved oppfølging av ulovlige gjerder møter man en rekke utfordringer av juridisk art. Fylkesmannen har på denne bakgrunn etterlyst retningslinjer for behandling av disse sakene.

Fylkesmannen har i 2016 hatt to større prosjekter knyttet til fornying av grensegjerde mot Finland. Begge har vært satt ut på anbud. I tillegg har man hatt ordinært vedlikehold av grensegjerdene, og noen mindre utskiftinger på gjerdet mot Russland. Fylkesmannen har vært representert på to møter i grensegjerdekommissjonen med Finland.

Rapporteringskrav 7.3.9.11.3**Rapportere på**

Gi en kort oversikt over arbeidet i samarbeidsforumet med Norske Reindriftsamers Landsforbund og Sametinget, samt dialogen med reindriftsnæringen.

Fylkesmannen har i 2016 gjennomført to møter i samarbeidsforumet med NRL og Sametinget. Hovedtema på det første var Finnmarkseiendommens rolle og ansvar i forvaltningen av arealer og ressurser i Finnmark. På det andre møtet var beredskapsmessige forhold knyttet til reindrift hovedtema, og Mattilsynet deltok. Forslag til forskrift om ny roviltforvaltning som da var på høring, ble også gjennomgått.

Deltakelsen fra næringa har vært svak på møtene i samarbeidsforumet, selv om møtetidspunktene har vært forsøkt avklart med deltakerne på forhånd. Tilbakemeldingene på møtene har vært gode fra de som har deltatt.

Fylkesmannen har gjennomført en rekke møter med distrikter, og deltatt på årsmøtet i flere. I tillegg er det en utstrakt dialog gjennom personlig oppmøte på kontorene i Karasjok, Kautokeino og Vadsø, og via telefon og e-post. Fylkesmannen har også deltatt på dialogmøter med næringa i regi av Landbruksdirektoratet.

3.3 Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk

Embetet har i 2016 et underforbruk på 052501 på kr. 469.309,- noe som utgjør 0,8% av tildelt ramme. Embetet har bevisst styrt mot et underforbruk i denne størrelsesorden for å ha et lite handlingsrom i forhold til de interne prosessene som kommer som en følge av regionreform og etablering av FMFA.

Fylkesmannen mener ressursbruken har vært både fornuftig og effektiv i 2016. Dette også sett i sammenheng med hvilket økonomisk handlingsrom embetet faktisk har. Lønnsandel av driftsutgiftene på kap.0525.01 utgjør 78,9%, og husleieandel av driftsutgiftene utgjør 11%, som innebærer at 90% av embetets tildelte driftsramme er knyttet opp mot faste utgifter.

Kommentarer til ressursrapportering:

AD: Små endringer fra 2015 til 2016 både på 0525.01 og på fagdep.

BLD: Små endringer fra 2015 til 2016 på 0525.01. Økningen på kr 133 000 skyldes vakanse i starten på 2015.

HOD: Små endringer fra 2015 til 2016 på 0525.01. Reduksjonen på kr 368 000 skyldes i hovedsak vakanser

JD: Reduksjonen på 0525.01 skyldes vakanser ifbm utdanningspermisjon på beredskap. Den største økningen på fagdep er styrking på vergemålsområdet.

KLD: Tallet for 2015 som framkommer fra rapporten fra DFØ på 0525.01 på kr 7039 000 er feil. Dette pga av brevlige omposteringer som ble ført i periode 201514. Riktig beløp er 10 387 000. Dette er en økning på 115 000 som skyldes økt bemanning.

KMD: Økningen på 0525.01 skyldes i hovedsak lønn for avdelingsdirektør på avd. jusa, som skulle vært ført på res.område under JD.

KD: Reduksjonen på 05252.01 skyldes vakanser på utdanning. Det er kun små endringer på fagdep.

LMD: Økningen på 0525.01 skyldes BU-midler fra 2012-2014 som ble inntektsført på 3525.02 i 2015. Det er små endringer i driftskostnader på landbruk.

ANDRE: Reduksjonen skyldes vakanser på 0525.01. Økningen på fagdep skyldes lønnsøkning.

Ressursrapportering

Departement	Kapittel 0525, 2016	Fagdep. 2016	Kapittel 0525, 2015	Fagdep. 2015
Arbeids- og sosialdepartementet	2 197	532	2 250	492
Barne- og likestillingsdepartementet	1 534	436	1 553	303
Helse- og omsorgsdepartementet	9 494	1 202	8 347	1 570
Justis- og beredskapsdepartementet	3 074	5 632	3 748	4 045
Klima- og miljødepartementet	10 502	2 235	7 039	1 883
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	20 430	0	19 547	0
Kunnskapsdepartementet	5 887	1 072	5 939	1 044
Landbruks- og matdepartementet	6 036	11 988	5 536	10 876
Andre	158	876	758	722
Sum	59 312	23 973	54 717	20 935

3.4 Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultat

Etter vår oppfatning løser embetet samfunnsoppdraget på en god måte innenfor våre økonomiske rammer. Når det gjelder regnskapsresultat for alle kapitler og poster viser vi til avlagt årsregnskap i kap. 6.

4 Styring og kontroll i embetet

4.1 Redegjørelse for vesentlige forhold ved embetets planlegging, gjennomføring og oppfølging

Fylkesmannen tar i sin planlegging utgangspunkt i Fylkesmannsinstruks, tildelingsbrev og virksomhets og økonomiinstruks. I tillegg har fylkesmannen en langsiktig strategisk plan, som utgjør et samlet overordnet mål for vår virksomhet. Innsatsområdene og mål i planen er:

Robuste finnmarkskommuner med gode levekår

Mål: Vi skal bidra til å skape mer robuste finnmarkskommuner gjennom vår kompetanse og samordning og som formidler og pådriver for et kunnskapsbasert velferds- og folkehelsearbeid.

Kompetanse

Mål: Vi skal initiere og stimulere til tiltak for å sikre barn og unge grunnleggende ferdigheter, samt kompetanse relatert til tjenesteproduksjon og nye muligheter i fylket.

Rettsikkerhet

Mål: Vi skal ivareta innbyggernes interesser gjennom å synliggjøre embetet som rettsikkerhetsinstans og rette spesiell oppmerksomhet mot utsatte grupper.

Areal, infrastruktur og samfunnsikkerhet

Mål: Vi skal gjennom samarbeid med lokale, regionale og statlige etater arbeide for trygge samfunn, god arealdisponering og utvikling i kommunene i Finnmark.

Klima og miljø

Mål: Vi skal gjennom kunnskapsbasert forvaltning bidra til reduserte utslipp av klimagasser og miljøgifter, stanse tapet av naturmangfold og gjøre Finnmark bedre tilpasset klimaendringene.

Utvikling og fornying

Mål: Vi skal utnytte nye IKT-løsninger slik at våre tjenester til befolkningen er effektive og i takt med den teknologiske utviklingen i samfunnet.

Ut ifra oppdrag, mål og føringer så utarbeides det en virksomhetsplan som består av to deler. En kortsiktig del basert på tildelingsbrevet og en langsiktig del basert på økonomi og virksomhetsinstruksen. I virksomhetsplanleggingen risikovurderes og kategoriseres hvert enkelt oppdrag og får fargene grønt, gult eller rødt avhengig av risiko. Avdelingsdirektørene følger opp og vurderer risiko fortløpende. Embetsledelsen følger opp avdelingsdirektørene gjennom 2. månedlige lederoppfølgingsamtaler og i årlige ledersamtaler. Embetet har god økonomistyring og effektiv saksbehandling med restanseoppfølging. Risk Manager er embetets system for risikooppfølging, og risiko avdekkes og lukkes ved bruk vårt avvikssystem.

4.1.1 Embetets risikostyring

I virksomhetsplanleggingen risikovurderes og kategoriseres hvert enkelt oppdrag og får fargene grønt, gult eller rødt avhengig av risiko. Avdelingsdirektørene følger opp og vurderer risiko fortløpende. Embetsledelsen følger opp avdelingsdirektørene gjennom 2. månedlige lederoppfølgingsamtaler og i årlige ledersamtaler. Embetet har god økonomistyring og effektiv saksbehandling med restanseoppfølging. Risk Manager er embetets system for risikooppfølging. Risiko avdekkes og lukkes ved bruk av vårt avvikssystem.

4.1.2 Embetets internkontroll, herunder iverksatte tiltak

Vi innførte i 2016 verktøyet RiskManager for internkontroll for både HMS og informasjonssikkerhet. Dette verktøyet erstatter vårt tidligere manuelle verktøy for avvikshåndtering.

Vi benytter oss av RiskManager til rapportering av avvik, rapportering og dokumentstyring. I 2016 har vi hatt fokus på revisjon av store dokumenter og overflytting av prosedyrer. Dette arbeidet er godt i gang, og vil videreføres i 2017.

Vi har nå kommet til fasen med kulturbygning for at verktøyet vi benytter skal fungere optimalt i internkontroll for alle ansatte. Videre vil vi jobbe kontinuerlig med opplæring og revidering av vårt internkontrollsystem, og vårt internkontrollverktøy.

4.1.3 Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen i embetet

Turnover i 2016 var på 9,6% noe som er en økning på 0,7% fra 2015. Bemanningssituasjonen må kunne sies å være tilfredsstillende totalt sett, men vi bruker mye ressurser på rekruttering og opplæring av nye medarbeidere. Vi har videreført arbeidet med å rekruttere- og beholde kompetente medarbeidere gjennom interne tiltak i samarbeid med de tillitsvalgte. I tillegg har vi deltatt på yrkesmesser og videreført partnerskap med private og offentlige aktører med fokus på å rekruttere og beholde medarbeidere.

Når det gjelder embetets kapasitet er avspasering av reisetid den faktoren som berører oss mest i negativ retning. I Finnmark tar reiser svært lang tid, noe som betyr at våre medarbeidere svært ofte må reise på sin fritid. En konsekvens av dette er at våre medarbeidere avspaserer reisetid tilsvarende 12-13% av embetets totale saksbehandlings- og lederressurs, noe som medfører at embetet i realiteten får mindre ressurser til å gjennomføre våre pålagte oppgaver.

Vi rekrutterer godt til alle stillinger, selv om det må bemerkes at søkermassen til våre ledige stillinger ofte består av yngre søkere med god formell kompetanse, men i mindre grad praksis og erfaring fra offentlig forvaltning.

4.1.4 Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier)

I hovedsak eier vi kun møbler og ikt- og kommunikasjonsutstyr.

Vi har imidlertid en del kjøretøy til bruk for reindriftsavdelingen. Disse fører vi liste over og vognkort samt dokumenter i forbindelse med anskaffelsen ligger i ePhorte.

4.1.5 Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen og status for arbeidet med informasjonssikkerhet

Oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen

I 2016 fikk vi ingen merknader fra Riksrevisjonen.

Status for arbeidet med informasjonssikkerhet

Som nevnt i kapittel 4.1.2 har vi innført verktøyet RiskManager for internkontroll ved embetet. Dette er tatt i bruk i informasjonssikkerhetsarbeidet. Alle avdelinger har hatt opplæring, og vi oppfordrer til å melde informasjonssikkerhetsavvik, både stort og smått.

Vi har innført en policy på informasjonssikkerhet som gjelder all informasjonsbehandling som skjer internt i embetet og som embetet har ansvaret for eksternt. Dette omfatter all behandling, lagring og kommunikasjon av informasjon både muntlig, på papir og digitalt. All bruk av IKT-verktøy er også inkludert.

Videre har vi utarbeidet flere styringsdokument i informasjonssikkerhet, og etablert hvilke roller ansatte i embetet skal ha. Vi benytter oss av Difi sin veileder for arbeidet med informasjonssikkerhet og vårt mål er å ha et godt etablert helhetlig system for informasjonssikkerhet i løpet av 2017.

4.2 Rapportering av andre vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og lignende

Sykefraværstatistikken for embetet gjennomgås årlig både i AMU-møte, ledermøter og IDF-møte med de tillitsvalgte. Fylkesmannen i Finnmark hadde et sykefravær i 2016 på 6,6 %.

Embetet har en forholdsvis høy turnover med 9,6 % Turnover- og kompetansesituasjonen er kommentert i punkt 4.1.3.

Som man ser av tallene for midlertidige ansatte så har det gått opp fra 9,6 % i 2015 til 12,6 % i 2016. Dette er et forhold som vi gjerne skulle ha bedret ved å gi ansatte fast tilsetning i stedet for midlertidige tilsetninger. Ansettelsesforholdene styres imidlertid i stor grad av hvilken økonomisk tildeling som gis embetet – prosjekt-/midlertidige tildelinger gir midlertidige stillinger og Fylkesmannen kan ikke ta risikoen med å tilsette i faste stillinger på midlertidige tildelinger.

Fylkesmannens arbeid knyttet til HMS er kommentert i punkt 4.1.2. Vi har videreført tiltak om en time trening i arbeidstiden for alle ansatte og AMU har brukt av sitt tildelte budsjett for å holde treningsrommet utstyrmessig oppgradert. Det ble gjennomført kurs i førstehjelp for ansatte i tillegg til de opplærings tiltak og brannøvelser som ble gjennomført i hht interne rutiner.

Av tabellene i punkt 2.3 ser man at den prosentlige kjønnsfordelingen ved embetet er svært skjev – med nesten 2/3 kvinnelige ansatte. Slik har situasjonen vært i vårt embete over mange år, og den er vel således en trend som likner det man ser i staten for øvrig. Ved utlysning av ledige stillinger skriver Fylkesmannen i Finnmark alltid statens mangfoldserklæring i annonseteksten. Vi innkaller til intervju minst en av ikke-vestlig bakgrunn dersom vi har slike søkere og som vurderes som kvalifisert til stillingen. Ofte vil slike søkere ikke nå opp i intervjusituasjonen da det settes høye krav til norsk språkbeherskelse - både muntlig og skriftlig.

5 Vurdering av framtidsutsikter

5.1 Forhold i og utenfor embetet som kan påvirke embetets evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt

Finnmark består av mange små kommuner med mangel på kapasitet og kompetanse inne flere sentrale områder. I tillegg ser vi økende utfordringer i forhold til den demografiske utviklingen.

De største utfordringene for en framtidig positiv utvikling i fylket synes fra vårt ståsted fortsatt å være knyttet fagkompetanse, forsyningsikkerhet og energitilgang, kommuneøkonomi og planverk for god samfunnsutvikling og raskere nyetableringer. Attraktive offentlige og private tjenestetilbud er avgjørende for å sikre lyst til fortsatt å bo i fylket vårt. Regional stats tilstedeværelse i fylket anses også som viktig i et framtidsperspektiv.

Det er fortsatt viktig å følge utviklingen i folketallet i kommunene våre nøye. Med redusert innflytting og stor lekkasje til rest-Norge, er det viktig å vite hvem som utgjør veksten; om de har jobb, hvilke familierelasjoner de har, hvor de blir av i permisjonsperioder og hva som kreves fra kommunen for å sikre bofasthet for disse innbyggerne. Det er også viktig å bidra med bosetting av flyktninger både som bistand til mennesker i en vanskelig livssituasjon og som en framtidig ressurs i kommunen

Vi kan i stor grad løse vårt samfunnsoppdrag også i framtiden. Fortsettelse av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen som ble innført fra 2015, vil føre til minket handlingsrom og fleksibilitet i embetet. Økte oppgaver vil måtte medføre mer ressurser, men vi kan møte noen av utfordringene igjennom økt bruk av IKT, bedre ressursutnyttelse og organisasjonsendringer.

Vergemålsområdet fortsetter å være under press. Økonomien var i 2016 noe bedre enn i 2015, men budsjettet for 2017 skaper stor bekymring for håndtering av arbeidsoppgavene og uro for restanser framover.

Oppfølgingen, tilrettelegging av føringene i Digital Agenda for Norge vil være betydningsfulle for utviklingen av Finnmark. Beslutninger om utvikling av infrastruktur i fylket som forutsatt i Digital Agenda for Norge, vil være svært viktig med sikte på næringsutvikling og like muligheter for innbyggere i Finnmark. Vi ser at det er nødvendig med ekstra solide løsninger som har god redundans.

Det knytter seg noe større usikkerhet til utviklingen og framtiden for Finnmark nå enn i de siste årene, særlig knyttet til sviktende lønnsomhet innenfor petroleumsaktiviteter og mineralutvinning, handelshindringer mot Russland, redusert innvandring, demografiendringer, asyltilstrømming, behov for omstillinger i næringslivet og behov for effektivisering i all forvaltning, som hver for seg vil gi utslag i aktivitetssvikt og/eller kostnadsøkninger.

5.2 Konsekvenser for embetets evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt

De økonomiske rammer for embetet framover vil påvirke muligheten for å nå mål og resultater, hvis mengden oppdrag og rapporteringskrav ikke tilpasset tilsvarende. Vi har er i gang med en stor omstillingsprosess som vil kunne frigjøre ressurser på litt sikt. Virkemidlene er effektivisering, omstilling, avbyråkratisering og bruk av IKT. Å fortsatt ha evne til å rekruttere og beholde nødvendig kompetanse er avgjørende for at vi kan løse våre oppdrag framover. Det vises for øvrig til det som er sagt under pkt. 5.1.

6 Årsregnskap

[Årsregnskap for Finnmark.pdf](#)

Ledelseskommentar årsregnskapet 2016

Fylkesmannen er underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Fylkesmannen er statens representant i fylket og har ansvar for å følge opp vedtak, mål og retningslinjer fra Stortinget og regjeringen. Regnskapet føres etter kontantprisnippet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra virksomhets- og økonomiinstruks for Fylkesmannen. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Fylkesmannen i Finnmark sine disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

I 2016 har Fylkesmannen i Finnmark samlet disponert tildelinger på utgiftssiden på kr. 59 781 000 på kapittel 0525 post 01. Vi har i tillegg disponert tildelinger og fullmakter fra andre fagdepartement og direktorat, jfr. bevilgningsrapporteringen. Mindreforbruket på post 01-driftsutgifter er på kr. 469 309 og på post 21 kr 1 324 543 søkes overført til neste år jfr. note B.

Artskontorrapporteringen med tilhørende noter viser regnskapstall for FMFI som rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Prosjektet i Russland har i år endret seg fra belastningsfullmakt i 2015 til en pengeoverføring i 2016, og var på totalt 19,6 mill.

Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter eksklusiv offentlige refusjoner beløp seg til kr. 67 719 946 mot kr. 67 147 847 i 2015 jfr. opplysninger i note 2. På kap. 525 post 01 er lønnsandelen av driftsutgiftene på 78,9%, omtrent som i fjor.

Salgsinntekten på kr 356 345 kommer fra salg av småretter på matmessa Grüne Woche i Berlin, jfr. note 1. Økningen på innkjøp av maskiner og transportmidler skyldes flere investeringer i spesialkjøretøy til Reindrifta, jfr. note 5.

Forvaltning og utbetaling av tilskudd økte med ca. 11 mill. fra 2015. Tilskuddene endrer seg fra år til år ut i fra hvilke oppdrag vi får fra overordnede departement og direktorat, jfr. note 7.

Mellomværende med statskassen utgjorde per 31.12.16 kr. 4 659 779,16. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av, jfr. opplysninger om avregning med statskassen i note 8. Fylkesmannen i Finnmark har ingen innkrevingsvirksomhet, jfr. note 6.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjon er ekstern revisor og vil bekrefte årsregnskapet for Fylkesmannen i Finnmark. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d. men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2017.

Vadsø, 24. februar 2017
Ingvild Aleksandersen
(sign)

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og tilleggskrav fastsatt av KMD.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Fylkesmannen i Finnmark er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger Fylkesmannen i Finnmark står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Fylkesmannen i Finnmark har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som vi har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser Fylkesmannen i Finnmark står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap. Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra Fylkesmannen i Finnmark.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall Fylkesmannen i Finnmark har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Fylkesmannen i Finnmark har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen. Note 8 til artskontorrapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2016

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merutgift (-) og mindretgift
0525	Fylkesmannsembetene - driftsutgifter	01			59 781 000	59 580 338	200 662
0525	Fylkesmannsembetene - spes. driftsutgifter	21			569 000	28 192 942	-27 623 942
0225	Tiltak i grunnopplæringen - driftsutgifter	01			720 000	622 061	97 939
0225	Tiltak i grunnopplæringa - særskilde driftsutg	21			782 000	762 678	19 322
0225	Tilskudd til samisk i grunnopplæringen	63			30 517 000	30 369 466	147 534
0225	Tilskudd til oppl. av barn og unge i statl. asyl	64			7 200 000	7 154 675	45 325
0225	Tilskudd til leirskoleopplæring	66			588 000	587 998	2
0225	Tilskudd til opplæring i finsk	67			5 237 000	5 236 035	965
0226	Kvalitetsutvikling i grunnskolen	21			10 308 338	9 870 189	438 149
0226	Kvalitetsutvikling i grunnskolen - videreutdar	22			380 000	305 896	74 104
0231	Barnehager - spes. driftsutgifter	21			8 684 481	7 178 711	1 505 770
0231	Barnehager - Tilskudd til svømming i barneh	70			574 000	571 500	2 500
0341	Den norske kirke og andre tros- og livssynssa	70			624 456	624 456	0
0451	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredsl	01			588 000	297 207	290 793
0469	Vergemålsordningen - driftsutgifter	01			6 244 659	6 126 003	118 656
0469	Vergemålsordningen - spes. driftsutgifter	21			2 940 953	2 940 953	0
0470	Fri rettshjelp - driftsutgifter	01			2 062 620	2 062 620	0
0571	Rammetilskudd til kommuner - spes driftsutg	21			1 300 000	1 325 912	-25 912
0621	Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inklude	21			1 909 320	1 864 059	45 261
0621	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte	63			1 868 144	1 849 226	18 918
0714	Folkehelse - Spesielle driftsutgifter	21			135 700	129 374	6 326
0721	Statens helsetilsyn - Driftsutgifter	01			76 000	47 852	28 148
0734	Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustilta	01			603 801	603 801	0
0761	Omsorgstjeneste - spes. driftsutgifter	21			549 100	536 932	12 168
0761	Omsorgstjeneste - Kompetanse og innovasjon	68			7 713 600	7 713 312	288
0762	Primærhelsetjeneste - spes. driftsutgifter	21			1 050 000	1 068 830	-18 830
0762	Primærhelsetjeneste - forebyggende helsetjene	60			800 000	800 000	0
0762	Forebygging av uønsket svangerskap og abort	73			1 100 000	962 659	137 341
0765	Psykisk helse og rusarbeid - spesielle driftsutg	21			568 800	528 831	39 969
0765	Psykisk helse og rusarbeid - kommunale tjene	60			3 469 100	3 466 356	2 744
0765	Psykisk helse og rusarbeid - kompetansetiltak	62			5 638 000	5 624 000	14 000
0783	Personell - spes. driftsutgifter	21			1 665 000	1 451 774	213 226
0854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet - spes. drift	21			1 239 894	1 004 441	235 453
0854	Kommunalt barnevern	60			15 518 000	15 518 000	0
0858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet - Spe	21			42 829	523	42 306
1142	Landbruksdirektoratet - driftsutgifter	01			9 231 000	8 978 955	252 045
1142	Landbruksdirektoratet - større utstyrsanskaffe	45			5 070 000	3 067 321	2 002 679
1142	Landbruksdirektoratet - omstillingstiltak i Ind	71			6 210 000	6 169 483	40 517

1144	Miljørettet prosjektarbeid m.m.	77		600 000	574 750	25 250
1400	Miljøverndepartementet - spes. driftsutgifter	21		80 000	28 463	51 537
1410	Spesielle driftsutgifter	21		416 400	416 190	210
1420	Miljødirektoratet - driftsutgifter	01		10 000	9 612	388
1420	Miljødirektoratet - spes. driftsutgifter	21		3 518 000	2 789 069	728 931
1420	Statlige vannmiljøtiltak	22		1 020 000	1 015 879	4 121
1420	Klima, naturmangfold og forurensing- oppdra	23		680 000	465 260	214 740
1420	Tiltak i verneområder	31		3 054 000	3 055 270	-1 270
1420	Statlige erverv, nytt vern, kan overføres	33		300 000	299 781	219
1420	Tilskudd til vannmiljøtiltak	70		125 000	125 000	0
1420	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt	72		33 000 000	23 904 136	9 095 864
1420	Forebyggende og konfliktdepende tiltak i ro	73		5 720 000	4 330 736	1 389 265
1420	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturt	82		451 000	451 000	0
1420	Internasjonalt samarbeid	84		50 000	50 000	0
1420	Nasjonalsentresentre og andre naturinfo.sentre	85		750 000	750 000	0
1425	Vilt- og fisketiltak - driftsutgifter	01		0	56 672	-56 672
1425	Tilskudd til fiskeformål	70		435 000	393 000	42 000
1425	Tilskot til viltføremål	71		250 000	210 000	40 000
1633	Nettoordning for mva i staten	01		0	4 571 463	
<i>Sum utgiftsført</i>				254 019 195	268 691 650	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3525	Inntekter ved oppdrag	01		0	28 948 396	28 948 396
3525	Ymse inntekter	02		0	268 647	268 647
5309	Tilfeldige inntekter, ymse	29			155 358	
<i>Sum inntektsført</i>				0	29 372 402	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					239 319 248	
Kapitalkontoer						
60053601	Norges Bank KK /innbetalinger				34 304 362	
60053602	Norges Bank KK/utbetalinger				-272 961 744	
715220	Endring i mellomværende med statskassen				-661 865	
<i>Sum rapportert</i>					0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)						
				31.12.2016	31.12.2015	Endring
715220	Mellomværende med statskassen			-4 659 779	-3 997 914	-661 865

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Virksomhet: A4 - Fylkesmannen i Finnmark

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
52 501	311 000	59 470 000	59 781 000
52 521	569 000		569 000
xxxxxx			0
xxxxxx			0

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
52 501	"kan overføres"	200 662		200 662	268 647			469 309	[5% av årets tildeling i note A]	469 309
52 521	"kan overføres"	-27 623 942		-27 623 942	28 948 396			1 324 454	[5% av årets tildeling i note A]	1 324 454
xxxx21				0				0	[5% av årets tildeling i note A]	
xxxx45				0				0		
xxxx45				0				0		
xxxx70				0	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	[Sum årets og fjorårets tildeling]	
xxxx75				0	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter**Kan overføres:**

Mindreforbruk på både kap.post 0525.01 og kap.post 0525.21 kan er under grensen på 5% og kan overføres til neste år.

0525.01: Regnskapet viser et mindre forbruk på kr 469 309 på kapittel 0525 post 01- kapittel 3525 post 02. Dette er som forventet.

0525.21: Regnskapet viser et mindreforbruk på kr 1 324 454. Nytt av i år er til deling en til Andrejevabukta i Russland fra Statens Strålevern som kom som en pengetildeling. Tidligere år har vi mottatt denne som belastningsfullmakt. Tildelt 19,116 mill som fører til et høyt beløp på post 21. Vi har prosjekter som går over flere år og som i år gir et mindreforbruk.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2016

	Note	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	27 326 883	8 500 482
Salgs- og leieinnbetalinger	1	1 890 160	262 502
Andre innbetalinger	1	0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		29 217 043	8 762 983
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	73 240 079	71 155 744
Andre utbetalinger til drift	3	49 678 286	40 544 091
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		122 918 365	111 699 834
Netto rapporterte driftsutgifter		93 701 321	102 936 851
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	1 921 695	1 460 087
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		1 921 695	1 460 087
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		1 921 695	1 460 087
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	139 280 128	128 128 605
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		139 280 128	128 128 605
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		155 358	157 814
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		0	0
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		4 571 463	2 895 455
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		4 416 104	2 737 641
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		239 319 248	235 263 184

Oversikt over mellomværende med statskassen **

	2016	2015
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	17 500	65 069
Kasse	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-3 206 274	-2 683 686
Skyldige offentlige avgifter	-7 261	-2 342
Annen gjeld	-1 319 044	-1 376 955
Sum mellomværende med statskassen	8	-3 997 914

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

** Avviket på Kr 144 700 fra mellomværende med statskassen i bevilgningsregnskapet og mellomværende med statskassen i artskontorrapporteringen og Note 8 skyldes at konto 1931 (innbetalingskonto i DNB) ikke framkommer i artskontorrapporten. Beløpet ble overført til 2017 med årsoppgjørposterene.

Kontrollsum:

239 319 248

239 319 248

0

Virksomhet: A4 - Fylkesmannen i Finnmark**Note 1 Innbetalinger fra drift**

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
<i>Sum innbetalinger fra gebyrer</i>	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra statlige virksomheter	26 569 112	8 455 087
Tilskudd fra kommunale og fylkeskommunale etater	215 837	0
Tilskudd fra næringsliv og private	238 775	45 394
Andre tilskudd og overføringer	303 159	0
<i>Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>	27 326 883	8 500 482
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Inntekter fra salg av oppdrag, avgiftfri	356 345	0
Inntekter av oppdrag, utenfor avgiftsområdet	1 265 169	0
Tilfeldige inntekter	268 647	187 502
Leieinntekt fast eiendom, unntatt avgiftsplikt	0	75 000
<i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i>	1 890 160	262 502
<i>Andre innbetalinger</i>		
<i>Sum andre innbetalinger</i>	0	0
Sum innbetalinger fra drift	29 217 043	8 762 983

Virksomhet: A4 - Fylkesmannen i Finnmark**Note 2 Utbetalinger til lønn**

	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	67 719 946	67 147 847
Arbeidsgiveravgift	0	0
Pensjonsutgifter*	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-2 995 870	-2 636 720
Andre ytelser	8 516 003	6 644 617
Sum utbetalinger til lønn	73 240 079	71 155 744
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.</i>		
Antall årsverk:	116	111

Virksomhet: A4 - Fylkesmannen i Finnmark**Note 3 Andre utbetalinger til drift**

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	7 226 938	7 077 518
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	126 810	156 081
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	113 449	270 669
Mindre utstysanskaffelser	3 447 668	2 285 781
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 767 383	1 275 296
Kjøp av fremmede tjenester	13 965 828	10 015 414
Reiser og diett	11 163 667	10 395 550
Øvrige driftsutgifter	11 866 543	9 067 782
Sum andre utbetalinger til drift	49 678 286	40 544 091

Virksomhet: A4 - Fylkesmannen i Finnmark

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	0
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	0

Virksomhet: A4 - Fylkesmannen i Finnmark**Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer**

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	17 361	56 040
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	509 725	77 236
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 394 609	1 326 811
Sum utbetaling til investeringer	1 921 695	1 460 087

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Virksomhet: A4 - Fylkesmannen i Finnmark

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2016	31.12.2015
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Virksomhet: A4 - Fylkesmannen i Finnmark

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2016	31.12.2015
Tilskudd til kommuner	91 338 041	77 814 416
Tilskudd til fylkeskommuner	190 000	2 580 839
Tilskudd til private	24 678 300	30 167 224
Tilskudd til organisasjoner	22 197 936	16 977 814
Tilskudd til statsforvaltningen	875 850	588 312
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	139 280 128	128 128 605

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2016	31.12.2016	Forskjell
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	17 500	17 500	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	17 500	17 500	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-398 383	0	-398 383
Skyldig skattetrekk	-3 206 274	-3 206 274	0
Skyldige offentlige avgifter	-7 261	-7 261	0
Annen kortsiktig gjeld	-1 319 044	-1 319 044	0
<i>Sum</i>	-4 930 962	-4 532 579	-398 383
Sum	-4 913 462	-4 515 079	-398 383

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
<i>Aksjer</i>							
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							
Balanseført verdi 31.12.2016							0
* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.							